

SIIKAISTEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
2. Tilinpäätösasiakirjat	2
2.1 Tilinpäätös	2
2.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	3
3. Toimintakertomus	3
3.1 Toimintakertomuksen sisältö	3
3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
3.2.2 Kunnan hallinto 2018	7
3.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys	9
3.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
3.2.5 Siikaisten kunnan henkilöstökatsaus	11
3.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	14
3.2.7 Ympäristötekijät ja muut ei taloudelliset asiat	16
3.2.8 Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin seuranta	17
3.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	20
3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
3.4.2 Toiminnan rahoitus	25
3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	26
3.6 Kokonaistulot ja -menot	29
3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	30
3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	30
3.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus	30
3.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	30
3.7.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	31
3.7.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut	33
3.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	36
3.8.1 Asiaa koskeva sääntely	36
3.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely	36
3.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	37
4. Talousarvion toteutuminen	37
4.1 Seurantaa koskeva sääntely	37
4.2 Tavoitteiden toteutuminen	37
4.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	38
4.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	38
4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	85
4.3.3 Investointien toteutuminen	87
4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	90
4.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	90
5. Tilinpäätöslaskelmat	93
5.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	93
5.2 Tuloslaskelma	94
5.3 Rahoituslaskelma	95
5.4 Tase	96
5.5 Konsernilaskelmat	97
6. Tilinpäätöksen liitetiedot	98
7. Eriytetyt tilinpäätökset	106
Tositelajit	114
Käytetyt kirjanpitokirjat	117
8. Allekirjoitukset ja merkinnät	118

1. JOHDANTO

Kunnan taloudesta määrätään kuntalain 13:ssa luvussa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti (Kuntal § 113).. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

2. TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus (KPL 3:1.4 §).

2.1. Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset.

Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos- ja rahoituslaskelman avulla. Rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset käyvät ilmi kunnan taseesta, konsernitaseesta, rahoituslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta. Kokonaistarkasteluun kuuluvat myös hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia.

Talousarvion toteutumisvertailu on tärkeä osa kunnan tilinpäätöstä. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen. Tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmaosien toteutuminen esitetään laskelmamuodossa. Toteutumisvertailut tulee rajata tietoihin, jotka ovat valtuuston talousarviossa asettamien tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seurannan kannalta välttämättömiä.

Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase sekä konsernitase, konsernituloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma.

2.2. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa.

3. TOIMINTAKERTOMUS

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

3.1. Toimintakertomuksen sisältö

Siikaisten kunta noudattaa pääosin Kuntaliiton tilinpäätösmallisuositusta toimintakertomuksen pääkohdiksi Toimintakertomukseen on sisällytetty terveydenhuoltolain mukainen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuranta. tähän kunnan omat pääkohdat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

- kunnanjohtajan katsaus
- kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset
- yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys
- olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa
- kunnan henkilöstö
- arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista
- ympäristötekijät
- selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

- tilikauden tuloksen muodostuminen
- toiminnan rahoitus

Rahoitusasema ja sen muutokset

Kokonaistulot ja –menot

Konsernin toiminta ja talous

- yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä
- konsernin toiminnan ohjaus
- olennaiset konsernia koskevat tapahtumat
- selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä
- konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Keskeiset liitetiedot

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

- tilikauden tuloksen käsittely
- talouden tasapainottamistoimenpiteet

SIIKAISTEN KUNNAN TOIMINTAKERTOMUS

3.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuonna 2019 keskustelua on hallinnut yleisesti edelleen heikennyt kuntatalous. Kuntatalouteen on vaikuttanut valtionosuuksien lisäksi ennakoimattomat muutokset verotuloissa johtuen tulorekisterin käyttöönotosta. Siikaisissa tulomuutokset eivät ole olleet yhtä dramaattisia kuin kunnissa keskimäärin johtuen tuloverotuoton pienemmästä osuudesta kokonaisuudessa. Kuitenkin tulojen riittävyys juokseviin menoihin on useamman vuoden ajan ollut riippuvainen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden käytöstä ja kustannuksista. Kesällä 2019 ratkesi loppuvuonna 2015 käynnistetty selvitys ja oikeudenkäyntiprosessi lastensuojelukustannusten vastuusta Siikaisten kunnan hyväksi. Posa palautti toiselta kunnalta perimiään vuodesta 2014 alkaen syntyneitä kustannuksia Siikaisten kunnalle yhteensä yli miljoona euroa. Tämä vaikuttaa oleellisesti Siikaisten kunnan lähivuosien kykyyn vastata hallinnon ja talouden muutoksiin sekä ylipäättään huolehtia lainmukaisista palvelutehtävistään. Ylijäämä vuodelta 2019 oli 1,058 miljoonaa euroa ja kertynyt ylijäämä 3,228 miljoonaa euroa. Taloudellinen pusuri antaa varmuutta tulevaisuuden tekemiseen, vaikka takana onkin monella tavalla haasteellinen vuosi.

Toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat noin 83 prosenttisesti. Tuotot olivat 1,42 miljoonaa ja kulut 9,65 miljoonaa euroa. Verotulot 4,785 ja valtionosuudet 5,050 miljoonaa euroa. Vuosikate oli 1,596 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 494 000 ja kahdesta osakehuoneistosta johtuvat arvonalentumiset 44 000 euroa. Ilman kertaluonteista Posan miljoonan euron palautustakin kunnan tulos olisi päätynyt hieman ylijäämäiseksi, mikä on erittäin hyvä tulos ottaen huomioon tulokehityksen ja yleisen kuntataloustilanteen sekä kunnan omassa toiminnassa erikoissairaanhoidon palvelutarpeen kasvun ja henkilöstö- ja taloushallinnon muutosvuoden vaikutukset.

Pääministeri Juha Sipilän hallitus kaatui maaliskuussa ja maakuntauudistus sen mukana. Pääministeri Antti Rinteen hallitus rajasi uudistuksen sosiaali- ja terveystalouteen sekä pelastustoimeen. Pääministeri vaihtui syksyllä, ja Sanna Marinin hallitus käynnisti uudistuksen kertomalla valtakunnallisista kehittämishankehauista marraskuussa. Satakunnassa kunnat linjasivat keväällä, että vapaaehtoista maakunnallista valmistelua ei jatketa, mutta hallituksen linjauksen mukana käynnistettiin myös Satakunnassa hankehaun valmistelu.

Vuonna 2019 erikoissairaanhoidossa oli niin sanotusti kallis vuosi. Vaikka valtuusto myönsi marraskuussa sairaanhoitopiirin syksyn arvion mukaan lisämäärärahaa, se ei riittänyt, vaan kustannukset ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna runsas 360 000 euroa ja kasvoivat lähes 13 prosenttia vuodesta 2018. Erikoissairaanhoidossa vaikutti ensisijaisesti palvelujen tarpeen kasvu, mutta myös kustannusten nousu, mikä osin selittyy lääkkeiden ja muiden materiaalien merkittävästä hinnannoususta. Perusterveydenhuollossa sen sijaan jatkui jo muutamien vuosien linja, pääosin väestön vähenemisestä ja vanhustenhuollon toiminnallisista muutoksista johtuva palvelutarpeen muutos, ja sitä kautta myös kustannusten toteutuminen budjetoitua pienempinä. Yhteensä PoSan toteuma oli noin 380 000 ennakkolaskutusta pienempi. Molemmissa kuntayhtymissä, Satasairaalassa ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä on laadittu ulkopuolisten konsulttien avustamana toiminnan ja talouden sopeuttamisohjelmia sekä kamppailtu rekrytointiongelmien kanssa. Posassa vuosi on ollut henkilöstön suuren vaihtuvuuden ja muiden ongelmien vuoksi erittäin vaikea ja vaikeudet heijastuvat korjaavista toimista huolimatta pitkälle eteenpäin.

Yleinen parempi työllisyyskehitys ei näy Siikaisten kunnassa, jonka työmarkkinat ovat vakaat ja uusia työpaikkoja syntyy käytännössä yrittäjyyden kautta. Kunnassa on pysy-

vä rakenteellinen työttömyys, ja harvoin avoimiin työpaikkoihin ei helposti löydy soveltuvan koulutuksen työvoimaa. Ihmisten elämänhallintaa ja työllistymisen mahdollisuuksia on pyritty parantamaan työllistämisen, oppisopimuskoulutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan avulla. Toimintaa vaikeuttaa kuitenkin kunnan toimivallan puute, työvoimaviranomaisen uudet tulkinnat tietosuojasta sekä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun toimenpiteiden hitaus ja tehottomuus. Työllistymiskustannukset kasvoivat yli 50 prosenttia vuodesta 2018, mihin osaltaan vaikuttavat oppisopimuskoulutukset, joihin varauduttiin talousarviossa. Silti työllistämiseen haettiin lisämäärärahaa valtuustolta marraskuussa. Työmarkkinatuen ns. sakkomaksut lähes kaksinkertaistuvat edellisvuoden 26 000:sta tilinpäätösvuoden lähes 50 000 euroon.

Joukkoliikennelaki muuttui, mikä vaikutti myös koulukuljetusten kilpailuttamiseen ja järjestämiseen. Varsinais-Suomen ELY kilpailutti reittiliikenteenä ajettavat reitit Merikarvia – Siikainen – Kankaanpää ja Siikainen – Pomarkku siten, että liikennöinti reiteillä alkoi koulujen syyslukukauden 2019 alusta. Sopimus nosti jonkin verran Siikaisten kunnan reittiliikenteen linja-autovuoroilla järjestettävien koulukuljetusten kustannuksia. Siikaisten kunta ostaa reiteiltä koulukuljetuspalveluja sadallatuhannella eurolla vuodessa. Kilpailutus ja pohjalta solmittu ostopalvelusopimus takaavat julkisen liikenteen linja-autoreittien säilymisen Siikaissa.

Hallinnon osalta vuotta hallitsi henkilöstö- ja taloushallinnon tukipalveluiden toimintatapojen muutokset. Lisäksi otettiin käyttöön asiakirjahallinnon sähköinen järjestelmä. Ensiksi mainittu oli merkittävin tekijä toimisto- ja asiantuntijapalveluiden kustannusten nousuun. Ylitys on kuitenkin tilapäinen, koska se muodostuu vuodelta 2018 siirtyneistä käyttöönottokustannuksista ja kahden järjestelmän päällekkäisestä käytöstä toiminnan siirtymävuonna. Kunta siirtyi KuntaPron asiakkaaksi vuoden alusta. Toiminnallisesti muutos käynnistyi odotetusti ja edellinen tilinpäätös ja muut vanhaan järjestelmään liittyvät toimet saatettiin loppuun. KuntaPro fuusioitui Taitoan keväällä ja syntyi Sarastia. Fuusion myötä yhtiön toimintatavat ja kunnan yhteyshenkilöt ovat vaihtuneet useampaan kertaan ja toimintojen sujuvuus on kärsinyt. Erityisesti henkilöstöhallinnon osalta palkkalaskelmia on korjattu pitkin vuotta, osin vaikeuksiin on vaikuttanut tulorekisterimuutos. Ostoreskontran palvelut ja järjestelmät taas ovat osoittautuneet toimiviksi. Ohjelmistoihin ja konversioihin liittyvistä kertaluontoisista käyttöönottokustannuksista tilinpäätösvuodelle kirjattiin vielä 44 000 euroa. Lisäksi pääosin kunnan ja konsernitilinpäätöksen tekemisestä vanhalla järjestelmällä aiheutui yhteensä lähes 18 000 euron budjetoimaton ylitys. Muutokseen ja käyttöönottoon haettiin vuonna 2018 lisämäärärahaa, jolloin ostopalvelupäätös tehtiin. Vuonna 2019 lisämäärärahaa ei haettu, koska tulosaluetasolla yleishallinnon budjetti oli riittävä. Kokonaisuutena käyttöönoton arvioidut kustannukset ylittivät henkilöstöhallinnon yli 10 000 euron odottamattomien järjestelmäkustannusten takia, vaikka taloushallinnon osalta muutokustannus olikin hieman ennakoitua pienempi. Vuodelle 2020 on tulossa vielä 10 000 euron osuus käyttöönottoprojektista.

Luottamushenkilöhallinnossa valinnat toimielimiin valtuustokauden jälkimmäiselle kaksivuosisikaudelle olivat pääasiassa samat kuin alkukaudella. Sen sijaan valtuuston puheenjohtajisto vaihtui. Seudullisena yhteistyönä toimivan vammaisneuvoston toimintaa ja toimintaedellytyksiä on arvioitu vuoden 2019 aikana. Vammaisneuvoston toiminta on päätetty yhdistää vuonna 2020 oman vanhusneuvoston toimintaan.

Vuonna 2019 on panostettu turvallisuuteen ja varautumiseen. PoSan ympäristöterveydenhuollon kuntien vesilaitosten kesken päivitettiin toimintaohjeet ja tavat vesikriisin varalta ja vesilaitokselle hankittiin toinen vesisäiliö. Siikaisten kunnassa harjoiteltiin kolmannen sektorin ja kunnan yhteistyötä häiriötilanteessa. Siikaisten yhtenäiskoulun ja liikuntahallin pelastus- ja turvallisuussuunnitelma valmistui.

Kesällä 2019 Trelum Consulting Oy toteutti Porin seudun Karhukuntien kanssa korjausvelkavertailun, jossa Siikainen oli mukana. Siikaisten omistamien ja selvityksessä

olleiden rakennusten kuntoluokka oli huonolla tasolla ja laskennallista korjausvelkaa n. 1,97 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen korjausvelka on 1 350 euroa. Heikoimmassa kunnossa ovat teollisuus/varastokiinteistöt ja asunnot. Laskennallisen korjausvelan tarkastelussa ei ole ollut mukana kiinteistöstrategiassa purkukuntoiseksi määritetyt kiinteistöt.

Vuonna 2019 tehtiin Keskukyläntien vesijohdon esiselvitys sekä tutkittiin hulevesivuotoja. Kunta oli mukana Varsinais-Suomen ELYn vesilaitosten toimintaa ja taloutta vertailevassa selvityksessä. Keskustan ranta-alueen asemakaavan päivittäminen eteni lähtötietojen keräämisellä ja luontoselvityksellä.

Kymmenen kunnan yhteinen Geopark- hanke eteni myönteisesti. Alueella tehtiin kesällä kansainvälinen evaluointi ja alue sai myönteisen lausunnon Unescon valmistelevalta toimielimiltä. Virallisesti Geopark- statuksen myöntämisestä päätetään vuonna 2020. Siikaisissa Geopark -alueelle suunniteltu Haapakeitaan suoluontoreitti sai toteutusluvan metsähallitukselta, mutta lauhan sään vuoksi rakentaminen saadaan käyntiin vasta 2020 vuoden puolella.

Kuntalaisten palvelut järjestettiin jälleen asianmukaisesti, mistä kiitos kuuluu koko kunnan henkilöstölle.

Siikaisissa 30.3.2020

Viveka Lanne, kunnanjohtaja

3.2.2. Kunnan hallinto 2019

Hallintosäännössä ei ole tehty muutoksia valtuuston ja toimielinten jäsenmääriin. Siikaisten kunnanvaltuuston poliittinen jakauma:

Keskusta	8
SDP	5
PS	2
KD	2

Vaalitulos toteutuu käytännön päätöksenteossa erittäin hyvin. Kunnanhallituksen kaikki jäsenet ovat valtuutettuja ja toimialueiden lautakuntien puheenjohtajat ovat hallituksen jäseniä, vaikka tätä ei erikseen määrätäkään hallintosäännössä.

Vuonna 2019 kunnanvaltuustolle valittiin uusi puheenjohtajisto kaksivuotiskaudelle 1.6.2019-31.5.2021 (KV 29.5.2019 § 7). Kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Tiina Klemelä-Ruohomäki, I varapuheenjohtajaksi Arja Lehtinen ja II varapuheenjohtajaksi Merja Mäntylä. Lisäksi samassa yhteydessä valittiin kunnanhallituksen jäsenet ja puheenjohtajisto uudelle kaksivuotiskaudelle. Tehtävissä valittiin jatkamaan samat henkilöt kuin aiemmalla kaudella 1.6.2017-31.5.2019, ainoastaan kunnanhallituksen varajäsenistöön tuli yhden henkilön muutos.

Kunnassa on päätöksentekoeleiminä vaali- ja tarkastuslautakuntien lisäksi elinvoima- ja hyvinvointilautakunnat sekä kunnanhallituksen nimeämä henkilöstötoimikunta. Aiemmin lakkautetun kulttuuritoimikunnan työtä on jatkanut kulttuuriryöry.

Siikaisten kunnanvaltuutetut sekä hallituksen, tarkastuslautakunnan ja toimialuelautakuntien varsinaiset jäsenet ja läsnäolo 2019:

Kunnanvaltuusto

Kokoukset 1-5/2019	Puolue	Läsnä
Forss Leo	KESK	5
Heikintalo Hannu	KESK	5
Klemelä-Ruohomäki Tiina	PS	5
Koskinen Jukka	KESK	5
Kurtti Arja	SDP	5
Lahtinen Anneli	SDP	5
Lehtinen Arja	KESK	5
Mäntylä Merja	KD	4
Rimpelä Kari	KESK	5
Salo Taisto	SDP	5
Söderbacka Sari	KD	5
Tervakangas Matti(-11/2019)	SDP	-
Lillvik Kirsti (12/2019-)	SDP	1
Vanhatalo Juho	KESK	2
Vanhatalo Jukka	KESK	5
Vettenranta Katja	SDP	5
Vuorela Sari	KESK	5
Ylikoski Kauko	PS	5
Varavaltuutetut		
Lillvik Kirsti	SDP	4
Paukkunen Martti	KESK	1
Santti Maria	KD	1
Savala Eeva	KESK	2

Kunnanhallitus

Kokoukset 1-13/2019 Läsnä

Vanhatalo Jukka pj	13
Kurtti Arja vpj	12
Koskinen Jukka	11
Salo Taisto	13
Söderbacka Sari	9
Vuorela Sari	12
Ylikoski Kauko	13

Varajäsenet

Lehtinen Arja (-5/2019)	1
Unto Seija	4
Vettenranta Katja	1

Tarkastuslautakunta

Kokoukset 1-5/2019 Läsnä

Lahtinen Anneli pj	5
Forss Leo vpj	5
Anttila Matti	5
Santti Maria	5
Tuulensuu Paavo	4

Hyvinvointilautakunta

kokoukset 1-8 /2019 Läsnä

Kurtti Arja pj	8
Minkkinen Timo vpj	2
Klemelä-Ruohomäki Tiina	6
Mäkihonko Kai	8
Savala Eeva	8
Sengström Sami	7
Vettenranta Katja	7

Varajäsenet

Harju Heli	2
Järvenpää Susanna	2
Nurminen Aki	1

Elinvoimalautakunta

Kokoukset 1-9/2019 Läsnä

Vuorela Sari pj	8
Lahtinen Seppo vpj (-5/2019)	-
Kallio Tapio (6/2019-)	5
Harju Tero	8
Söderbacka Sari	7
Vaho Eleonoora	7
Vehkala Seppo	6
Ylikoski Kauko (vpj 6/2019-)	9

Varajäsenet Läsnä

Lehtinen Arja	1
Lepistö Pentti	2
Paukkunen Martti	1
Pihlajaniemi Jukka	2
Rimpelä Kari	1

Johtavat viranhaltijat

Kunnanjohtajana toimi Viveka Lanne. Hallintopäällikön virka täytettiin lokakuussa 2018, viranhaltija on Jenni Puskala. Teknisenä johtajana on toiminut Anne Järvenranta. Tehtävään sisältyy kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät. Sivistystoimenjohtajana ja rehtorina on toiminut Jari Tuuri.

3.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntarahoituksen pääekonomistin katsaus kertoo maailmantalouden suhdanneodotusten vahvistuneen vielä vuoden 2019 lopulla, mutta nyt taloutta uhkaa merkittävä satunnainen epävarmuustekijä, koronavirus. Mikäli se saadaan hallintaan, suhdannenäkymän vahvistuminen ja korkotason maltillinen nousu voisivat jatkua. Tällä hetkellä viruksen aiheuttamat riskit ja vaikutukset myös talouteen näyttäisivät kuitenkin muuttuvan entistä vakavammiksi ja pitkäkestoisemmiksi. Suomen talouskasvu jatkui viime vuonna muuta euroaluetta vahvempana, mutta viimeisin neljännes viittaa kansainvälisen talouden ongelmien olevan välittymässä myös Suomeen. Lisäksi kotimaisen rakentamisen hidastuminen painaa Suomen BKT:n kasvua. Myönteistä on odotuksia parempi työllisyyden kasvu, joskin työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmien paheneminen merkinnee työllisyyden kasvun pysähtymistä. Suomen parempaa tilannetta on ylläpitänyt kotimainen kulutus.

Satakunnan ELY-keskuksen syksyn 2019 alueelliset kehitysnäkymät -raportin mukaan Satakunnan elinkeinoelämän näkymät ovat vielä varovaisen optimistiset, mutta työllisyyskehitys uhkaa jo hiipua. Uskoa elinkeinoelämän myönteisenä jatkuvaan kehitykseen luovat RMC:n saamat laivatilaukset sekä muut suuret investointihankkeet eri puolilla maakuntaa. Vahvaa kasvua on kirjattu myös automaatio- ja robotiikka-alalla. Maakunnalle tärkeiden vahvojen vientialojen, metsäteollisuuden ja metallien jalostuksen, näkymät ovat heikentyneet maailman talouden kasvun hidastumisen vaikutuksesta. Syksyn aikana teollisuudessa tuli julki suunnitelmia suurista irtisanomista ja ytneuvotte-luja käynnistyi. Työttömyyskehityksestä huolimatta työvoiman saatavuus ei kuitenkaan näytä vielä helpottuvan.

Satakunnan työ- ja elinkeinotoimistossa oli tammikuun lopussa 10 130 työtöntä työnhakijaa, mikä on 180 henkeä (1,8 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuusta työttömien määrä laski 450 hengellä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli tammikuussa 10,2 %. Työttömyyden alenemista vuodenvaihteen jälkeen selittää lomautusten väheneminen. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä väheni merkittävästi joulukuusta. Työ- ja elinkeinotoimistossa oli tammikuussa lähes 4 900 avointa työpaikkaa Satakunnassa. Uusia työpaikkoja avautui enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä on noussut vuoden takaiseen verrattuna seutukunnista eniten Pohjois-Satakunnassa, 6,5 %. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli tammikuun lopussa korkein Siikaisissa 13,1 %. Siikaisten työvoiman määrä on 557 henkilöä, josta työttömiä työnhakijoita 73. Heistä 7 on nuoria, 35 yli 50-vuotiaita ja 22 pitkäaikaistyöttömiä. Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilastosta.

Suomen hallituksen julkisen talouden suunnitelman mukaan julkisen sektorin menoja lisätään tällä hallituskaudella yhteensä noin 1,4 miljardia euroa. Kuntien menoja lisätään sekä pysyvästi että määräaikaisesti. Menolisäykset kohdistuvat laaja-alaisesti kaikille kunnan palvelualueille. Linjausten tavoitteena on pitää kuntatalous neutraalina korvaamalla hallituksen päätöksistä kunnille aiheutuvat lisämenot tai tulomenetykset. Kuntaliiton arvion mukaan samaan aikaan on käynnissä kuitenkin useita muita kuntien palveluita myllääviä lakiuudistuksia, kuten esimerkiksi tiedonhallintalaki tai sote-tiedon toissijainen käyttö, joiden toimeenpano aiheuttaa kunnille lisäkustannuksia. Lainvalmistelussa näihin uudistuksiin kohdistetaan harvoin lisärahoitusta tai kustannukset on arvioitu alakanttiin.

Valtiovarainministeriön painelaskelman mukaan kuntien käyttötalous tasapainottuu kuluvana vuonna viime vuoden ennätysellisen heikoista lukemista. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuitenkin kuntien palvelutarvetta ja pitää palvelujen ostot reippaassa kasvussa myös lähivuosina. Samaan aikaan kuntien tehtävien lisäykset, palkkaratkaisut ja pula ammattitaitoisesta työvoimasta kohottavat kuntatalouden henkilöstökuluja. Myös kuntien muut rahoitusvastuut esimerkiksi perustoimeentulotuesta sekä työmarkkinatukimenoista pysyvät korkealla tasolla. Toimintakulujen kasvu jatkuu ennusteen mukaan 2020-2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla.

Kuntaliiton arvion mukaan kuntatalouden verojen ja valtionosuuksien ennustettu kasvu on riittämättömällä tasolla, jotta se kattaisi ennakoidun varsin keskimääräiselle tasolle yltävän menokehityksen. Lainakanta lisääntyy voimakkaasti, sillä korjausvelka ja muutuvat palvelutarpeet pitävät investointitason sote-rakennuksiin, kouluihin ja infraan korkeana. Toiminnan ja investointien rahavirran ennakoidaan siten pysyvän vahvasti alijäämäisenä.

Sisäisiin ja kuntien päätösvallan alaisiin riskeihin voidaan luokitella esimerkiksi korjausvelka ja kuntien omaan palveluverkkoon ja -tasoon kohdistuvat paineet. Ulkoisiin riskeihin kunnat eivät voi juurikaan vaikuttaa. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi suhdannekehitys, kuntien tulopohjan rapautuminen ja hallitusohjelman toimeenpano. Kuntien tulopohjan heikentyminen on vaivannut viime vuosina sekä suuria että pieniä kuntia. Tulopohja voi rapautua esimerkiksi suorilla valtionosuusleikkauksilla, yrittäjien ansiotulojen muuntamisella pääomatuloksi tai verovähennysten kasvun kautta.

Hallitus on jo useiden vuosien ajan tukenut kuluttajien ostovoimaa suuntaamalla verovähennyksiä pieni- ja keskituloisille palkansaajille ja eläkeläisille. Pääsääntöisesti kevennykset on kompensoitu kunnille valtionosuuksien lisäyksinä, mutta kaikkia muutoksia, kuten esimerkiksi lakisääteisiä maksuja, ei kuitenkaan kompensoida. Esimerkiksi kilpailukykysojimuksessa sovittu palkansaajien sosiaalivakuutusmaksujen korotus ja sen myötä kasvaneet verovähennykset pienensivät vuosina 2017-2020 pysyvästi kuntien verotuloja noin 600 miljoonalla eurolla.

Verovähennysten kasvun lisäksi kuntien tulokehitystä ja veropohjaa heikentävät myös väestön ikääntyminen ja kaupungistuminen. Tunnusluvut ovat hälyttävät. Tilastokeskuksen uusi, aiempaa huomattavasti dramaattisempi väestöennuste julkaistiin tilinpäätösvoonna. Sen mukaan Satakunta menettää väestöään 12 prosenttia vuoteen 2040 mennessä ja Siikainen jopa neljänneksen. Siikaisissa myös huoltosuhde kasvaisi maakunnan korkeimmaksi. Kuluvana vuonna kunnallisveroa ryhdytään maksamaan vasta, kun palkkatulot ovat noin 15 600 euroa vuonna 2020. Tyypillisessä kunnassa kunnallisverokynnyksen alle jää noin 40 prosenttia verovelvollisista. Tällöin kunnan verotulokehitys on heikkoa, eikä kunta pysty vaikuttamaan veropohjaansa riittävästi.

3.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2018 käynnistynyt talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluiden ulkoistaminen KuntaProlle vaikutti ennakoitua enemmän vuoden 2019 aikana sekä talouteen että toimintaan. Käyttöönottoprojektin kustannuksista yllättävän suuri osuus kirjattiin vasta vuoden 2019 puolelle mikä aiheutti merkittävän ylityksen toimisto- ja asiantuntijapalveluihin. Lisäksi vanhan taloushallinnon kustannuksia syntyi ennakoitua pidemmälle syksyyn. Vuoden 2018 kunnan ja konsernin tilinpäätökset laadittiin vanhalla järjestelmällä, mitä ei oltu huomioitu palveluntuottajan kirjanpidon arvioissa. Palvelulaskutus ylittyi 12 000 euroa ennakoidusta, konsernista kirjattiin vajaa 6000 ja käyttöönottokustannuksia 44 000 euroa. Toimisto- ja asiantuntijapalveluiden kustannuksiin vaikuttivat lisäksi uuden sähköisen asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönotto sekä työvuorosuunnittelujärjestelmä Titanian käyttöönotto keittiössä ja sivistystoimessa.

Olellaisena muutoksena voidaan pitää myös tietosuojan ja sen myötä työvoimaviranomaisen toiminnan muutosta suhteessa kunnan työllistämistoimintaan ja kuntouttavaan työtoimintaan. Kunnan tiedonsaantioikeus ja itsenäiset mahdollisuudet ko. asioiden hoitoon heikkenivät oleellisesti, mikä näkyy jo vuonna 2019 työmarkkinatuen ja työllistämistoiminnan kustannuksissa. Vaikutus tulee olemaan vielä merkittävämpi alkaneena vuonna.

Sosiaali- ja terveystaloudissa ei ole tapahtunut merkittäviä toiminnallisia muutoksia, erikoissairaanhoidon mittava ylitys ja perusterveydenhuollon alitus johtuvat palveluiden käytön ja tarpeen vuosittaisesta vaihtelusta. Lastensuojelukustannusten miljoonan euron palautus oikeuskäsittelyn päätteeksi vaikuttaa olennaisesti kunnan tulokseen ja myös tunnuslukujen vertailtavuuteen vuosien välillä, mutta se ei sinänsä johdu toiminnallisesta muutoksesta.

Metsätulot toteutuivat vuonna 2019 odotettua parempina. Metsätuotot budjetoidaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti keskimääräisellä vuosituotolla, mutta käytännössä puun myynti ja tuoton toteutuminen vaihtelee vuosittain mm. sääolosuhteiden ja puun kysynnän /hinnan mukaan. Budjettisumma oli 160 000 ja myynnin toteuma 226 000.

Kunta on omistanut kaksi osakehuoneistoa eri yhtiöissä. Huoneistot on päätetty myydä, mutta koska niiden reaaliarvo ei vastaa enää alkuperäistä tasearvoa, niistä on tehty arvon alentamispäätökset.

Pohjois-Satakunnan kehittämiskeskuksen purkaminen saatiin päätökseen ja yhtiön peruspääoma purettiin kunnille.

Verotulot kasvoivat 2,9 prosenttiyksikköä. Siikaisten kunnan valtionosuudet nousivat tilinpäätösvuonna noin 204 000 euroa ja prosentuaalisesti 4,2 %. Valtionosuuksien kasvuun vaikuttivat takautuvasti vuosilta 2017-2019 maksettu syrjäisyyslisän korjaus, 20 800 euroa, sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuuden lisäys 64 000 eurolla perustuen perusopetuksen rahoituksen muutoksiin ja kilpailukykysovimuksen toteuttamiseen.

Verotulolaji	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kunnallisvero	3243	2976	2805	3244	3558	3336	3538	3245	3383	3324	3403
Kiinteistövero	282	332	331	335	348	390	523	552	546	755	769
Yhteisöverot	479	598	654	399	404	471	579	539	610	571	613
YHTEENSÄ	4004	3906	3790	3978	4310	4198	4640	4336	4539	4650	4785
Muutos %	-3,4	-2,45	-2,97	4,96	8,35	-2,6	10,53	-6,55	4,68	2,39	2,90

Valtionosuudet	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Yhteensä	4480	4822	5112	5325	5515	5814	5941	5750	5131	4846	5050
muutos %	16,7	7,6	6,01	4,17	3,57	5,42	2,18	-3,21	-10,77	-5,55	4,22

3.2.5. Siikaisten kunnan henkilöstökatsaus

Siikaisten kunta työllisti 31.12.2019 yhteensä 54 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 45 ja osa-aikaisia 9. Vakinaisen henkilöstön määrä oli 41, kun vuoden 2018 lopussa vakinaisia oli 39 henkilöä. Määräaikaisten työntekijöiden määrä oli 13, nousten kahdella edellisessä tilinpäätökseen verrattuna. Määräaikaisia ja osa-aikaisia työntekijöitä palkataan pääasiassa eri syistä johtuvien pitkien työ- ja virkavapaiden sijaisuuksiin. Näin kunnan toimintoja ja henkilöstömitoitusta pystytään sopeuttamaan jatkuvasti ajankohdittaiseen tarpeeseen vastaavaksi. Toistaiseksi määräaikaisiin työsuhteisiin on saatu työ-

voimaa, vaikkakin joillakin tehtäväalueilla avoimiin paikkoihin hakeneita kelpoisuusehdot täyttäviä henkilöitä on ollut hyvin vähän tai ei ollenkaan.

Kunnan työntekijät 31.12.2019

Toimialueet	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Kaikki yhteensä
Vakinainen	36	5	41
Kunnanhallitus	3	1	4
Hyvinvointilautakunta	22	4	26
Elinvoimalautakunta	11	0	11
Määräaikainen	6	0	6
Kunnanhallitus	0	0	0
Hyvinvointilautakunta	5	0	5
Elinvoimalautakunta	1	0	1
Oppisopimussuhteinen	2	1	3
Hyvinvointilautakunta	2	1	3
Työllistetty	1	3	4
Kunnanhallitus	1	0	1
Elinvoimalautakunta	0	3	3
Kaikki yhteensä	45	9	54

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,8 vuotta. Naisia oli 33 ja miehiä 8. Kunnalla on voimassaoleva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (kh 26.2.2018).

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimus oli voimassa koko vuoden 2019. Vuonna 2019 voimaan tuli kaikkia kuntien sopimusaloja koskeva palkkojen 1,0 % yleiskorotus 1.4.2019 lukien. Toisaalta vielä vuonna 2019 sovellettiin lomanmääräytymisvuonna 2018–2019 ansaittuun lomarahaan kilpailukyky sopimusta, jonka mukaan julkisen sektorin lomarahoja vähennettiin 30 prosentilla. Ns. Kiky-vähennys koski 2017–2019 päättyneiden lomanmääräytymisvuosien aikana ansaittuja lomarahoja.

HENKILÖSTÖKULUT	2019	2018
Palkat ja palkkiot	1 939 250,14	1 839 422,09
Henkilöstösivukulut	611 230,17	577 007,97
Eläkekulut	574 198,84	539 522,44
Muut henkilösivukulut	37 031,33	37 485,53
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	14 800,37	12 980,09
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 535 679,94	2 403 449,97
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	6 471,36	7 557,32
Yhteensä henkilöstökulut	2 542 151,30	2 411 007,29

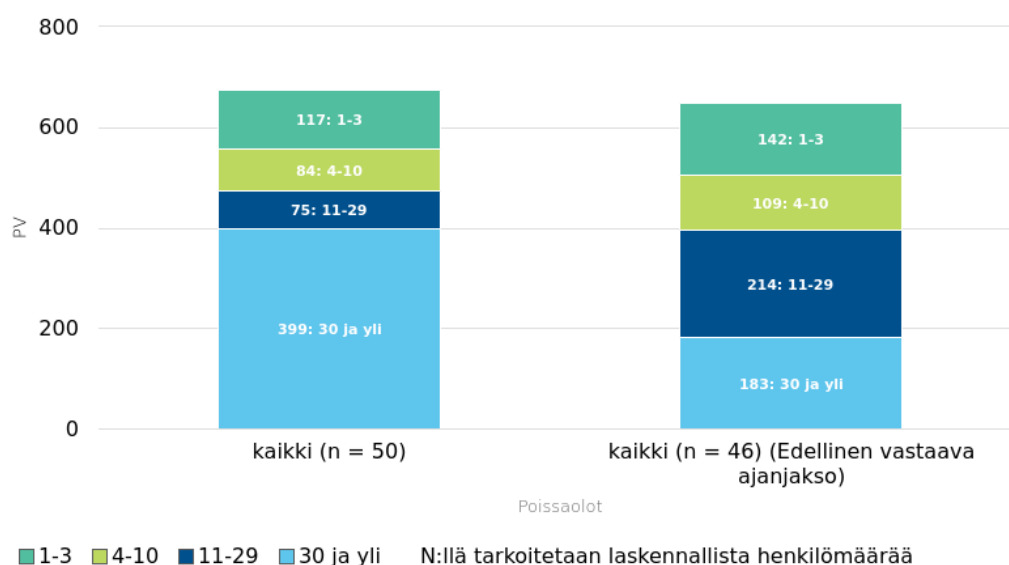
Työterveyshuollosta ja sairauspoissaoloista

Työterveyshuolto on työnantajan järjestämää ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Siikaisten kunta on lisäksi sopinut sairaanhoidon sisällyttämisestä työterveyshuoltoon. Työterveyshuollon yhteydessä toteutetulla sairaanhoidolla on erityisinä tavoitteina työkyvyn tukeminen ja työhön liittyvien sairauksien ehkäisy. Siikaisten kunnan työterveyshuollon hoitaa Posa/Mehiläinen, jonka kautta saatavat työterveydenhuollon toimintasuunnitelmaan kuuluvat työterveydenhoitopalvelut ovat maksuttomia työntekijöille. Työterveyslääkärin vastaanotto on ollut Kankaanpäässä. Työterveyshoitajan vastaanotto on ollut Kankaanpään lisäksi myös Siikaisissa. Hoitajapalvelut ovat olleet hyvin saatavissa. Laboratoriotutkimuksia tehtiin alkuvuonna vielä Siikaisten terveysasemalla, mut-

ta loppuvuodesta 2019 laboratorion kokeet keskitettiin Mehiläisen omaan laboratorioon Kankaanpäähän.

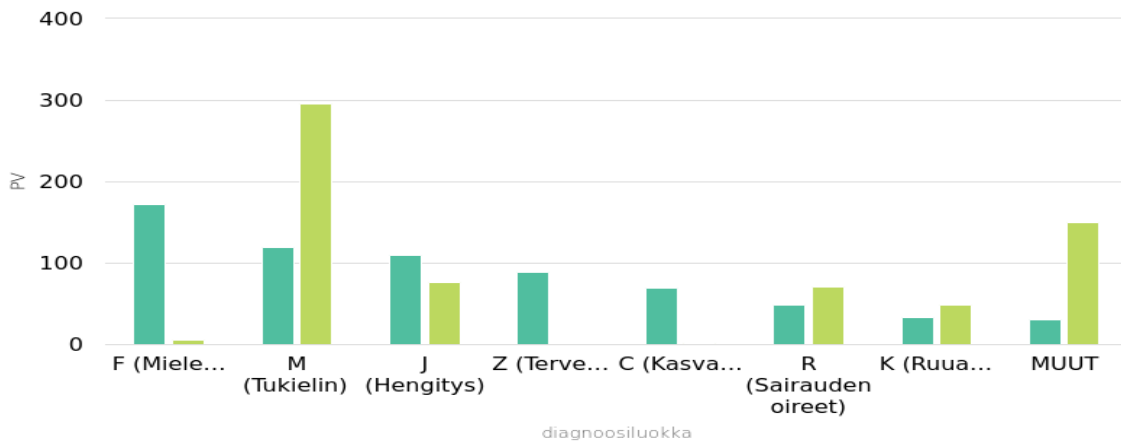
Sairauspoissaolujen määrä lisääntyi jonkun verran vuonna 2019. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2019 yhteensä 675 päivää (vuonna 2018 yhteensä 641 päivää). Keskimääräinen poissaolopäivien määrä per henkilö laski edellisvuoden tasosta yhdellä päivällä 13 päivään. Kunta-alan keskimääräisten sairauspoissaolopäivien määrä oli vuoden 2018 vertailuaineistossa 17 päivää (Työterveyslaitos, Kunta 10-tutkimus). Siikaisten kunnan sairauspoissaolopäivien määrä/henkilö on kohtuullisella tasolla. Yli 30 päivän poissaolujen määrä kasvoi vuoden 2019 aikana, mikä selittyy lähes kokonaan yksittäisillä huomattavan pitkällä sairauspoissaoloilla. Vähemmän oli eniten 11-29 päivän pituisissa poissaoloissa, 1-3 päivän ja 4-10 päivän poissaolujen määrien pysyessä lähes vuoden 2018 tasossa.

Kuvaaja: Sairauspoissaolopäivien jakauma keston mukaan, 1/2019-12/2019

Mielenterveydestä johtuvien sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi vuonna 2019, ja ne muodostivat 25,5 % (172 pv) kaikista (675) poissaolopäivistä. Määrä on seurausta pääasiassa muutamasta pitkäaikaisesta mielenterveyden poissaoloista. Yksittäiset pitkät sairauspoissaolot vaikuttavat diagnoosijakaumaan merkittävästi. Seuraavaksi suurimmat diagnoosiryhmät olivat edellisvuosien tapaan tuki- ja liikuntaelinten, sekä hengityselimistön sairaudet. Työtapaturmien vuoksi oltiin sairauslomalla seitsemän päivää, jossa on hieman kasvua edeltävään vuoteen (2 pv).

Kuvaaja: Diagnoosijakauma v.2019

■ kaikki (n = 50) ■ kaikki (n = 46) (Edellinen vastaava ajanjakso)

N:llä tarkoitetaan laskennallista henkilömäärää

<i>F= Mielenterveyden sairaudet</i>	172 pv	25,5 %
<i>M= Tuki- ja liikuntaelinsairaudet</i>	120 pv	17,8 %
<i>J= Hengitystiesairaudet</i>	110 pv	16,3 %
<i>Z= Terveystieteiden muutokset</i> (esim.työuupumus)	89 pv	13,2 %
<i>C= Kasvaimet</i>	70 pv	10,4 %
<i>R= Sairauden oireet</i>	49 pv	7,3 %
<i>K= Ruuansulatuselimistön sairaudet</i>	34 pv	5 %
<i>Muut = esimerkiksi</i> <i>omailmoitteiset poissaolot</i>	31 pv	4,6 %

Henkilöstön työkykyä on tuettiin tarjoamalla mahdollisuus maksuttomaan kunnan liikuntahallin kuntosalin käyttöön, sekä jakamalla työnantajan tukemia Tyky –seteleitä, joita voi hyödyntää erilaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen käyttämisessä. Tyky-seteleiden summa per henkilö nostettiin 20 eurosta 30 euroon. Lisäksi koko kunnan henkilökunnan yhteiseen jouluruokailuun varattu summa siirrettiin yhteistyötoimikunnan (17.5.2019) ehdottamalla tavalla yksikkökohtaiseksi Tyky-rahaksi, jonka käytöstä työhyvinvoinnin edistämiseksi päättää yksikkö itse. Yhteisen jouluruokailun osallistujamäärät ovat olleet vähäisiä ja yksikön mahdollisuus päättää itse tyky-toiminnastaan tukee henkilökunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

3.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintaympäristössä on useita merkittäviä epävarmuustekijöitä, joihin Siikaisten kunnalla ei ole vaikutusmahdollisuuksia. Tämän hetkinen suurin globaali epävarmuustekijä on koronavirus, jonka arvioidaan vaikuttavan erittäin laajasti ja moniin eri osa-alueisiin kansainvälisestä politiikasta lainsäädäntöön ja ihmisten käytökseen ja valintoihin tulevaisuudessa. On varmaa, että taloudelliset vaikutukset jotain kautta ylettyvät myös Siikaisten kuntaan, esimerkiksi verotulojen alenemana. Toisaalta tilanteella voi olla pidemmällä aikavälillä myönteistä vaikutusta pienten kuntien ja maaseutualueiden yleiselle hyväksyttävyydelle ja olemassa olon oikeutukselle.

Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että kuntien olemassaolo jopa itseisarvona on uhattuna. Kuntien itsehallinto ja verotusoikeus ovat sidoksissa toisiinsa, ja kun kuntaveron maksajien määrä vähenee osittain väestön vähenemisen takia ja osin valtion verotuspäästösten takia, Siikaisten kunnan kaltaiset kunnat ovat koko ajan riippuvaisempia valtion-osuuksista, joilla toteutetaan valtion määräämiä tehtäviä. Yli puolet siikkalaisista mak-

saa alle tuhat euroa tai ei lainkaan kunnallisveroa. Tehtävien laatua ja toimintatapoja on viime vuosina yhä tiukemmin ja yksityiskohtaisemmin ohjattu ministeriöistä. Ongelma on tiedostettu kuntaliitossa ja ministeriössä, mutta edelleen ratkaisua kuntien rahoitusongelmaan haetaan lähinnä kuntaliitoksista vaikka niillä ei palveluiden lainmukaiseen järjestämiseen ja kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön riittävyteen ole juuri vaikusta harvaan asutuilla alueilla, joista palvelurakenteet on jo karsittu. Nyt selviytyksen alla tosin on myös mahdolliset kuntien eriytyvät tehtävät, mutta ratkaisuehdotuksia ei toistaiseksi ole esitetty.

Kuntakentän ja myös Siikaisten kunnan yksi tiedostettava riski liittyy päätöksentekoon. Vuoden 2021 kuntavaaleihin valmistaudutaan jo nyt. Kunnallisesta päätöksenteosta kiinnostuneiden ja sitoutuvien ehdokkaiden löytäminen on vaikeaa. Kuntapäätäjältä odotetaan koko ajan kasvavaa tietopohjaa ja kykyä käyttää ja seuloa eri lähteistä saatavaa tietoa. Tampereen yliopiston tuoreen kuntapäätäjätutkimuksen mukaan jo nyt päätöksenteossa ja on suuria haasteita. Tutkimuksen mukaan suurin osa päättäjistä turvautuu epäformaaliin suulliseen tietoon päätöksenteossa ja vain pieni osa tukeutuu formaaliin kirjalliseen tai suulliseen tietoon. Tämä kuvaa tutkijan mukaan toimintaympäristön monimutkaistumista ja oikean ja väärän tiedon erottamisen vaikeutta kaiken tietotulvan keskellä. Tutkimustulos haastaa myös viranhaltijatyön. Asioita pitäisi pystyä kuvamaan yhä lyhyemmin ja ytimekkäämmin päätöksentekijöille kun taas lainsäädäntö ja viranomaisten keskinäinen työ vaatii yksityiskohtaista, suurta määrää kirjallista, perusteltua informaatiota ja dokumentointia.

Maakuntaudistus kaatui ja uuden hallituksen soteudistus käynnistyi tilinpäätösvoonna. Sosiaali- ja terveystalouden tarve ja kustannukset ovat pitkään olleet suurin ratkaiseva tekijä kuntataloudessa. Mikäli uudistus toteutuu ja palvelut siirtyvät maakunnan vastuulle ja rahoitettavaksi, merkitsee se erittäin suurta muutosta myös rahoitusjärjestelmään. Tällä hetkellä on esitetty arvioita, joiden mukaan kuntien jäljellejäävä rahoitus voisi riittää palveluiden tuottamiseen, mutta esimerkiksi investoinnit ja lainanhoito osoittautuisivat erittäin haastaviksi. Siikaisten kunnan näkökulmasta myös kuntalaisten palveluiden saavutettavuus uudistuksen toteutuessa on riski, vaikka uudistus pohjautuu-kin lähellä tuotettujen palveluiden vahvistamiseen.

Siikaisten kunnan omaan toimintaan liittyvät riskit liittyvät edelleen henkilöstön pienyyteen ja osaamiseen suhteessa tehtävien laajuuteen. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ulkoistus pienensi sekä osaamiseen, että ohjelmistoihin liittyvää riskiä, mutta toisaalta vaikutusmahdollisuudet palveluntuottajan strategisiin yhtiötason päätöksiin ovat olemattomat. Palveluntuottajan yhtiöfuusio on laajentanut yhtiön toimialaa, jolloin keskittyminen Siikaisten kunnan näkökulmasta peruspalveluun, talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluihin, on vaikuttanut kärsivän. Palveluiden laatuun pyritään vaikuttamaan toimimalla yhteistyössä Pohjois-Satakunnassa.

Kunnan kiinteistöihin liittyvät riskit ovat edelleen olleet esillä. Tilinpäätösvoonna tehtiin kiinteistöjen korjausvelkaselvitys, jonka mukaan kunnalla on korjausvelkaa vajaa kaksi miljoonaa. Selvitykseen ei kuulunut kunnanvirasto, joka on aiemmin todettu käyttörajoitteisena ja pidemmällä aikavälillä korjauskelvottomana purkukuntoiseksi. Sen tasearvo on alhainen, joten sinänsä kiinteistö ei arvonsa kautta muodosta riskiä. Kiinteistö aiheuttaa tällä hetkellä ympäristöterveysriskin, mutta koska henkilöstöä rakennuksessa ei vakituisesti ole, työterveysriskiä ei muodostu. Purkaminen aiheuttaa kustannuksia käyttötalouteen. Korjausvelkaselvitys koski kunnan omistamia kiinteistöjä, joten siinä ei ollut mukana Vanhustalosaatiön kiinteistöt. Ne ovat purkautumassa osaksi kunnan toimintaa vuonna 2020. Vanhustalosaatiolla on purkukuntoinen kiinteistökokonaisuus, mutta sen arvo on jo purettu säätiön omassa tilinpäätöksessä ennen siirtymistä, eikä se siten siirry kunnan taseeseen. Silti siirtyvä laina on käyttökuntoisella kiinteistökokonaisuudella hidas tai mahdoton lyhentää etenkin kun parempikin kiinteistö kanta vaatii korjauksia.

Omien, korjausvelkaselvityksessä mukana olleiden rakennusten osalta pahin tilanne oli varasto, teollisuus ja asuinrakennuksissa. Käytännössä kunnalla on edelleen sama kapasiteetti varastotilaa kuin on ollut vuosia, vaikka tarpeen olettaisi kunnan palvelutarpeen vähenemisen, toiminnan supistumisen ja muutosten myötä vähentyneen. Näin ollen kaikkea ei ole tarkoituksenmukaista korjata entiseen tarkoitukseensa. Sen sijaan käyttökelpoista asuinkantaa tulisi lähivuosina korjata ponnekkaammin, koska kokonaisuutena purkukuntoisten talojen purkamisen myötä asuntokanta vähenee ja parempikuntoisia asuntoja tullaan tarvitsemaan.

Vesilaitos ja etenkin varallaolajärjestelmä on edelleen tunnistettu riski. Seudullista ratkaisua on yritetty hakea, viimeksi osana Honkajoen kunnan koolle kutsumaa kuntaliitos- ja kuntayhteistyöneuvottelua, mutta nopeaa ratkaisua ei ole näköpiirissä. Siikaisten kunta asetti vesilaitoksen yhdeksi yhteistyötavoitteekseen, mutta linjasi, että kuntaliitosneuvotteluihin ei ole valmiutta. Honkajoki ja Kankaanpää selvittävät kuntaliitosta, mikä toteutuessaan tuo muutoksia seudun yhteistyörakenteisiin, mm. PoSan perussovimukseen.

3.2.7 Ympäristökijät ja muut ei taloudelliset asiat

Siikainen on mukana Porin seudun jäteneuvonta-yhteistyössä. Siikaisten jätevedet on johdettu Merikarvialle vuodesta 2010 lähtien. Merkittäviä ympäristövahinkoja ei kunnan alueella ole kertomusvuonna ollut. Tulvariskit ovat alueella edelleen merkittävät. Tulvariskien hallitsemiseksi kiinteistökohtaiset suojaustoimenpiteet ovat selvitysten jälkeen osoittautuneet kustannustehokkaimmiksi ja toimintavarmimmiksi ratkaisuiksi. Puhtaan veden osalta yhteistyötä tehdään edelleen Merikarvian ja Kankaanpään kanssa. Vuonna 2018 käynnistettiin omana työnä ympärivuorokautinen varallaolajärjestelmä vesi- ja kiinteistöhuoltoon. Järjestelmä on käytännössä toiminut hyvin myös vuonna 2019, mutta henkilöstömäärän vähyyden takia toiminta sisältää merkittävän riskin. Keskustelua seudullisen vesihuollon järjestämisestä on jatkettu, mutta sitä kautta ei ole näköpiirissä nopeaa ratkaisua asiaan.

Geopark-hankkeen myötä selvitettäväksi tullut kunnan omistaman Katselmankallion näkötorni- ja laavualueen yhdistäminen kävelyreitillä Metsähallituksen soidensuojelualueen laidalla olevaan Haapajärven tilaan on edennyt. Metsähallitus myönsi luvan suon rauhoitusalueen ulkopuolella kulkevan reitin rakentamiseen selvitysten jälkeen. Asian ympärille koottiin myös alueen muut käyttäjät yhteiseen keskustelutilaisuuteen ja reitin sijainti sai yleisen hyväksynnän tilaisuudessa. Rakentamaan ei huonon sään johdosta päästy vielä vuoden 2019 puolella.

Kunnan keskustassa olevan vanhan asemakaavan päivitystyön osana aloitettiin luontoselvitys, joka jatkuu vuonna 2020.

Toimintakertomuksessa huomioidaan kirjanpitolain mukaisesti myös muut ei-taloudelliset asiat eli annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Kunnanhallituksen tietoon ei ole saatettu korruption, lahjontaan tai ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä asioita, eikä myöskään ole syytä epäillä niihin liittyviä rikkomuksia.

Koko kunnan toiminnan läpinäkyvyydestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta pyritään huolehtimaan mm. esityslistojen ja pöytäkirjojen (myös viranhaltijapäätösten) julkaisemisella kunnan verkkosivuilla kuitenkin tietosuoja huomioiden. Uusi sähköinen asiakirjahallintajärjestelmä on aiheuttanut joitakin viiveitä tai puutteita julkaisussa, mutta pääosin järjestelmän käyttöönotto on sujunut onnistuneesti. Päätöksenteon avoimuuden ja sitoutumattomuuden varmistamiseksi kunnassa on käytössä kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri, jonne kaikki esittelijöinä toimivat viranhaltijat sekä johtavat luottamushenkilöt ovat jättäneet ilmoituksen. Kunnan päättäjät ovat myös muissa rooleissa kunnassa mm. työntekijöinä, yhdistystoimijoina ja palveluiden käyttä-

jinä. Merkittävimmistä päätöksistä vastaa kuitenkin monijäseninen toimielin ja kunnan hallintosääntö määrittelee melko tarkasti kunkin viranhaltijan toimintavaltuudet. Kunnan henkilöstön yhdenvertaisuudesta pyritään huolehtimaan yksiköiden sisällä ja välillä. Kunnassa on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

3.2.8 Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin seuranta

Terveydenhuoltolain mukaan kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Satakunnan sairaanhoitopiiri on laatinut kuntaprofiilit Satakunnan kunnista väestön terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta ulottuen vuoteen 2040. Koko maakunnassa huoltosuhte kasvaa, mutta Siikaisissa se kasvaa ennusteen mukaan merkittävästi enemmän kuin muualla. Vuonna 2019 huoltosuhte eli alle 15-vuotiaiden ja 65-vuotta täyttäneiden suhde 15-64 –vuotiaiden määrään on 91,3 ja vuonna 2040 tilastokeskuksen 2019 laatiman ennusteen mukaan 129,2. Seuraavaksi korkein huoltosuhte on Merikarvialla, 114,9 ja hieman yli sadan yltävät myös Säkyä ja Pomarkku. Siikaisten väestön ennakoitaan vähenevän neljänneksen ja putoavan 1429:stä 1084:ään. Ennusteen mukaan vähennys alle 0-14 vuotiaissa olisi yli 45 % ja työikäisissä lähes 37 %. Ikäihmisten osuus kasvaisi 1.2 %. Palveluiden näkökulmasta, mikäli ennuste toteutuisi, muutos olisi dramaattinen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, sen sijaan vanhus-tenhuollon näkökulmasta tilanne ja palvelutarve aluksi lisääntyy palatakseen lähellä nykytilaa.

Kuntatalouden näkökulmasta, mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus rahoitusuudistuksineen toteutuisi ja valtionosuusperusteet säilyisivät nykyisenkaltaisina, tilanne tarkoittaisi erittäin niukkaa valtionosuutta ja riippuvuutta verotulotasausjärjestelmästä. Samalla omaan veronkantoon perustuva kunnallisen itsehallinnon legitimitettiin heikkenisi entisestään. Väestöennuste, erityisesti syntyvyyden lasku on aiheuttanut paljon julkista keskustelua ja osa asiantuntijoista on suhtautunut tilanteeseen ennustetta toiveikkaammin. Joka tapauksessa arvioidaan, että väestönkasvua saadaan lähitulevaisuudessa todennäköisimmin maahanmuutosta. Toistaiseksi maahanmuutto ei ole juuri vaikuttanut Siikaisten kunnan palvelutarpeeseen, mutta Pohjois-Satakunnassa sosiaali- ja terveystaloudessa on alettu paremmin varautumaan ja suunnittelemaan palveluita myös tästä näkökulmasta.

Siikaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekerroin on 1,24 (valtakunnallinen keskiarvo 1). Satakunnassa vain Merikarvialla kerroin on korkeampi. Kuitenkaan menot asukasta kohden eivät ole aivan niin suuret kuin tarvekerroin antaisi olettaa. Nettomenot olivat vuonna 2017 3883 euroa per asukas, mikä on vähemmän kuin Pomarkussa, Merikarvialla ja Harjavallassa. Kansantauteja Siikaisissa on valtakunnallista keskiarvoa enemmän ja näistä erottuvat erityisesti sydämen vajaatoiminta, verenpainetauti, diabetes ja psykoosit. Tilanne on heikentynyt selvästi vuodesta 2015, jolloin oltiin vielä keskiarvon alapuolella. Lastensuojelun, päihdehuollon avo- ja laitoshoidon sekä vammaisten ja vajaakuntoisten osalta Siikaisten kunnan tapausmäärät jäävät alle viiden, mikä tarkoittaa, että salassapitosäädösten takia kunnan tilanne ei näy tilastoissa.

Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on viimeisten vuosien aikana kasvanut. Vuonna 2018 kotona asui lähes 92 prosenttia kun vuonna 2015 luku oli 87. Säännöllisen kotihoidon piirissä on hieman pienempi osuus ikäihmisistä kuin aiemmin, alle 10 prosenttia, kun osuus 2015 oli 11 prosenttia. Omaishoidossa oli vuonna 2018 alle 5 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä. Tehostetussa palveluasumisessa oli vuonna 2018 7 prosenttia kun vuonna 2015 osuus oli vielä 11 prosenttia.

Laitosvaltaisen hoidon purku näkyy luvuissa selvästi, mutta toisaalta kotiin viety hoito ei ole kasvanut samanaikaisesti, joten joko ikääntyneet ovat yleisesti paremmassa kunnossa tai läheiset huolehtivat heidän pärjäämisestään vahvemmin ilman omaishoitajastatusta.

Varsinaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään siikaislaisille kuntayhtymissä, Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä (PoSa) ja sairaanhoitopiirissä. Erityisesti Posan henkilöstö tekee yhteistyötä kunnan henkilöstön kanssa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Keskeisimmät yhteistyömuodot ovat oppilashuolto, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, nuoren päihteiden ennaltaehkäisevä työ sekä vanhusneuvoston toiminta.

PoSassa perhe- ja aikuispalveluiden toimintojen yhdistäminen jatkui. Palveluita kehitettiin edelleen painottamaan enemmän ehkäiseviin palveluihin. Siikaisen peruspalvelukeskuksen muutto Metsätähden yhteyteen saatettiin loppuun. Lapsi- ja perhepalvelutyöhön on keskitetty voimavaroja, menetelmät ja kirjaaminen on yhtenäistynyt Satakunnan alueella. Äitiysneuvolatyö on saatu joustavasti kiertäväksi koko Posa alueella kuitenkin toteutettuna lähipalveluna. Puheterapeutteja on rekrytoitu jatkuvaisluonteisesti tuloksetta ja rekrytointi jatkuu. Arviointi- ja puheterapiajonot ovat olleet pitkät syksyllä 2019. Vuoden lopussa kaikille alueen lapsille voidaan tarjota puheterapiaa etäpuheterapiana.

Diabetes-työtä on voitu vuoden 2019 aikana vahvistaa samoin geronomin palvelua. Muistihoidotyön tarve on kasvava.

PoSan mielenterveys- ja päihdepalvelukeskus Tähden toimintayksiköt, vastaanotto ja toimintakeskus ovat integroituneet ja aloittaneet toiminnan uudistetuissa tiloissa Kaanpäässä keväällä 2019. Toiminta on laajentunut ja monipuolistunut. Keväällä 2019 on aloitettu Valomerkki- ja Omin jaloin -menetelmien koordinointi ja toteutus osana ehkäisevää työtä. Psykiatrisen sairaanhoitajan toiminta kouluilla on laajentunut avovastaanotoilla. Päihdeasiakkaiden määrä on lisääntynyt ja ongelmat moninaistuneet. PAKKA-toimintamallin toteutusta on jatkettu yhteistyössä moniammatillisesti ja poikkihallinnollisesti koko alueella.

PoSan aikuissosiaalityö palvelee kaikkia kuntalaisia avoimilla, ilman ajanvarausta toimivilla vastaanotoilla jokaisessa kunnassa ja niiden ylläpito on PoSalle merkittävä meriitti, koska muualla näiden onnistuminen on koettu haastavaksi. Aikuissosiaalityössä on vakiinnutettu TYP-toiminta. Toimeentulotuen ja erityisesti sen maksatuksen muutos on aiheuttanut kriisiytyneitä asiakkuuksia, häätöuhkia ja velkaantumista, joka on lisännyt aikuissosiaalityön tarvetta.

Asumispalveluissa PoSan alueelle on tullut uutta palvelutuotantoa ja asiakkaalle pyritään löytämään aina tarvetta mahdollisimman hyvin vastaava asumisyksikkö. Lupavaltontoja tehtiin perhe- ja aikuispalveluiden osalta 9 yksikköön 10 käyntiä ja tarkastuksilla nousi esiin erityisesti tarvetta valvoa lääkehuoltoon ja henkilöstöresursseja. Suurelta osin palveluiden laatu on hyvä.

Perheneuvolassa on otettu käyttöön seutukunnallisesti merkittäviä tutkimusmenetelmiä, jotka nopeuttavat asiakkaiden palvelun saantia ja aloitettu ryhmätoiminta vuosien tauon jälkeen. Perheneuvolassa tarjotaan myös palvelua eroperheille tai eroa harkitseville ja palvelun kehittäminen on myös tulevan maakuntaudistuksen tavoitteiden mukaista.

Lasten ja perheiden palveluissa painopiste on entistä enemmän ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen. Tarve on kasvava. Avohuollon palveluja saavien lasten/nuorten määrän arvioidaan nousevan, koska tavoitteena on peruspalveluiden lisääminen. Lisäksi PoSan kotipalvelutyö perhesosiaalityössä on toistaiseksi määritelty

maksuttomaksi. Erityisiä haasteita vuonna 2019 ovat olleet väistötiloihin siirtyminen, henkilöstön vaihtuvuus mm. lastensuojelussa ja rekrytointipula sosiaalipalveluissa. Ammatillisen tuen tarve vaikeutuneissa asiakastilanteissa on edelleen kasvava. Virka-aikainen sosiaalipäivystys siirrettiin osaksi Satakunnan sosiaalipäivystystä vastaamaan lain ja asetuksen määrittä saada kaikki tarvittava apu samasta numerosta viipymättä.

Vanhuspalveluissa omaishoitajien tukemista (tarkastuskäynnit) on voitu lisätä. Kotiinkuntoutusyksikön toiminnalla on saatu positiivista vaikutusta asiakkaan kotona selviytymiseen. Kotihoidon optimointi- ja mobiilijärjestelmää on hyödynnetty maksimaalisesti. Tehostetun palveluasumisen paikkoja on saatu osin vähennettyä. Henkilöstön koulutus on vanhuspalveluissa jatkuvaa, vuoden 2019 aikana aloitettiin uudet osaamisalat: Mielenterveys- ja päihdetyön osaamisala sekä Kuolevan ihmisen hoitaminen. Suun hoidon osaamisalan koulutukseen saatiin myös koottua uusi ryhmä.

Palveluseteli on käytössä omaishoidon lomapäivien lisäksi säännöllisessä ja tilapäisessä kotihoidossa sekä asiointipalvelussa. Kotihoidossa ikäihmisille on pystytty turvaamaan ensisijaiset palvelut lain määräämissä aikarajoissa, mutta nuorempien ikäluokkien tarvitsemia palveluita ei ole ollut edelleenkaan mahdollista antaa automaattisesti tarpeen vaatimassa laajuudessa. Turvahälytyskäynnit ja muut yöaikana tapahtuvat avustuskäynnit saatiin järjesteltyä uudelleen sairaankuljetuksen ja VPK:n kanssa tehtävin sopimuksin. Honkajoen, Jämijärven, Kankaanpään, Pomarkun ja Siikaisten käynnit toteutuvat sairaankuljetuksen toimesta, Karviassa hälytykset hoidetaan kokeilu- luontoisesti VPK:n ja PoSan yhteistoimintana.

Erityispalveluissa lääkärin vastaanottokäynnit vähenivät, samoin päivystyskäynnit. Ajoittain ollut lääkäripulaa, toisaalta vastaanottokäynnit ovat olleet pidempiä ja enemmän asioita on hoidettu yhdellä käynnillä. Suunnitellusti hoitajan vastaanottokäyntejä saatiin lisättyä. Päivystys toimi tehokkaasti ja etälääkäritoiminta aloitettiin. Laboratorio- ja lääkemenot eivät kasvaneet. Röntgen-tutkimukset lisääntyivät. Hoitopäivien määrä väheni suunnitellusti vuodepaikkoja vähentämällä, hoidossa siirrytty akuutimpaan suuntaan, kuntoutusta kohdistettu tehokkaammin ja jatkohoitoaikoja saatu järjestymään aikaisempaa nopeammin. Kotisairaalan käynnit lisääntyivät. Suun terveydenhuolto on tuottanut palvelut omana toimintana. Lakisääteiset tarkastukset (esim. neuvola, koululaiset, kutsunnat) on tehty aikarajoissa.

Vapun aikaan Tapalassa alkoi iso laajennus- ja perusparannusremontti, joka vähensi käytettävissä olevia tiloja huomattavasti. Vastaanottotiloista oli välillä pulaa. Oma röntgenyksikkö ja –henkilöstö siirtyivät liikkeenluovutuksella Satadiagille 1.6.2019. Lifecare-potilastietojärjestelmä (Effican tilalle) otettiin käyttöön helmikuussa. Toimintakautena käynnistettiin uuden Omaolo-palvelun käyttöönoton valmistelu, palvelu on tarkoitus aloittaa yhteisesti koko Satakunnassa maaliskuussa 2020. Omaolo on yksi keino lisätä kuntalaisille tarjottavia digitaalisia palveluita sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Suun terveydenhuollon kiireettömän hoidon jonossa on Kankaanpäässä koko vuoden ollut noin 400 potilasta, Siikaisissa, Honkajoella, Pomarkussa, Jämijärvellä ja Karviassa hoitojonon pituudet ovat kussakin olleet n. 35-65.

Ympäristöterveydenhuollon yhtenä päätavoitteena oli terveysvalvonnan toimintatapojen yhdenmukaistaminen Satakunnassa. Tässä onnistuttiin erittäin hyvin. Maakunnan alueella toteutettiin terveystarkastajien paritarkastukset käytännön toiminnan yhdenmukaistamiseksi sekä valmisteltiin toinen yhteinen valvontasuunnitelma vuodelle 2020.

Siikaisten kunnanvaltuusto on strategiassaan linjannut, että Siikaisissa hyvinvointia ylläpitävä ja edistävä työ tehdään yhteisöissä; kodeissa, kyläyhdistyksissä, kansalaisopiston harrastuspiireissä, urheiluseuroissa, järjestöissä. Kunnan sivistys- ja tekniset palvelut luovat perustan elämiselle ja asumiselle. Kunnassa suurimman toiminnallisen

vastuun hyvinvointityössä kantaa hyvinvointilautakunta. Elinvoimalautakunta tukee hyvinvointityötä vastaamalla turvallisesta ja terveellisestä asuinympäristöstä, infrasta ja rakennuksista. Viime vuonna uusittiin mm. kuntoradan pinnoite ja Metsätähden ulkokuulusteet. Toimialueella jatkettiin varautumista mahdolliseen vesikriisiin, hankittiin toinen varasäiliö sekä päivitettiin toimintakäytännöt vesikriisin varalta PoSan ympäristöterveydenhuollon johdolla.

Hyvinvoinnin toimialueella varmistettiin lasten ja nuorten mahdollisimman hyvät palvelut panostamalla omaan erityisopetukseen sekä koulunkäyntiohjaajaresurssiin. Varhaiskasvatus on edelleen Siikaisten kunnassa maksutonta ja kesäkerho toimi kokopäiväisesti mahdollistaen myös pienten alakoululaisten ohjatun arjen ja ruokahuollon koko kesäkuun ajan. Nuoria työllistettiin kunnan eri toimipisteiden lisäksi Metsätähteen avustamaan erityisesti vanhusten ulkoiluttamisessa. Nuorten ennaltaehkäisevässä päihdetyössä tehtiin ostokokeita kauppaan, josta Siikainen selvisi ”puhtain paperein”. Vanhusneuvosto ja nuorisoneuvosto toimivat aktiivisesti, sen sijaan seudullinen vammaisneuvosto koettiin irralliseksi kunnan vaikuttamistyöstä, joten se päätettiin yhdistää vuonna 2020 kunnan vanhusneuvostoon. Yhdistyksille jaettiin avustuksia kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön tekemiseen. Yhdistysten kanssa on jatkettu yhteistyötä myös Pärjätyään yhdessä verkostossa ja kunnan ja yhdistysten yhteistyötä kriisitilanteessa harjoiteltiin käytännön harjoituksena SPR –vetoisesti syksyllä.

3.3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Siikaisten kunnanvaltuusto on kokouksessaan 25.9.2019, § 16, hyväksynyt päivitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena sekä sopimusten hallintana.

Sisäinen valvonta koostuu sisäisestä tarkastuksesta, sisäisestä tarkkailusta ja luottamushenkilöiden toimesta tapahtuvasta seurannasta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja toimiva johto.

Johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta vastaa kukin toimielin ja vastuhenkilö. Toimielinten tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Lautakunnat ovat käsitelleet tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä vastualueidensa riskien ja sisäisen valvonnan toteutumista ja toimittaneet käsittelystä selonteon kunnanhallitukselle. Toimialueet nostavat kunnan pienuuden, matalan organisaation ja henkilöstön vähäisen määrän sekä vahvuudeksi läpinäkyvyyden kannalta että riskiksi toimintavarmuuden ja osaamisen näkökulmasta. Kunnanhallitus on käsitellyt lautakuntien selonteot kokouksessaan 24.2.2020.

Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat kunnan tärkeimmät seurantaraportit. Tämän lisäksi talousarvion toteutumisen seuranta sekä toiminnan tulosten raportointi ovat jatkuvaa toimintaa. Seuranta tehdään viranhaltijajohdossa ja toimitelmissä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kunnanhallitus on vastuussa koko sisäisen valvonnan organisaation luomisesta ja valvonnan toimivuuden varmistamisesta. Jokaisen toimielimen jäsenet ovat vastuussa tekemisistään päätöksistä ja oman toimialansa toiminnan seurannasta. Päätöksistä ilmoitetaan ja otto-oikeutta käytetään hallintosäännön mukaan.

Suurelta osalta kunnan hallinnon valvonta toteutuu julkisuusperiaatteen kautta. Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjat samoin kuin viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat pidetään asianmukaisesti nähtävillä.

Kunnan ohje- ja johtosääntöjä on koottu uuden kuntalain mukaiseen hallintosääntöön, joka on tullut voimaan 1.6.2017. Hallintosääntöä on tarkastettu sen jälkeen ja tavoitteena on edelleen päivittää hallintosääntöä aina mahdollisimman nopeasti kun muutostarve havaitaan.. Lähtökohtaisesti hallintosäännön päättää edellinen valtuusto kautensa lopulla ennen seuraavan valtuuston valintaa ja tarkastaa istuva valtuusto tarvittaessa.

Uuteen kuntalakiin sisältyvänä tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu sidonnaisuusilmoitusten tarkastaminen. Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden tulee antaa ilmoitus sidonnaisuuksistaan ja niiden muutoksista tarkastuslautakunnalle. Kaikki ko. ilmoituksenantovelvolliset jättivät ilmoituksensa tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 aikana. Vuoden 2019 tehtiin uusia luottamushenkilövalintoja, minkä johdosta on toimitettu uusia sidonnaisuusilmoituksia. Sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kunnan verkkosivulla.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan kunnan johtoryhmä käsittelee talousarvion toteutumista kuukausittain. Käytännössä toimialueen johtajat ja esimiehet seuraavat talousarvionsa toteutumista ns. jatkuvasti. Johtoryhmä keskustelee talousarvion mahdollista poikkeamista ja tarvittavista raportoinneista / määrärahamuutosesityksistä luottamushenkilöjohdolle.

Laskujen hyväksyjät vastaavat meno- ja tulotositteiden tiliöintimerkintöjen oikeellisuudesta ja määrärahojen riittävydestä. Vuoden 2019 alusta talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelu-ulkoistuksen vuoksi järjestelyt ovat muuttuneet, mikä on huomioitu uudessa talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa ja mikä tulee huomioitavaksi myös muussa asiaan liittyvässä ohjeistuksessa.

Vuosi 2019 on ollut haastava talouden seurannan osalta. Viranhaltijat opettelivat uusia järjestelmiä ja uutta kirjaussuunnitelmaa, joten korjauksia kirjauksiin on tehty kuluvaan vuoteen aikana tavallista enemmän. Asia on työllistänyt henkilöstöä merkittävästi, mutta kokonaisuutena muutoksesta on selvitty toiminnan luotettavuuden ja oikeellisuuden näkökulmasta hyvin.

Muutokset toimintatavoissa ovat vaikeuttaneet myös talouden seuranta ja vertailtavuutta edellisiin vuosiin, etenkin kun vertailuvuosi saatiin näkymään järjestelmässä vasta syksyllä. Kunnan toiminnan ja talouden pienuus ja viranhaltijoiden pysyvyys on kuitenkin taannut toiminnan ja talouden seurannan ajantasaisuuden melko hyvin vaikka kaikki numeerinen tieto ei ole aina ollut toivotussa muodossa tai ajassa saatavissa. Kunnan toimielimet on pystytty pitämään melko hyvin ajan tasalla talouden ja toiminnan tilanteesta.

Riskienhallinnan järjestäminen

Siikaisten kunnassa riskien hallinta ja seuranta on vastuutettu kunkin toimintayksikön esimiehelle. Pienestä organisaatiosta johtuen riskienhallinta on helpompi pitää viranhaltijoiden ohjauksessa vaikka resursseja ei kattavaan ja jatkuvaan riskien analysointiin ole. Kuntatalouteen ja infraan liittyvien riskitekijöiden lisäksi kriittisimpänä riskitekijänä Siikaisissa voidaan edelleen pitää henkilöstön osaamista ja osaamisen siirtoa. Erityisosaaminen on usein vain yhden henkilön varassa, jolloin tehtävästä riippuen, henkilön estyessä hoitamasta tehtävänsä, kunnalle, henkilöstölle tai kuntalaisille voi aiheutua merkittäväkin vahinkoa. Sijaisuusjärjestelyjä, ostopalvelu- ja yhteistyömahdollisuuksia eri toiminnoissa on kehitettävä jatkuvasti.

Hyvinvointilautakunnan osalta riskit painottuvat henkilöstöön, koulutukseen ja osaamiseen kun taas elinvoimalautakunnan osalta riskienhallintaa tehdään myös koko väestön näkökulmasta mm. varautumalla häiriötilanteisiin myös hankinnoin. Sekä hyvinvointi- että elinvoimalautakunta eivät ole raportoineet merkittäviä muutoksia tai riskejä toiminnassaan verrattuna edelliseen vuoteen.

Kunnanhallituksen alaisen yleishallinnon alaisuudessa on taloudellisesti merkittävimpänä kuntayhtymien rahoitus. Kuntayhtymät vastaavat organisaationsa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaikki raportoivat ja järjestävät tiedotus ja keskustelutilaisuuksia toiminnastaan jäsenkunnille säännöllisesti. Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä kuntajohtajilla on läsnäolo-oikeus myös toimielinten kokouksissa. Yleishallinnossa sisäisen valvonnan osalta ei ole havaittu erityisiä puutteita ja mm. uusi käytäntö käteiskassojen tilityksissä on osoittautunut aiempaa toimivammaksi. Maaliskuussa käyttöön otettu uusia asiakirjahallinnan järjestelmä on otettu käyttöön odotettua paremmin, vaikkakin uuden opetteleminen on näkynyt yksittäisinä viivästyksinä mm. esityslistapykälien verkkojulkaisuissa.

Yleishallinnon osalta talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluiden ulkoistaminen on vaikuttanut merkittävästi myönteisesti toiminnallisiin, talouteen, henkilöstöön ja tietoturvaan liittyviin riskeihin, mutta edelleen henkilöstön pieni määrä on tiedostettava riski hallinnon asianmukaiselle hoitamiselle. Sopimustenhallinnan merkitys kasvaa palveluiden ulkoistamisen myötä. Käytännössä vuoden 2019 aikana on jouduttu panostamaan ennakoitua enemmän tukipalveluiden toteutumiseen sopimuksen mukaisena. Kunnan oman palvelimen riskit on tiedostettu ja vuoden 2019 aikana on selvitetty palvelimen sijainnin vaihtoehtoja.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnanhallitus on asettanut vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa hankintarajat, joiden mukaan toimitaan. Siikaisten kunnassa hankintoja tekee käytännössä vain muutama henkilö, joten johtoryhmä on linjannut, että erillistä pienhankintaohjeistusta ei täytäntöönpano-ohjeeseen lisäksi tarvita. Kunnalla on sopimuksen perusteella mahdollisuus osallistua Kankaanpään kaupungin hankintoihin. Kunnan omaisuuden huolellinen hoitaminen kuuluu jokaisen työntekijän velvollisuuksiin.

Sopimustoiminta

Sopimustoiminnassa noudatetaan hallintosääntöä. Sopimusten noudattamista valvovat kunkin toimintayksikön esimiehet ja kunnanjohtaja. Sopimusten noudattamisessa ei ole ollut kertomusvuonna ongelmia.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Siikaisten kunnassa, kuten yleensäkin pienissä kunnissa, ei ole sisäistä tarkastusta järjestetty omaksi tehtäväksi. Kunnassa ei myöskään normaalisti osteta sisäisen tar-

kastuksen palveluja, se tulee kysymykseen ainoastaan tarvittaessa erityistilanteissa. Sisäistä tarkastusta suoritetaan jatkuvasti tarpeen mukaan kunnanjohtajan ja toimialueiden johtajien toimesta.

3.4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

TULOSLASKELMA

	2019 1000 €	2018 1000 €
Toimintatuotot	1 417	1 429
Toimintakulut	-9 650	-10 035
Toimintakate	-8 233	-8 605
Verotulot	4 785	4 650
Valtionosuudet	5 050	4 846
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustulot	11	11
Korkokulut	-15	-16
Muut rahoituskulut	-2	-2
Vuosikate	1 596	885
Poistot ja arvonalentumiset	-538	-493
Tilikauden tulos	1 058	392
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 058	392

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,7	14,2
Vuosikate/Poistot, %	296,9	179,5
Vuosikate, euroa/ asukas	1 095	607
Asukasmäärä	1 458	1 459

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 14,7 % (2018: 14,2 %)
 $=100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitosten ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista 296,9 % (2018: 179,5 %)

= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100%, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnitelmakautta pitemmällä jaksolla. Kuntalakiin vuonna 2006 tulleen muutoksen myötä kunnat ovat veloitettuja antamaan liitetietona selvityksen suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten poistonalaisten investointien määristä silloin, kun määrät poikkeavat olennaisesti toisistaan.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas 1095 € (2018: 607 €)

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Eriyisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyden arviointia ei voida –määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varusten ja rahastojen vähentäminen.

3.4.2

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Toimintakertomuksessa suositellaan seuraavan rahoituslaskelmakaavan ja siitä laskettavien tunnuslukujen ottamista:

RAHOITUSLASKELMA

	2019 1000 €	2018 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 596	885
Tulorahoituksen korjaukset	40	-10
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-178	-371
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	38
Käyttöomaisuuden myynnit	1	12
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 459	554
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-113	-113
Oman pääoman muutokset	-11	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	7	-39
Rahoituksen rahavirta	-116	-152
Rahavarojen muutos	1 342	402
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 320	1 978
Rahavarat 1.1.	1 978	1 576
	1 342	402
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €	3 464	1 577
Investointien tulorahoitus, %	897,5	265,8
Laskennallinen lainanhoitokate	6,4	3,4
Lainanhoitokate	12,6	7,0
Kassan riittävyys, pv	121,7	69,0
Asukasmäärä	1 458	1 459

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 3 464 073,83 € (2018: 1 577 167 €)

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, 897,5 % (2018: 265,8 %)

=100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus- tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnilä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate 6,4 (2018: 3,4)

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate 12,6 (2018: 7,0)

=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20% on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys 121,7 pv (2018: 69 pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tulolaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta: Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön
Korkokulut
Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:
Investointimenot
Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

3.5.

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE

VASTAAVAA	2019 1000 €	2018 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	9 263	9 629
I Aineettomat hyödykkeet	434	472
3. Muut pitkävaikutteiset menot	434	472
II Aineelliset hyödykkeet	7 489	7 786
1. Maa- ja vesialueet	1 444	1 444
2. Rakennukset	3 578	3 745
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 365	2 507
4. Koneet ja kalusto	71	89
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30	0
III Sijoitukset	1 340	1 372
1. Osakkeet ja osuudet	1 306	1 338
4. Muut saamiset	34	34
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11	11
2. Lahjoitusrahastojen varat	11	11
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 055	2 776
I Vaihto-omaisuus	19	18
4. Muu vaihto-omaisuus	19	18
II Saamiset	716	780
Lyhytaikaiset saamiset	716	780
1. Myyntisaamiset	215	156
2. Lainasaamiset	34	26
3. Muut saamiset	13	24
4. Siirtosaamiset	454	574
III Rahoitusarvopaperit	11	11
1. Osakkeet ja osuudet	11	11
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 309	1 967
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>13 329</u>	<u>12 417</u>

VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
A OMA PÄÄOMA	10 171	9 124
I Peruspääoma	6 943	6 943
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 169	1 789
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 058	392
C PAKOLLISET VARAUKSET	34	
2. Muut pakolliset varaukset	34	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11	11
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	11	11
E VIERAS PÄÄOMA	3 112	3 282
I Pitkäaikainen	1 781	2 146
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 530	1 900
7. Muut velat	251	246
II Lyhytaikainen	1 332	1 136
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	370	113
5. Saadut ennakot	0	1
6. Ostovelat	442	567
7. Muut velat	67	39
8. Siirtovelat	453	417
VASTATTAVAAYHTEENSÄ	<u>13 329</u>	<u>12 417</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	76,3	73,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,7	30,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	3 228	2 181
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 214	1 494
Lainakanta 31.12., 1 000€	1 900	2 013
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 303	1 380
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	1 910	2 028
Lainat ja vastuut, €/asukas	1 310	1 390
Lainasaamiset, 1 000€	0	0

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, 76,3 % (2018: 73,5 %)

=100 * (Oma pääoma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70%:n omavaraisuutta. 50% tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.8

Suhteellinen velkaantuneisuus, 27,7 % (2018: 30 %)

=100 * (Vieras pääoma-Saadut ennakot)/Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötulojen valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoitustoimilla.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 3228 (1000€) (2018: 2181 (1000 €))
=Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 2214 €/asukas (2018: 1494 €)
=(Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä
Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12., 1900 (1000€) (2018: 2013 (1000 €))
=Vieras pääoma – (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainakanta 31.12, euroa/asukas 1303 € (2018: 1380 €)
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1910 (1000 €) (2018; 2013 (1000 €))
=Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 1310 € (2018: 1380 €)
Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. 0 € (2018: 0 €)
= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.6. KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. *Kokonaistulo ja –meno*-käsitteet kattavat laskelmassa varsinaiset toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa on lisäksi *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot* ja menoissa *Valmistus omaan käyttöön*, *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot* ja *Pakollisten varausten muutos* silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Kokonaistulot ja -menot

1 - 12 / 2019

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 417	Toimintakulut	9 650
Verotulot	4 785	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	5 050		
Korkotuotot		Korkokulut	15
Muut rahoitustuotot	11	Muut rahoituskulut	2
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien		Pakollisten varausten muutos	-34
hyödykkeiden luovutusvoitot	6	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	-34
		- Pysyvien vastaavien	0
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1	Investointimenot	178
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	113
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	11
Kokonaistulot yhteensä	11 270	Kokonaismenot yhteensä	9 935

3.7. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.7.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Kuntakonsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki neljä kuntayhtymää Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä, Satakunnan sairaanhoitopiiri, Satakunnan koulutuskuntayhtymä ja Satakuntaliitto. Aiemmistä vuosista poiketen Satakunnan koulutuskuntayhtymä on esittänyt vuodelta 2019 pelkän kuntayhtymän tilinpäätöksen. Muut kolme kuntayhtymää ovat esittäneet myös konsernitilinpäätöksen. Kunnan osakkuusyhteisöä As Oy Siikarantaa ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska kunta omistaa yhden osakehuoneiston ja joka kunnan konsernitilinpäätöksessä ei ole merkittävä.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		1
Yhteensä	4	1

3.7.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kunta on asettanut kuntayhtymille tavoitteet toiminnan taloudellisesta ja tehokkaasta hoitamisesta. Kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus Posan päättävissä elimissä. Kuntayhtymät järjestävät säännöllisesti informaatio- ja keskustelutilaisuuksia jäsenkuntiansa kunnanjohtajille. Lisäksi kunnanhallitus käy keskusteluja kuntayhtymien toiminnasta ja käynnissä olevista muutoksista

3.7.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ei olennaisia muutoksia vuoden aikana.

3.7.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Lisäksi konsernivalvonnasta huolehtivat kunkin yhteisön hallintoelimiin nimetyt kunnan edustajat. Konsernivalvonnassa ei ole havaittu puutteita.

Toimivallan ja –vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnalla on edustajat kaikissa kuntayhtymissä sekä osakkuusyhteisöissä. Kunnanjohtaja saa kaikkien kuntayhtymien toimielinten pöytäkirjat, jolloin hän voi valvoa päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus PoSa:n päättävissä elimissä.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnan edustajat kuntayhtymissä keskustelevat tarpeen mukaan kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan kanssa päätettäväksi tulevista asioista.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä Posa on jo useana vuotena peräkkäin toiminut ennakoarviota kustannustehokkaammin. Erikoissairaanhoidossa on yleensäkin suurempia heilahteluita ja vuonna 2019 erikoissairaanhoidon palveluiden käyttö on ollut suurta. Kustannusten nousu selittyy pääosin juuri palveluiden käytössä, joten kuntayhtymän ei voi tämän perusteella arvioida toimivan aiempaa tehottomammin. Sata-sairaala sijoittuu valtakunnallisessa vertailussa maan kustannustehokkaimpiin keskussairaaloihin. Kunnan näkökulmasta perus- ja erikoistason terveydenhuolto on kokonaisuus ja tästä näkökulmasta palveluiden tulisi painottua nykyistä paremmin kevyempään ja edullisempaan perusterveydenhuoltoon, mihin suuntaan ollaankin maakunnallista kehittämistyötä ja tavoitteita painottamassa.

Siikaisten kunta on tehnyt talousarvionsa kuntayhtymien tekemän arvion perustella, eikä talousarviovaiheessa ole lähtenyt tekemään omaa kuntayhtymän tavoitteesta eriyvää arviotaan.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Kunnanjohtaja on saanut vuoden aikana kuntayhtymien talous- ja toimintaraportteja. Lisäksi kolmessa kuntayhtymässä, PoSassa, sairaanhoitopiirissä ja Pelastuslaitoksella on käynnistetty talouden ja toiminnan sopeuttamisohjelmat, joiden valmistelusta on informoitu jäsenkuntia.

Vuonna 2019 suurin säästö saatiin jälleen aikaan vanhustenhuollossa. Silti palvelut ovat toimineet kiitettävästi. Siikaisten kunnan laitოსvaltaisuu den purku näyttää sujuneen odotettua nopeammin, vaikka toisaalta kotihoito ja omaishoito eivät ole näyttäneet kasvavan. Sekä toiminnallisia että taloudellisia haasteita jatkossa aiheutuu ympärivuorokautisen kotihoidon järjestämisestä harvaan asutussa kunnassa. PoSan voidaan arvioida toimivan kustannustehokkaasti olosuhteet huomioiden, vaikka keskimääräiset kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovatkin yli maan ja maakunnan keskitason. PoSa on raportoinut toiminnastaan ja taloudestaan erityisesti alkuvuoden aikana kiitettävästi ja viranhaltijat ovat kokoontuneet säännöllisesti. Loppuvuoden aikana talousjohtajan vaihtuminen vaikeutti raportointia ja ajantasaisen tiedon saantia

sekä haastoi myös tilinpäätöksen valmistumisen aikataulun. PoSassa on ollut vuoden aikana tavallista enemmän toiminnallisia vaikeuksia myös muusta henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen, joten tilanteeseen nähden kuntalaskutuksen ja tilinpäätöstietojen valmistuminen ajallaan on ollut kiitettävä suoritus. PoSan vuoden 2019 tilinpäätökseen tehdään yhteensä 430 000 euron varaus koskien asumispalvelun pidättämättömiä ennakonpidätyksiä.

Satakuntaliitto on hoitanut perustehtävänsä talousarvion mukaisesti ja toiminut ensin Sipilän ja nyt Marinin hallituksen soteuudistuksen valmistelualustana Satakunnassa. Ammatillinen koulutus on Pohjois-Satakunnassa vaikeuksissa nuorten määrän vähenemisen takia, mutta Sataedu on kyennyt vastaamaan toiminnan supistumiseen melko hyvin. Sataedussa on valmisteltu kiinteistöihin ja tilan käyttöön liittyviä ratkaisuja. Toimintakertomusvuonna Sataedu on järjestänyt jäsenkuntien johtajille muutamia informaatio- ja keskustelutilaisuuksia.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Keskitetysti järjestettyjä toimintoja ei ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Konsernipalveluja ei ole ollut käytössä.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kuntayhtymillä ja osakkuusyhteisöillä on omat riskienhallintajärjestelmänsä. Konserni-johto ei ole ohjeistanut riskienhallinnassa.

3.7.5. Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2019	2018
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	8 754	9 018
Toimintakulut	-17 184	-17 531
Toimintakate	-8 430	-8 513
Verotulot	4 785	4 650
Valtionosuudet	5 349	4 846
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	15	20
Korkokulut	-17	-17
Muut rahoituskulut	-4	-5
Vuosikate	1 699	981
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-624	-615
Omistuksen eliminointierot	-1	0
Arvonalentumiset	-44	0
Tilikauden tulos	1 030	366
Tilinpäätössiirrot	-16	0
Tilikauden ylijäämä	1 014	366

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,9	51,4
Vuosikate/Poistot, %	254,0	159,5
Vuosikate, euroa/asukas	1 165	673
Asukasmäärä	1 458	1 459

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 50,9 % (2018: 51,4 %)
= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista 254,0 % (2018: 159,5 %)
= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas 1165 € (2018: 673 €)

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1699	981
Tulorahoituksen korjaukset	23	3
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-335	-636
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5	38
Pysyvien vastaavien luovutustulot	-3	20
Toiminnan ja investointien rahavirta	1388	406
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaiset lainat lis.	82	134
Pitkäaikaiset lainat väh.	-133	-134
Oman pääoman muutokset	0	18
Muu maksuvalmiuden muutos		
Toimeksiantojen muutos	1	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	-6
Saamisten muutos	324	-318
Korottomat velat muutos	-109	140
Rahoituksen rahavirta	164	-165
Rahavarojen muutos	1552	241
Rahavarat 31.12.	3978	2426
Rahavarat 1.1.	2426	2185

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	3 166	*
Investointien tulorahoitus, %	514,6	164,0
Lainanhoitokate	11,5	6,6
Laskennallinen lainanhoitokate	5,5	3,1
Kassan riittävyys, pv	82	48
Asukasmäärä	1 458	1 459

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € 3166 (2018: *)

Investointien tulorahoitus 514,6 % (2018: 164,0 %)

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate 11,5 (2018: 6,6)

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate 5,5 (2018: 3,1)

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys 82 (2018: 48 (pv))

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

* Vuoden 2018 tunnuslukua ei saatavissa, koska vuodelta 2014 ei konsernin rahoituslaskelmaa.

KONSERNITASE

	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
VASTAAVAA			OMA PÄÄOMA	10 220	9 207
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 757	10 101	Peruspääoma	6 943	6 943
Aineettomat hyödykkeet	442	485	Muut omat rahastot	48	49
Aineettomat oikeudet	7	11	Ed. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 214	1 849
Muut pitkävaikutteiset menot	436	474	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 014	366
Aineelliset hyödykkeet	9 054	9 310	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1	0
Maa- ja vesialueet	1 539	1 532	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	16	0
Rakennukset	4 785	4 980	PAKOLLISET VARAUKSET	126	109
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 412	2 539	Muut pakolliset varaukset	126	109
Koneet ja kalusto	211	242	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19	22
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2	Valtion toimeksiannot	2	4
Enn.maksut ja keskener. hank.	106	15	Lahjoitusrahastojen pääomat	16	16
Sijoitukset	260	306	Muut toimeksiantojen pääomat	2	2
Osakkuusyht.osakkeet ja osuudet	7	31	VIERAS PÄÄOMA	4 749	4 910
Muut osakkeet ja osuudet	217	239	Pitkäaikainen	2 197	2 517
Muut saamiset	36	36	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	1 944	2 268
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13	16	Lainat julkisyhteisöiltä	3	3
Valtion toimeksiannot	1	3	Muut velat	251	246
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	12	12	Lyhytaikainen	2 552	2 393
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 362	4 132	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	406	133
Vaihto-omaisuus	87	87	Saadut ennakot	8	8
Aineet ja tarvikkeet	68	69	Ostovelat	855	1 056
Muu vaihto-omaisuus	19	18	Muut velat	132	114
Saamiset	1 296	1 619	Siirtovelat	1 150	1 083
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Laskennalliset verovelat	1	0
Muut saamiset	0	0	VASTATTAVAA	15 131	14 248
Lyhytaikaiset saamiset	1 296	1 619	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset	674	874	Omavaraisuusaste, %	67,7	64,7
Lainasaamiset	34	26	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	25,1	26,5
Muut saamiset	85	126	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	3 228	2 215
Siirtosaamiset	503	592	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	2 214	1 518
Rahoitusarvopaperit	87	86	Konsernin lainat, €/asukas	1 614	1 648
Osakkeet ja osuudet	11	11	Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	2 353	2 404
Sij.rahamarkkinainstrumentteihin	76	75	Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	2 354	2 487
Rahat ja pankkisaamiset	3 891	2 340	Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 615	1 705
VASTAAVAA	15 131	14 248	Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
			Kunnan asukas määrä	1 458	1 459
			Konsernin henkilöstömäärä	50	51

Omavaraisuusaste, 67,7 % (2018: 64,7 %)

=100 * (Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Konsernireservi+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /(Koko pääoma-Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, 25,1 % (2018: 26,5 %)

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 3228 (1000€) (2018: 2215 (1000 €))

=Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 2214 €/asukas (2018: 1518 €/asukas)

=(Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/Asukas määrä

Konsernin lainat, euroa/asukas 1614 € (2018: 1648 €)**Konsernin lainakanta 31.12., 2353 (1000€) (2018: 2404 (1000 €))**

=Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12., 2354 (2018: 2487)

= (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 1615 € (2018: 1705 €)**Konsernin lainasaamiset 31.12, (1000 €) 0 (2018: 0)**

=Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

3.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet**3.8.1 Asiaa koskeva sääntely**

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille. Eräissä poikkeustapauksissa voidaan tilikauden tuloksesta tehdä sen ylittäviä siirtoja varauksiin tai tuloksesta riippumatta siirtää tuloutettuja varauksia tai rahastoja uudelleen taseeseen. Tästä syystä on lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkittava laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen. Pääsääntönä tällöin on, että esityksessä varaus- ja rahastosiirrot yksilöidään ja esitetään bruttomääräisinä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on yleisohjeessaan tuloslaskelman laatimisesta määritellyt seuraavat säännöt varaus- ja rahastosiirtoille:

- 1) Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran.
- 2) Vapaaehtoisen varauksen tai rahaston purkamisella taikka poistoeron vähennyksellä ei pääsääntöisesti voi lisätä tilinpäätöksen varauksentekomahdollisuutta tilikauden ylijäämäistä tulosta suuremmaksi.
- 3) Investointivaraus voidaan tehdä vain kunnan taloussuunnitelmassa yksilöityyn kohteeseen eikä investointivarausta voi kartuttaa taikka purkaa tilikauden tuloksen tassaamiseksi ilman, että siirtojen perustana on suunnitellut investointihankkeet tai niiden toteutuminen.
- 4) Poistonlaiseen hankintamenuon tehdyn investointivarauksen käyttö (+) edellyttää vastaavan, kuitenkin enintään hankintamenuon suuruisen, poistoeron lisäystä (-) tuloslaskelmaan. Ei-poistonlaiseen hankintamenuon tehty investointivaraus puretaan ja tuloutetaan hankinnan toteutumivuotena kuitenkin ilman vastaavaa poistoerokirjausta.
- 5) Siirron vahinkorahastoon tulee perustua hyväksytyyn suunnitelmaan omavastuun kattamisesta. Siirto vahinkorahastosta tehdään kattamaan tuloslaskelman kirjattua vahingonkorvausmenoja tai vahingon kohteena olevasta omaisuudesta tehtyä poistoa.

Siikaisten kunnanhallitus esittää vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä kunnanvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 1 058 484,53 euroa siirretään yli-/alijäämätilille.

3.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Uuden kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään. Koska Siikaisten kunnan taseessa ei ole kertynyttä alijäämää, ei menettely koske kuntaa.

4. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1. SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutusvertailuosassa.

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

4.2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta.

Verorahoitteen toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Yleensä kunnan on mahdollista päättää palvelun saatavuudesta, riittävydestä ja kohdentuvuudesta, jolloin tavoitearvot voidaan määritellä hyvinkin sitoviksi. Sen sijaan muutokset asiakkaan tai väestöryhmän hyvinvoinnissa voivat olla seurausta suuressa määrin muista tekijöistä kuin kunnan palveluista. Vaikuttavuuteen liittyviä tavoitearvoja joudutaan ehdollistamaan tiettyjen ulkoisten edellytysten täyttymisellä. Vaikuttavuustavoitteisiin liittyä yleensä myös olennaisesti talousarviovuotta pidempi aikajänne.

Yleensä pitkän aikavälin tavoitteissa, koko väestöä koskevissa tavoitteissa ja tavoitteissa, joiden saavuttaminen riippuu myös muista tekijöistä kuin kunnan toimenpiteistä, sitovuus määritellään väljemmin. Palvelujen määrää, laatua, palvelukykyä tai asiakasyytyväisyyttä koskevat tavoitteet voidaan määritellä joko sitovasti määräyksiköinä tai väljemmin määräväljyysinä tai kehityssuuntina. Voimavarojen niukkuus saattaa kuitenkin edellyttää ehdottomia suoritelmämäärälle tai yksikkökustannukselle asetettavia raja-arvoja, joita ei voi ylittää. Toimenpide- ja hanketavoitteissa tavoitearvo on yleensä yk-

siselitteisesti määrätty: hallintosääntö uudistetaan, kehittämissuunnitelma laaditaan, kuntayhtymä puretaan tai puhdistamo rakennetaan.

4.3. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimitelmalle myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi tai hankkeen toteuttamiseksi. Kunnan ja kuntayhtymän rahankäyttö perustuu valtuuston myöntämään määrärahaan. Talousarviossa myös suoraan tuloslaskelma- ja rahoitusosaan merkittäviin menoihin on näin ollen osoitettava määrärahat. Vastavasti suoraan tuloslaskelmaosaan ja rahoitusosaan merkittävät rahan lähteen ovat talousarviossa tuloarvioita.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimitelmalle asettama tehtävä-, hanke- tai tulo- lajikohtainen tulotavoite.

Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuneet menot sekä tulot ja niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävien poikkeamien syistä.

Toteutumisvertailussa esitetään sekä budjetoidut että toteutuneet menot ja tulot bruttomääräisenä riippumatta siitä, onko sitovuus talousarviossa määritelty brutto- vai nettoperiaatteen mukaan. Siikaisten kunnassa talousarvion sitovuus on määritelty nettoperiaatteen mukaan.

Muutokset talousarvioon tulee tehdä talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Kertomusvuonna valtuusto hyväksyi seuraavat muutokset talousarvioon:

- Palo- ja pelastustoimi 16759011: tili 44700 muut palvelut, menolisäys 4687 €
- Investoinnit: kustannuspaikka 16791001 talorakennus, investointikohteelta 16710001 kiinteistöjen maalaus ja korjaus, siirto (menovähennys) 1100 € investointikohteelle 16710009 päiväkodin remontti (menolisäys)
- Työllistetyt 16734001: tili 33340 muut tuet ja avustukset kunnilta, tuloylitys 11 000 € ja tili 40150 työllistämispalkat, menolisäys 35 000 €
- Erikoissairaanhoito 16736111: tili 43020 asiakaspalvelujen ostot kuntayhteisöiltä menolisäys 105 000 €
- Verotulot 16775011: tili 50000 kunnan tulovero, tuloalitus 135 000 €

4.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Hallinnon toimialueen tavoitteet talousarviovuodelle 2019 ja niiden toteutuminen

167100 Vaalit

Keskusvaalilautakunta Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit, europarlamenttivaalit ja todennäköisesti maakuntavaalit. Tavoitteena on toteuttaa vaalit asianmukaisesti.

Toteutuminen 2019

Eduskuntavaaleissa Siikaisissa äänioikeutettuja Suomessa asuvia oli 1212, yhteensä 1293. Äänestysprosentti Suomessa asuvien osalta oli 71,5 % ja yhteensä 67,3 %. Hyväksytyjä ääniä annettiin 865, hylättyjä ääniä 5.

Europarlamenttivaaleissa Siikaisissa äänioikeutettuja Suomessa asuvia 1216, yhteensä 1293. Äänestysprosentti Suomessa 34,7 % ja yhteensä 32,7 %. Hyväksytyjä ääniä 423, hylättyjä ääniä 0.

Maakuntavaaleja ei järjestetty, Sipilän hallitus ja sitä myötä maakuntauudistus kaatui maaliskuussa.

167200 Tilintarkastajat

Tarkastuslautakunnan toiminta perustuu kuntalakiin. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kunnan toiminnan tuloksellisuuden ja tavoitteiden sekä sisäisen valvonnan toteutumisen seuranta. Tarkastuslautakunta toimii itse laatimansa työohjelman mukaisesti. Tilintarkastusyhteisö on BDO.

Toteutuminen 2019

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana 5 kertaa työohjelmansa mukaisesti ja tilintarkastusyhteisö toteutti tilintarkastajan tarkastuspäivät suunnitellusti.

167300 Yleishallinto

Tehtäväalueen vastuuhenkilöinä ovat kunnanjohtaja ja hallintopäällikkö. Tehtäväalueeseen kuuluvat kunnan talous- ja henkilöstöhallinto, yhteiset toimisto- ja asiakaspalvelutehtävät sekä luottamushenkilötoiminta. Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluvat asiointipisteen palvelut, elinkeinotoimi, edustus ja viestintä.

Henkilöstö ja toimintatapa: Kunnan hallinnossa työskentelee kunnanjohtaja, hallintopäällikkö ja kolme hallintosihteeriä. Yleishallinnon kustannuspaikalla on 1½ htv:n työpanos. Yhden hallintosihteerin työpanos kohdentuu pääosin elinvoiman toimialueelle ja toisen puoleksi hyvinvoinnin toimialueelle. Siikaisten kunnassa otetaan käyttöön KuntaPro Oy:n taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon järjestelmät ja siirretään palvelutuotanto KuntaPro Oy:n tuottamaksi 1.1.2019 alkaen. Henkilöstöhallinnon järjestelmistä käyttöön otetaan palkkajärjestelmä Personec FK, ESS7 sekä matkojen ja kulunhallintaan M2. Taloushallinnon järjestelmistä käyttöön otetaan Kuntax Talous, Basware IP ostolaskut, FPM taloussuunnittelu ja raportointi, Basware Maksuliikenne, Rondo R8 sähköinen arkisto. Hallintosihteerit vastaavat talous- ja henkilöstöhallinnon valmistelutehtävistä toimialueilla (mm. laskutus, ostolaskujen kierto, palkanlaskenta) sekä osallistuvat talousarvion ja tilinpäätöksen valmisteluun yhdessä viranhaltijoiden kanssa.

IT-palvelut ostetaan yksityisyrittäjältä, mutta kunnassa on myös nimetty IT-tukihenkilö. Velkaneuvonta on ostettu Karvian kunnalta, mutta se siirtyy 1.1.2019 oikeusaputoiminnan alaisuuteen. Työterveyshuolto ostetaan PoSan kautta Mehiläiseltä. Yritysneuvonnan palvelut ja kehittäminen on ostettu Pohjois-Satakunnan kehittämiskeskuksen toiminnan purkamisen seurauksena Kankaanpään kaupungilta. Kunta kuuluu Leader Pohjois-Satakunnan toiminta-alueeseen, mistä maksetaan kuntarahaosuus EU-ohjelmakautteen ja rahoitukseen sidottuna. Kunta osallistuu valokuituverkoston rahoittamiseen Sunetin kautta. Kunta on Kuntaliiton, Kuntatyönantajien ja Satakuntaliiton jäsen.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Talous- ja henkilöstöhallinnon muutoksen toteuttaminen hallitusti ja henkilöstön kouluttaminen uuteen toimintatapaan ja järjestelmiin. 	<p>Muutoksen sisäänajo on sujunut vaihtelevasti. Muutos käynnistyi hyvin ja oma henkilöstö omaksui melko hyvin uudet järjestelmät ja toimintatavat. KuntaPro fuusioitui keväällä Taitoan kanssa ja palvelutuottajaksi vaihtui Sarastia Oy. Fuusio on heijastunut sekä järjestelmiin, että asiakaspalvelun toimintatapoihin koko loppuvuoden ajan.</p> <p>Ostolasku- ja talouden raportointijärjestelmät on saatu hyvin käyttöön, joskin taloustietojen seurantatiedot saatiin näkyviin vasta loppuvuodesta. Myyntilaskutuksessa, erityisesti vesilaitoksen osalta on ollut järjestelmiin liittyviä vaikeuksia.</p> <p>Tilinpäätöksen 2018 laatiminen tehtiin vanhalla järjestelmällä uuden rinnalla sujuvasti, mutta se tuotti ennakoimattomia työkustannuksia kirjanpitoon. Uuden kirjanpitojärjestelmän toimintatapojen muokkaaminen on edelleen kesken.</p> <p>Henkilöstöhallinnon ja palkanmaksun osalta on ollut palkansaaajille näkyviä hankaluuksia ja pitkittyneitä virhetilanteita. Siinänsä käyttäjälle järjestelmätyökalu on toimiva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Siirtyminen asiakirjahallinnossa sähköiseen järjestelmään ja henkilöstön kouluttaminen uuteen järjestelmään sekä sähköisen arkistoinnin edelleen kehittäminen. 	<p>Lautakuntien, hallituksen ja valtuuston kokouksissa siirryttiin uuteen järjestelmään maaliskuussa. Järjestelmän sisäänajo on sujunut odotetusti.</p> <p>Paperiaineiston tuottaminen ja säilytys on vähentynyt merkittävästi ja paperinen päätearkisto on siirretty käytöstä poistetusta virastotalosta kunnan omistamaan muuhun, arkistolaitoksen hyväksymään tilaan.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kunnassa järjestettävien suunnistuksen SM-kilpailujen 2020 ja esikilpailujen 2019 markkinointiyhteistyön toteuttaminen. 	<p>Esikilpailut järjestettiin suunnitellusti. Kilpailun maalialueelle on tehty kunnan markkinointibanderolli.</p> <p>Lisäksi kunta on osallistunut avustuksella kilpailualueen infran parantamiseen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Uuden luontoreitin rakentaminen osana Geopark –yhteistyötä Haapakeitaalle Katselman ja Haapajärven tilan välille. Tähän voidaan tarvittaessa hakea erillisrahoitusta. 	<p>Luontoreitti suunniteltiin ja lupa-anomus tehtiin Metsähallitukselle keväällä. Lupa saatiin loppusyksystä, jolloin järjestettiin myös keskustelutilaisuus alueen käyttäjille.</p> <p>Leudon loppuvuoden ja sulan maan takia reittiä ei päästy konkreettisesti rakenta-</p>

<ul style="list-style-type: none"> Maakuntahallinnon ja sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestelyjen muutosten valmisteluun osallistuminen. 	<p>maan vielä 2019 vuoden puolella.</p> <p>Maakuntauudistus kaatui hallituksen kaatumisen mukana maaliskuussa, jonka jälkeen uudistuksen valmistelu ajettiin alas maakunnassa.</p> <p>Satasairaalassa ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä käynnistettiin molemmissa ulkopuolisen konsultin avustuksella toiminnan ja talouden sopeuttamishjelman laatiminen.</p> <p>Uusi hallitus käynnisti konkreettisesti omaa uudistustaan loppuvuonna. Uudistus rajattiin sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä palo- ja pelastustoimeen. Maakunnallisesti uudistusta varten kokoonnuttiin ensimmäistä kertaa marraskuussa, mutta konkreettinen valmistelu käynnistyy 2020 valtion tarkemman ohjeistuksen myötä.</p>
--	--

167330 Joukkoliikenne

Tehtäväalueen vastuhenkilö on kunnanjohtaja. Tehtävänä on ollut maaseudun joukkoliikenteen tukeminen, jolla turvataan maaseudun asukkaiden liikkumismahdollisuuksia julkisilla kulkuvälineillä (seutulippu).

Toteutuminen 2019

Joukkoliikennetuki päättyi lakimuutoksen johdosta.

167340 Työllistetyt

Tehtävän vastuhenkilö on kunnanjohtaja. Kunta pyrkii työllistämään vaikeasti työllistyviä määrärahojen puitteissa. Ensisijaisesti kunta työllistää TE-hallinnon työllistämistukeen oikeutettuja henkilöitä. Kunnan maksuvelvoitellalla olevia mahdollisimman työkykyisiä henkilöitä työllistetään omien määrärahojen rajoissa, mikäli TE-hallinnon määrärahoja ei saada. Määrärahalta työllistetään nuoria kunnalle kesätöihin, sekä maksetaan yrityksille kesätyöpaikkatukea. Ensisijainen tavoite on saada nuoret työllistymään yrityksiin kesätöihin. Määrärahaa voidaan käyttää oppisopimuskoulutuksen tukemiseen.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Kunnan työmarkkinatuen maksusuudet pysyvät enintään nykytasolla. 	<p>Työmarkkinatuki näkyy kustannuksena sosiaali- ja terveyspalveluiden tulosalueella. Tätä on pyritty hillitsemään kuntouttavalla työtoiminnalla ja oikea-aikaiselle työllistämisellä. Maksusuus on kuitenkin lähes kaksinkertaistunut. Vuoden 2018 kustannus oli noin 26 000 euroa ja vuoden 2019 summa jo melkein 50 000 euroa. Silti tuetun työllistämisen menotkin ovat kasvaneet, ja tulosalueelle haettiin lisämäärärahaa. Vuoden 2018 netto oli alle 100 000 euroa ja nyt melkein 150 000 euroa.</p>

	<p>Kustannuksiin on vaikuttanut sekä työttömi- en määrä että laatu, mutta ennen kaikkea viranomaisen tietosuojaan ja ihmisen oikeuksiin liittyvät tulkinnat. Esimerkiksi kunta ei voi enää velvoittaa kuntouttavaan työtoimin- taan tai tukityöhön, vaikka henkilö putoaisi- kin ns. kunnan sakkolistalle. Tietojen saanti työvoimaviranomaiselta sosiaalitoimeen on myös vaikeutunut merkittävästi.</p> <p>Tulosalueeseen vaikuttaa lisäksi kaksi käynnissä olevaa oppisopimusta.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kunta työllistää kesällä noin 20 nuorta todellisiin työtehtäviin tarpeen mukaan. Hakuilmoitus julkaistaan alkukevällä. 	<p>Kunta työllisti vuonna 2019 kaikki kuntaan kesätöihin hakeneet, hakukriteerit täyttävät nuoret 2-4 viikoksi.</p>

167350 Maa- ja metsätilat

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja. Elinvoimalautakunnan ja teknisen johtajan tehtävänä on uuden metsänhoitosuunnitelman toteuttamisen valvonta ja sen mukaiset hoitotoimet ja hakkuut. Kunnan- hallitus päättää lautakunnan esityksestä puun myynnistä. Kunnan metsiä hoitaa ostopalvelusopi- muksella yrittäjä. Tulot ja hoitomenot budjetoidaan 2018 syksyllä valmistuneen hoitosuunnitelman mukaisina. Eteläpään, Katselman ja Härkäniemen alueiden metsien luomusertifikaatin ylläpito kuu- luu osana metsien hoitoon. Tehtäväalueeseen kuuluu myös tonttien myynti.

Toteutuminen 2019

Metsänmyynti tuloutti vuonna 2019 keskimääräistä odotusta (160 000) enemmän, yhteensä 226 000 euroa. Koska myynti ja toteutuvat hakkuut vaihtelevat vuositasolla paljon, on todennäköistä, että vuonna 2020 tavoitetta ei tulla saavuttamaan.

Lisäksi kunta myi Härkäniemestä ostotarjouksen perusteella lisämaata olemassa olevaan kiinteis- töön.

167360 Maaseututoimi

Maaseutupalvelut ostetaan Porin kaupungilta ja lomituspalvelut järjestää Honkajoen kunta. Molem- mat toiminnot siirtynevät vuoden 2021 alusta maakuntaan, joten muutoksia toimintoihin ei ole tarkoi- tuksenmukaista tehdä vuosina 2019 ja 2020.

Toteutuminen 2019

Maakuntauudistus kaatui, joten toistaiseksi maaseutupalvelut tuotetaan ennallaan.

Maataloustukea haki vuonna 2019 yhteensä 87 maatilaa, joista 95 % teki päätukihakemuksen säh- köisesti. Hakijoiden lukumäärä lisääntyi edellisestä vuodesta kahdella ja tukipäätöksiä tehtiin kunnan viljelijöille 475 kappaletta. Tukioikeuden siirrot tehtiin edelleen paperisena, mikä oli merkittävä asia- kaskäyntien määrään vaikuttava tekijä. Kaikki tukihakemukset on käsitelty Maaseutuviraston maksa- javirastosopimuksen ehtojen mukaisesti ja Porin kaupungin ympäristö- ja lupapalvelujen toimialajoh- taja on hyväksynyt Maaseutuvirastolle annetun vakuutuksen. Maksatukset viljelijöille tehtiin annettu- jen aikataulujen mukaan heti, kun maksatuslupa oli saatu.

Siikaisten kunnan maatiloilla oli peltoa viljelyssä 3334 ha ja keskimääräinen peltopinta-ala 38 ha. Eniten viljeltiin monivuotista nurmea 1300 ha ja kauraa 850 ha. Lypsykarjatiljoja oli 14 kpl ja muita karjatiljoja 7 kpl. Hukkakaurarekisterissä on 15 tilaa, joilla on hukkakauran saastuttamaa peltoa yh- teensä 150 hehtaaria.

167361 Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon tuottaa pääosin Satakunnan sairaanhoitopiiri. Asiakkaiden palvelujen yhteensovitus peruspalvelukuntayhtymän toimintojen kanssa vaikuttaa oleellisesti kustannuksiin. Sairaanhoitopiiri on vahvasti mukana Satakunnan maakuntaudistuksen valmistelussa. Kunnan tavoitteena on osallistua muutoksen valmisteluun ja varmistaa kuntalaisten erikoissairaanhoidon palvelut mahdollisimman laaja-alaisesti Satakunnassa jatkossakin.

Toteutuminen 2019

Erikoissairaanhoitoon haettiin valtuustolta lisämäärärahaa sairaanhoitopiiriin syksyn ennusteen mukaan, mutta sekin lopulta ylittyi. Erikoissairaanhoidon palveluita käytettiin selvästi edellisvuosia enemmän. Satasairaalassa yleisesti toiminnan kustannuksia nostivat mm. lääke ja materiaalikulujen huomattava kasvu. Satasairaalassa käynnistettiin talouden ja toiminnan sopeuttamisohjelman laadinta.

Siikaisten kunnan ostopalvelut muista yliopistosairaaloista laski edellisvuodesta 27 prosenttia ollen 363 200, joten kasvu tulee Satasairaalan omasta toiminnasta. Hoitopäivät kasvoivat melkein 36 prosenttia edellisvuoteen nähden ollen nyt 994 kpl (v.2018 733). Kustannusten kasvu vuoden 2018 toteumasta oli lähes 13 prosenttia, kokonaiskustannukset 2,2 miljoonaa euroa. Nousun selkeä aiheuttaja oli konservatiivinen hoito, kasvua lähes 74 prosenttia. Konservatiivisen alueen sisällä Siikaisten kasvu kohdistuu erityisesti sisätauteihin, sydänyksikköön, neurologiaan ja fysiatriaan. Myös päivystyksessä oli pientä kasvua, mutta sen sijaan psykiatrisessa hoidossa ja lasten- ja naisentaudeissa oli merkittävä vähennys. Operatiivinen hoito oli edellisvuoden tasolla.

167362 Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut tuottaa Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä. Vanhuspalveluisa suuntaus avo- ja kevyempiin palvelumuotoihin jatkuu. Kotiin vietävien palveluiden laajentamista avoterveydenhuoltoon pilotoidaan kunnan alueella. Avoterveydenhuollossa kiinteät lähipalvelut tarjotaan tarvelähtöisesti pois lukien lyhyt kesä- ja joulusulku. Hammashuollon palvelut toimivat samassa kiinteistössä kuin kunnan hallinto, miltä osin kunta tekee hyvää yhteistyötä henkilöstön kanssa mm. yhteisten sosiaalitoimien ja postipalveluiden osalta. Kuntayhtymä valmistautuu maakuntaudistukseen, mikä vaikuttaa palvelujen järjestämisen ratkaisuihin. Kunta huomioi peruspalvelukuntayhtymän kiinteistöihin liittyvät tarpeet omassa toiminnassaan. Kunta edellyttää yhtymältä tehokasta ja tarvesidonnaista toimintaa kustannusten hillitsemiseksi. Maakuntaudistuksen jälkeinen kunnan rahoitus on vahvasti sidoksissa sosiaali- ja terveystyöpalveluiden menoihin.

Kunta ostaa kuntouttavan työtoiminnan järjestämispalvelun Posalta lisäpalveluna peruspalvelusopimukseen. Tavoitteena on mielekkään toiminnan tarjoaminen viikoittain kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille sekä mahdollisuuksien mukaan jatkopolkujen luominen työhön, koulutukseen tai eläkkeelle.

Toteutuminen 2019

Siikaisten kunnan kustannukset toteutuivat 90 prosenttisesti eli 381 689 euroa ennakkolaskutusta pienempinä. Kokonaiskustannus oli 3 553 110 euroa. Vanhuspalveluiden kustannusosuus on suurin, 1 382 573 euroa, missä on viime vuosina myös saavutettu suurimmat säästöt toiminnan kehittämisen ja laitosvaltaisuudesta luopumisen ja palvelutarpeen vähenemisen seurauksena. Vuoden 2019 kustannukset toteutuivat yli 200 000 euroa ennakoitua pienempiä. Erityis- ja perhepalveluiden (mm. lääkäri, suunhoito) kustannus oli 855 385 euroa, runsas 70 000 vähemmän kuin ennakoitu kustannus. Aikuispalveluiden 742 647 euroa oli suunnitellulla tasolla ja perhepalveluiden noin sadan tuhannen euron vähennys johtuu kahden lapsen lastensuojelukulun siirtymisestä toisen kunnan vastuulle oikeuden päätöksellä. Kulut olivat nyt 503 607 euroa. Ympäristöpalveluiden kuluissa, 68 897 euroa, oli vähäinen lisäys.

Perhe- ja aikuispalveluiden toimintojen yhdistäminen jatkui. Palveluita kehitettiin edelleen painottamaan enemmän ehkäiseviin palveluihin. Siikaisen peruspalvelukeskuksen muutto Metsätähden yhteyteen saatettiin loppuun. Lapsi- ja perhepalvelutyöhön on keskitetty voimavaroja, menetelmät ja kirjaaminen on yhtenäistynyt Satakunnan alueella. Äitiysneuvolatyö on saatu joustavasti kiertäväksi koko Posa alueella kuitenkin toteutettuna lähipalveluna.

Puheterapia- ostopalvelut kasvoivat toimintavuoden loppupuolella merkittävästi. Puheterapeutteja on rekrytoitu jatkuvaisluonteisesti tuloksetta ja rekrytointi jatkuu. Arviointi- ja puheterapiajonot ovat olleet pitkät syksyllä 2019. Vuoden lopussa kaikille alueen lapsille voidaan tarjota puheterapiaa etäpuheterapiana.

PoSan mielenterveys- ja päihdepalvelukeskus Tähdessä toimintayksiköt, vastaanotto ja toimintakeskus ovat integroituneet ja aloittaneet toiminnan uudistetuissa tiloissa Kankaanpäässä keväällä 2019. Päihdeasiakkaiden määrä on lisääntynyt ja ongelmat moninaistuneet. PAKKA-toimintamallin toteutusta on jatkettu yhteistyössä moniammatillisesti ja poikkihallinnollisesti koko alueella.

PoSan aikuissosiaalityö palvelee kaikkia kuntalaisia avoimilla, ilman ajanvarausta toimivilla vastaanottoilla jokaisessa kunnassa ja niiden ylläpito on PoSalle merkittävä meriitti, koska muualla näiden onnistuminen on koettu haastavaksi. Toimeentulotuen ja erityisesti sen maksatuksen muutos on aiheuttanut kriisiytyneitä asiakkuuksia, häätöuhkia ja velkaantumista, joka on lisännyt aikuissosiaalityön tarvetta.

Lasten ja perheiden palveluissa painopiste on entistä enemmän ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen. Tarve on kasvava. Erityisiä haasteita vuonna 2019 ovat olleet väistötiloihin siirtyminen, henkilöstön vaihtuvuus mm. lastensuojelussa ja rekrytointipula sosiaalipalveluissa. Virka-aikainen sosiaalipäivystys siirrettiin osaksi Satakunnan sosiaalipäivystystä vastaamaan lain ja asetuksen määrittä saada kaikki tarvittava apu samasta numerosta viipymättä.

Vanhuspalveluissa omaishoitajien tukemista (tarkastuskäynnit) on voitu lisätä. Kotiinkuntoutusyksikön toiminnalla on saatu positiivista vaikutusta asiakkaan kotona selviytymiseen. Kotihoidon optimointi- ja mobiilijärjestelmää on hyödynnetty maksimaalisesti. Tehostetun palveluasumisen paikkoja on saatu osin vähennettyä. Turvahälytyskäynnit ja muut yöaikana tapahtuvat avustuskäynnit saatiin järjestettyä uudelleen sairaankuljetuksen ja VPK:n kanssa tehtävin sopimuksin. Siikaisten käynnit toteutuvat sairaankuljetuksen toimesta.

Erityispalveluissa lääkärin vastaanottokäynnit vähenivät, samoin päivystyskäynnit. Ajoittain ollut lääkärripulaa, toisaalta vastaanottokäynnit ovat olleet pidempiä ja enemmän asioita on hoidettu yhdellä käynnillä. Suunnitellusti hoitajan vastaanottokäyntejä saatiin lisättyä ja etälääkäritoiminta on käynnistetty. Päivystys toimi tehokkaasti. Laboratorio- ja lääkemenot eivät kasvaneet. Hoitopäivien määrä väheni suunnitellusti vuodepaikkoja vähentämällä, hoidossa siirryttyä akuutimpaan suuntaan, kuntoutusta kohdistettu tehokkaammin ja jatkohoitoa paikkoja saatu järjestymään aikaisempaa nopeammin. Kotisairaalan käynnit lisääntyivät. Suun terveydenhuollon lakisääteiset tarkastukset (esim. neuvola, koululaiset, kutsunnat) on tehty aikarajoissa.

Vapun aikaan Tapalassa alkoi iso laajennus- ja perusparannusremontti, joka vähensi käytettävissä olevia tiloja huomattavasti. Oma röntgenyksikkö ja –henkilöstö siirtyivät liikkeenluovutuksella Sata-diagille 1.6.2019. Lifecare- potilastietojärjestelmä (Effican tilalle) otettiin käyttöön helmikuussa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut toteutettiin kokonaisuutena suunnitellusti.

167370 VSS-toiminta

Lakisääteinen väestönsuojelu ja poikkeusolojen varautumistoiminta

Hyvinvointilautakunnan toimialueen tavoitteet talousarviovuodelle 2019

167410 Sivistystoimen hallinto

Tehtäväalueen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, valvoa ja kehittää hyvinvointilautakunnan alaisten tehtäväalueiden toimintaa sekä huolehtia tehtäväalueiden tarpeellisesta yhteistyöstä ja resurssien taroituksenmukaisesta ja taloudellisesta käytöstä. Sivistystoimen hallinto vastaa hyvinvointilautakunnan käsittelemien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Sivistystoimen hallinto järjestää keskitetysti esi- ja perusopetuksen koulukuljetuspalvelut ja toteuttaa esi- ja perusopetusta koskevat valtionhallinnon tilastointitehtävät. Sivistystoimen hallinto hoitaa myös tarvittavia henkilöstöhallinnon tukitehtäviä.

Sivistystoimenjohtaja toimii kokeilujakson ajan 1.8.2018 – 31.12.2019 varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtajana, ja päivähoiton johtaja toimii edellä mainitun ajanjakson päiväkodin johtajana, jonka tehtäväkuvassa lastentarhanopettajan tehtävien määrää on lisätty.

Syksyllä 2018 perustetaan uusi toimistosihteerin (nimike vahvistamatta) toimi ja käynnistetään edellä mainitun toimen rekrytointiprosessi. Suunnitelman mukaan 50 % edellä mainitun toimen työajasta sijoitetaan sivistystoimen hallintoon.

Nuorisoneuvoston tehtäväkuva on kuvattu osana nuorisotyö-tehtäväaluetta ja kulttuurityöryhmän tehtäväkuva on kuvattu osana kulttuuritoimen tehtäväaluetta. Vanhus- ja vammaisneuvosto - tehtäväalue (485) on siirtynyt hyvinvointilautakunnan alaisuuteen 1.6.2017 lukien. Se sisältää kustannuspaikat 4850 luottamustoimihallinto (vanhusneuvosto) ja 4851 Pohjois-Satakunnan vammaisneuvosto.

Henkilöstö

- osa-aikainen sivistystoimenjohtaja (14,48 %), jonka tehtävät on liitetty Siikaisten yhtenäiskoulun rehtorin tehtäviin
- osa-aikainen palkkasihteerin (50 %), (marraskuuhun 2019 saakka)
- hallintosihteerin (50 %)

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">• Siikaisten kunnan uusi hallintosääntö otettiin käyttöön 1.6.2017. Sen seurauksena sivistyslautakunnan nimi muuttui hyvinvointilautakunnaksi. Muutoksen seurauksena hyvinvointilautakunnan vastuualueeseen liitettiin kulttuuritoimikunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnat. Keväällä 2018 kulttuuritoimikunnan nimi muuttui kulttuurityöryhmäksi. Vuoden 2016 loppupuolella aloitti uutena toimielimenä nuorisoneuvosto. Jatkumona vuoden 2018 tavoitteidenasettelulle vuonna 2019 sivistystoimen hallinnon toiminnallisena tavoitteena on edellä mainittujen toimielinten toiminnan nivominen aktiiviseksi ja toimivaksi osaksi hyvinvointilautakunnan vastuualuetta.	<ul style="list-style-type: none">• Seudullisena yhteistyönä toimivan vammaisneuvoston toimintaa ja toimintaedellytyksiä seudullisena yhteistyönä on arvioitu vuoden 2019 aikana. Vammaisneuvoston toiminta on päätetty yhdistää vuonna 2020 vanhusneuvoston toimintaan. Muilta osin hyvinvointipalvelujen toimielinrakenne on saatu toimivaksi.

<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena on sivistystoimen hallinnon henkilöstöjärjestelyjen toteuttaminen niin, että toiminta ja palvelut jatkuvat keskeytyksettä sekä tarkoituksenmukaisesti ja laadukkaasti palkkasihteerin eläkkeelle jäämisen jälkeen. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointipalvelujen hallinnon henkilöstöjärjestelyt on saatettu loppuun vuoden 2019 aikana. Saatujen kokemusten mukaan henkilöstöresurssit ja henkilöstön osaaminen riittävät hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävien hoitamiseen.
<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena on sivistystoimen hallinnon ja varhaiskasvatuksen tehtäväjärjestelyjen toteuttaminen niin, että järjestelyt tukevat varhaiskasvatuspalvelujen tuottamista laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimen ja varhaiskasvatuksen hallinnon tehtäväjärjestelyt on saatettu päätökseen vuoden 2019 aikana. Edellä mainittujen hallinnollisten tehtävien hoitamisesta vastaavat sivistystoimenjohtaja, hallintosihteerit ja päiväkodinjohtaja. Hallinnollisten tehtävien jakoa edellä mainittujen viran- ja toimenhaltijoiden välillä on tehty vuoden 2019 aikana, ja tämä työ on vielä osittain kesken.
<ul style="list-style-type: none"> Arvioinnin ja toiminnan kehittämisen pääpainopiste on kunnan taloudellisen kokonaistilanteen kehityksestä johtuen taloudellisuuden lisääminen ja kustannussäästöjen aikaansaaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintojen taloudellisuus ja tehokkuus ovat olleet keskeisiä tekijöitä kaikessa sivistystoimen suunnittelu- ja valmistelutyössä. Erityisesti arviointitoimenpiteitä on kohdistettu henkilöstömitoituksen ja henkilöstön työtehtävien optimointiin sekä hankintoihin.

167420 Esi- ja perusopetus

Tehtäväalueen vastuhenkilö on rehtori.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Perusopetus-tehtäväalueen yleisenä tehtävänä on tuottaa perusopetuslain ja muiden säädösten mukaiset esiopetuspalvelut ja vuosiluokkien 1 – 9 perusopetuspalvelut kunnassa.

Sekä esiopetus että perusopetus toimivat 1.8.2018 lukien Siikaisten yhtenäiskoulun tiloissa. Lukuvuoden 2019 – 2020 osalta esiopetuksen järjestämipaikasta päätetään järjestelyä koskevan arvioinnin jälkeen erikseen. Koululaisille järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnan omana toimintana, ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääosin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan ja esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen liittyvien palvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa.

Henkilöstö (lukuvuonna 2018 – 2019)

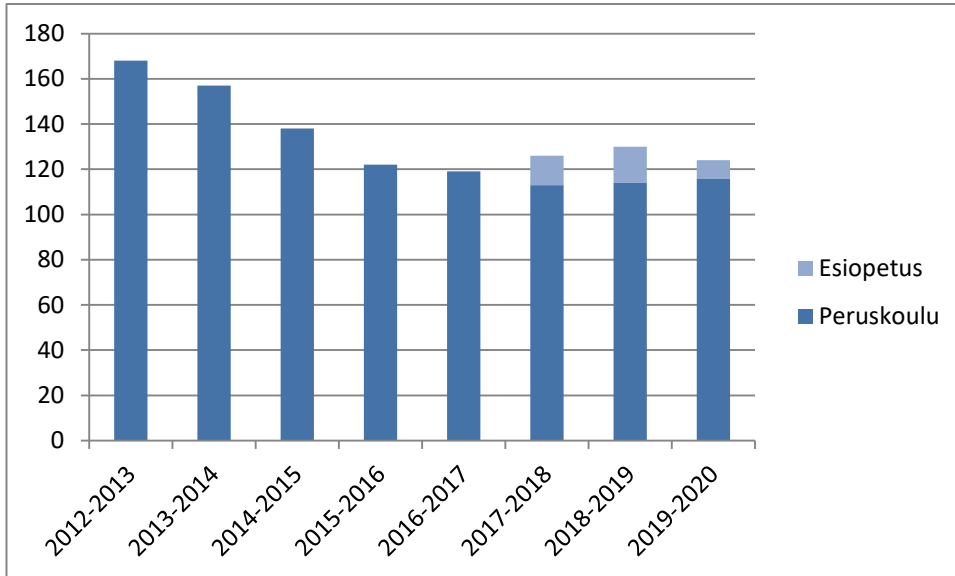
- 1 rehtori, jonka tehtäviin on yhdistetty sivistystoimenjohtajan tehtävät
- 1 esiopetuksen opettaja
- 7 luokanopettajaa
- 1 aineenopettaja
- 2 päätoimista tuntiopettajaa
- 2 erityisopettajaa, joista toinen toimii Siikaisten yhtenäiskouluun perustetun erityisopetuksen pienryhmän opettajana
- 5 koulunkäyntiavustajaa, joista osa toimii myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina sekä varhaiskasvatuksessa lastenhoitajan työtehtävissä

Henkilöstö (lukuvuonna 2019 – 2020)

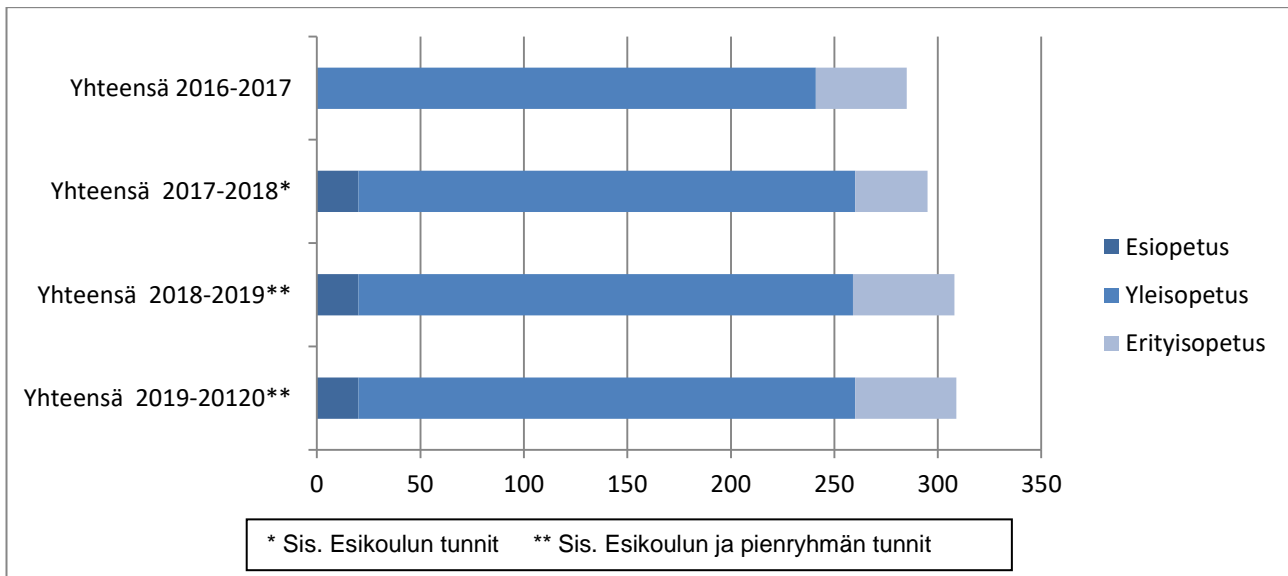
- 1 rehtori, jonka tehtäviin on yhdistetty sivistystoimenjohtajan tehtävät
- 8 luokanopettajaa, joista 1 toimii esiopetuksen opettajana

- 3 aineenopettaja
- 2 erityisopettajaa, joista toinen toimii myös Siikaisten yhtenäiskouluun perustetun erityisopetuksen pienryhmän opettajana
- 5 koulunkäynninohjaajaa, joista yksi toimii myös koululaisten aamutoiminnan ohjaajana ja yksi koululaisten iltapäivätoiminnan ohjaajana

Siikaisten yhtenäiskoulun oppilasmäärän kehitys

Siikaisten yhtenäiskoulun opetustuntimäärän kehitys

Opetustuntimäärän kehitys

Perusopetuksen kustannuksista suurin osa prosenttia muodostuu henkilöstökuluista. Näin ollen koulun tuntikehyksen ja tätä kautta henkilöstöressurssien oikea mitoittaminen on toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden kannalta ensisijaisen tärkeää. Opetusryhmien muodostamiseen ja yhdysluokkien käyttöön vaikuttavat opetettava oppiaine, tukea tarvitsevien oppilaiden määrä sekä rinnakkaisten vuosiluokkien koot. Edellä mainitut tekijät huomioiden nykyistä laajempi yhdysluokkaopetuksen käyttö on Siikaisten yhtenäiskoulussa vaikeaa. Tulevina lukuvuosina yhdysluokkaopetusta ollaan kuitenkin laajentamassa erityisesti yläkoulun valinnaisaineiden opetukseen.

Kuntaliiton vuonna 2017 julkaiseman Kouluikkuna, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys vuonna 2015 -julkaisun mukaan vertailukuntien keskimääräiset ryhmäkoot vuonna 2015 seuraavia:

- vuosiluokat 1 – 6 16,9 oppilasta
- vuosiluokat 7 – 9 17,3 oppilasta

Saman julkaisun mukaan vuonna 2015 erityisen tuen piirissä oli keskimäärin 7,7 % koko oppilasmäärästä ja tehostetun tuen piirissä keskimäärin 9,0 % koko oppilasmäärästä.

Lukuvuoden 2018 – 2019 vaikuttavat 7/12 vuoden 2019 henkilöstökuluihin, ja tästä syystä sitä käytetään vuoden 2019 tilinpäätöksen tilastolukuvuotena. Lukuvuonna 2018 – 2019 Siikaisten yhtenäiskoulussa vuosiluokkien 1 – 6 pienin opetusryhmä on 10 oppilasta ja suurin opetusryhmä on 13 oppilasta. Lukuvuonna 2018 - 2019 osa-aikaisen erityisopetuksen opetustuntimäärää vähennettiin ja tällä tavoin säästynyt tuntimäärä käytettiin yhdysluokkatuntien purkamiseen. Tällä saavutettiin se, että perusopetusryhmät oppilasmäärältään valtakunnallisesti arvioituna selkeästi keskimääräistä pienempiä, mutta toisaalta tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevia oppilaita on yleisopetuksen ryhmissä tavanomaista enemmän.

Vuosiluokilla 7 – 9 pienin Siikaisten yhtenäiskoulun pienin opetusryhmä on 10 oppilasta ja suurin ryhmä 22 oppilasta. Yläkoulun suurin opetusryhmä on valinnaisaineen (kotitalous) yhdysluokka. Yhden vuosiviikkotunnin lyhytkursseilla vuosiluokka on jaettu valintojen mukaan osiin, ja pienimmässä lyhytkurssiryhmässä on ainoataan 2 oppilasta.

Siikaisten yhtenäiskoulussa tukipäätöksen saaneiden oppilaiden osuudet ovat virallisena tilastointipäivänä 20.9.2018 seuraavia:

- erityisen tuen päätös ja pidennetty oppivelvollisuus 3,5 prosentilla oppilasta,
- erityisen tuen päätös ilman pidennetyn oppivelvollisuuden päätöstä 10,5 prosentilla oppilasta,
- erityisen tuen päätös yhteensä 14,0 prosentilla oppilasta,
- tehostetun tuen päätös 9,6 prosentilla oppilasta.

Näin ollen Siikaisten yhtenäiskoulussa tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrien voidaan katsoa olevan maan yleistä keskiarvoa merkittävästi suuremmat.

Opetusresurssin mitoittamista voidaan seurata ja säädellä opetustuntien määrän ts. tuntikehyksen avulla. Alla on kuvaus Siikaisten yhtenäiskoulun tuntikehyksen kehitys viiden lukuvuoden ajalta.

Lukuvuodesta 2018 - 2019 alkaen erityisopetustuntimäärä kasvaa erityisopetuksen pienryhmän perustamisen seurauksena. Pienryhmään on suunniteltu oppilaille, joiden opetus muuten järjestettäisiin erityiskoulussa.

Muut perusopetuksen kustannustekijät

Koulukuljetuksiin kuuluvat sekä kodin ja koulun väliset kuljetukset että muut oppilaskuljetukset. Ne ovat toinen Siikaisten kunnan perusopetuksen merkittävä kustannustekijä. Koulukuljetusten hankintatilanne vuonna 2020 on seuraava

- Vuonna 2016 toteutettiin tilausliikenteenä ajettavien koulukuljetusten kilpailutus lukuvuodeksi 2016 – 2017. Kilpailutus sisälsi option sopimusten jatkamisesta myös tätä seuraaviksi kolmeksi lukuvuodeksi, ja sopimusoption käytöstä on sovittu liikennöitsijöiden kanssa sekä lukuvuodeksi 2017 – 2018 että 2018 – 2019. Lukuvuonna 2017 – 2018 kustannusten nousun mukainen sopimushintojen korotus oli 1 prosentti edellisen sopimuskauden hinnoista. Lukuvuonna 2018 – 2019 sopimushintoja ei korotettu ja lukuvuonna 2019 – 2020 sopimushintoja korotettiin 2,5 prosenttia edellisestä sopimuskaudesta. Tilausliikenteenä ajettaviin koulukuljetusreitteihin tuli lukuvuonna 2019 – 2020 vain vähäisiä muutoksia edellisestä sopimuskaudesta.
- Varsinais-Suomen ELY kilpailutti reittiliikenteenä ajettavat reitit Merikarvia – Siikainen – Kaanpää ja Siikainen – Pomarkku siten, että liikennöinti reiteillä alkaa syyslukukauden 2019 alusta. Sopimuskausi on kaksi vuotta ja lisäksi siihen kuuluu kahden vuoden optiovuotta. Varsinais-Suomen ELY:n sekä Siikaisten, Merikarvian ja Pomarkun kuntien kesken solmittiin

sopimus edellä mainittujen reittien kustannuksiin osallistumisesta. Sopimuksen mukaan Siikaisten kunta ostaa reiteiltä koulukuljetuspalveluja sadallatuhannella eurolla vuodessa. Tilitystavasta Siikaisten kunta ja kilpailutuksen voittanut liikennöitsijä voivat sopia keskenään. Kilpailutuksen voitti Aaro E. Mäkelä Oy, jonka kanssa sivistystoimenjohtaja on sopinut, että Aaro E. Mäkelä Oy laskuttaa Siikaisten kuntaa koulukuljetuspalvelujen myynnistä kymmentuhatta euroa kuukaudessa muina kuukausina lukuun ottamatta kesäkuuta ja heinäkuuta. Kilpailutus ja pohjalta solmittu ostopalvelusopimus takaavat julkisen liikenteen linja-autoreittien säilymisen Siikaisissa sopimuskauden ajaksi ja lisäksi linja-autoliikenteen reittivuorojen hyödyntäminen koulukuljetuksissa saatiin vastaamaan hankintalain vaatimuksia. Sopimus nosti jonkin verran Siikaisten kunnan reittiliikenteen linja-autovuoroilla järjestettävien koulukuljetusten kustannuksia.

- Oppikirjojen ja koulutarvikkeiden tilausmäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta oppikirjoihin liittyvää digimateriaaleja käytetään aikaisempaa enemmän. Edellä mainittuihin hankintoihin liittyy selviä kustannusten nousupaineita, mikä on huomioitu vuosien 2019 ja 2020 talousarvioissa.

Oppilaan kotikunta maksaa muualla kuin kotikunnassaan esi- tai perusopetusta saavista oppilaista järjestävälle kunnalle ns. kotikuntakorvausta.

Kotikuntakorvaustulojen ja -menojen nettovaikutusten kehitys

- 2018 noin -10.000 €
- 2019 noin -64.000 €
- 2020 noin -75.987 €

Lakisääteistä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta ja kunnille vapaaehtoista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan puitteissa. Toiminnan ohjauksesta vastaavat koulunkäynninohjaajat.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> • Esiopetukseen liittyviä toiminnan painopistealueita ja tavoitteita ovat <ul style="list-style-type: none"> - laadukkaat, tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat järjestelyt, jotka liittyvät esiopetuksen järjestämispaikan siirtämiseen Siikaisten yhtenäiskouluun lukuvuodeksi 2018 – 2019, - laadukkaat, tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat järjestelyt, jotka liittyvät esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä sekä - varhaiskasvatuksen, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Esiopetus on toiminut Siikaisten yhtenäiskoulun tiloissa. Toiminnassa hyödynnetään koulun ja läheisen liikuntahallintiloja, sekä koulun opetusvälineitä ja materiaaleja. • Esiopetuksesta vastaa luokanopettaja, jonka 24 tunnin opetusvelvollisuudesta 20 tuntia on osoitettu esiopetukseen. Loput opetustunnit ovat perusopetuksessa. • Esiopetuksen avustaja ja ohjaajapalvelut on toteutettu yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Esiopetusta on neljä tuntia päivässä, joista kahdesta kolmeen tuntia luokanopettajan työparina on toiminut koulunkäynninohjaaja. Koulunkäynninohjaajat toimivat myös lyhyissä ja akuuteissa sijaistarpeissa opettajan sijaisina, mistä syystä koulunkäynninohjaajaa ei ole aina ollut esiopetuksen käytössä. • Esikoululaisten aamutoiminta järjestetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa ja iltapäivähoito yhteistyössä perusopetuksen koululaisten iltapäiväkerhon kanssa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Lukuvuonna 2018 – 2019 kokeiltiin järjestelyä, jossa koulunkäynninohjaajat toimivat osan työajastaan myös varhaiskasvatuksen tehtävissä. Lukuvuoden 2019 - 2020 alusta alkaen järjestelystä kuitenkin luovuttiin ja koulunkäynninohjaajat ovat tehneet varhaiskasvatuksessa ainoastaan lyhyitä sijaisuuksia. • Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyöllä on saavutettu synergiaetua. Erityisesti sillä on voitu parantaa henkilöstömitoituksen optimointia.
<ul style="list-style-type: none"> • Koulun turvallisuussuunnitelma on uudistettu lukuvuonna 2018 – 2019. Koko koulun toiminnan painopistealueena on turvallisuuden kehittäminen kouluttamalla henkilöstöä ja harjoittelemalla turvallisuuteen liittyviä taitoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulun ja liikuntahallin pelastus- ja turvallisuussuunnitelma saatiin valmiiksi, ja se on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa. • Henkilöstön ja oppilaiden kanssa on harjoiteltu ja arvioitu pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaista hätäpoistumista kiinteistöstä. • Lukuvuoden 2019 – 2020 aikana henkilöstölle järjestetään alkusammutuskoulutus.
<ul style="list-style-type: none"> • Koulua on kehitetty vastaamaan nykyisen opetussuunnitelman ja oppimiskäsityksen oppimisympäristöille asettamiin vaatimuksiin. Vuonna 2019 kehitystyötä jatketaan mm. erilaisin kalustoratkaisuoin, mitä varten investointibudjettiin esitetään kalusto- ja laitehankintoihin 10.000 euron määrärahaa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kalustohankinta on toteutunut suunnitellusti. Investointimäärärahalla hankittiin yhteen opetusluokkaan (luokka nro 11) uudet oppilaiden työpöydät ja korkeussäädettävät työtuolit sekä yhteen opetusluokkaan (luokka nro 13) uudet korkeussäädettävät työtuolit.
<ul style="list-style-type: none"> • Lisäksi koko koulun toiminnan painopistealueena ovat <ul style="list-style-type: none"> – uudistetun tieto- ja viestintästrategian täytäntöönpanoa jatkaminen ja – oppilaiden lukemisen ja kirjoittamisen aktivoiminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa on kehitetty. Sähköisiä oppimateriaalien käyttöä on kokeiltu ja arvioitu. Joidenkin sähköisten oppimateriaalien käyttöä jatketaan ja joidenkin käytöstä on luovuttu tarpeettomana. • Oppilaiden TVT-taitojen osaamistavoitteiden määrittely opetuksen nivelvaiheissa on aloitettu, mutta se on vielä kesken. • Tietotekniikan hyödyntämistä oppilashallinnollisissa tehtävissä on kehitetty seudullisena yhteistyönä. Pedagogisen asiantuntijaryhmän ja yksilökohtaisen oppilashuoltotyöryhmän (YOHR) muistioden tallentaminen siirrettiin tapahtuvaksi sähköiseen oppilashallintojärjestelmään (Wilmaan), mikä parantaa niiden hyödynnettävyyttä. • Oppilaiden lukemista ja kirjoittamista on aktivoitu mm. säännöllisten kirjastokäyntien, kirjaston kanssa yhteistyönä toteutettujen kirjavinkkausten sekä koulun oppilasluke-

	mistojen täydentämisen ja uudistamisen muodossa.
--	--

Investoinnit

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Esi- ja perusopetukseen (yhtenäiskoulu) varattiin 10.000 investointimäärärahaa käytettäväksi fyysisten oppimisympäristöjen kehittämiseen. Summalla hankitaan mm. uuteen opetussuunnitelmaan ja sen mukaiseen oppimiskäsitykseen perustuvaa opetusta tukevia kalusteita. 	<ul style="list-style-type: none"> Investointihankkeena toteutettu kalustohankinta toteutettiin suunnitellusti, ja sen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 9.759,06 euroa.

167440 Aikuiskoulutus

Tehtäväalueen vastuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Aikuiskoulutuksen tehtäväalueelle kuuluvat kansalaisopistotoiminta sekä taiteen perusopetus. Kansalaisopistopalvelut ostetaan ostopalveluna Merikarvian kunnalta, joka ylläpitää Merikarvia-Siikaisten kansalaisopistoa. Se toimii Merikarvian seitsenjäsenisen opisto-kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Jäsenistä kaksi nimeää Siikaisten kunta. Kansalaisopiston opetustuntimäärä on hieman yli 6.000 tuntia ja vajaa kolmannes opetuksesta järjestetään Siikaisissa. Kansalaisopistotoiminnan kuntien maksuosuudet ja näin ollen myös Siikaisten kunnan maksuosuus on noussut viime vuosina. Siikaisten maksuosuuden nousuun on vaikuttanut myös se, että aikaisempaa suurempi osuus kokonaistuntimäärästä on käytetty Siikaisissa järjestettävään opetukseen. Kustannusten nousua on pyritty hillitsemään mm. rajoittamalla uusien toimintaryhmien muodostamista Siikaisiin. Kudonta-aseman toimintaa tuetaan subventoimalla kudontapiiriläisten opintomaksuja.

Taiteen perusopetus hankitaan ostopalveluna siten, että Siikaisten kunnalla on neljä opiskelijapaikkaa Kankaanpään musiikkiopistossa ja lisäksi käsityötaiteen perusopetusta järjestetään Merikarvia-Siikaisten kansalaisopiston toimesta Siikaisissa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Taiteen perusopetuksen toimintavolyymit ja toiminnan monipuolisuus pyritään säilyttämään nykyisellään. 	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten kunnalla on varattuna viisi oppilaspaikkaa Kankaanpään musiikkiopistossa. Lukuvuonna 2018 – 2019 em. oppilaspaikoista oli käytössä neljä ja lukuvuonna 2019 – 2020 viisi. Vuonna 2018 Siikaisten kunnan maksama osuus yhdestä oppilaspaikasta oli 1.132 €. Musiikkiopiston vuoden 2019 kuntaosuuden loppulasku ei ole vielä tullut.
<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisopistotoiminnan painopistealueeksi määritellään opetustuntien pitäminen noin 2.000 tunnissa ja toiminnan volyymia Siikaisissa ohjaavaksi Siikaisten kunnan kuntaosuudeksi asetetaan 33.000 euroa (TP2017 38.425 €). 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2019 Siikaisten opetustuntimäärä oli 1994 tuntia. (Pienehkö osa tunneista myönnettiin suunnitteluun.) Yhden kansalaisopiston opetustunnin laskennallinen hinta kunnalle on noin 15 euroa. Siikaisten kunnan vuoden 2019 maksuosuus oli 29.632 euroa, eli se alitti budjetoidun summan.

167450 Kirjastotoimi

Tehtäväalueen vastuhenkilö on kirjastosihteeri.

Yleisten kirjasto- ja tietopalvelujen lakisääteisenä tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä.

Siikaisten kunnassa toimii yksi kunnan keskustassa kunnantuvalla sijaitseva kirjasto sekä yksi Leväsjoella sijaitseva lainausasema. Kirjastoon on keskitetty myyntipalveluna tehtävät asiakaskopiointit sekä muita kunnan käteismyyntejä. Kirjastopalvelujen viimeinen valmis valtakunnallinen tilastointivuosi on vuosi 2017. Edellä mainittuja tilastoja voidaan hyödyntää toiminnan arvioimiseen.

Henkilöstö: kirjastosihteeri ja muun työn ohessa toimiva Leväsjoen lainausaseman hoitaja sovittua korvausta vastaan

Siikaisten kirjaston virallinen tilasto ja vertailu koko Suomen vastaavaan tilastoon

Lähde: Kirjastot.fi

	Siikainen 2017	Koko Suomi 2017	Siikai- en 2018	Suomi 2018	Siikainen 2019
Fyysiset käynnit / Asukasluku	4,83	9,15	4,63	9,09	5,6
Lainaaaja / Asukasluku %	27,38	35,46	27,10	35,77	24,8
Kokonaislainaus / Asukasluku	12,52	15,57	10,73	15,43	11,7
Toimintakulut asukasta kohti (€)	58,40	57,30	51,32	58,31	48,28
Henkilötyövuodet: Kirjaston palkkaamat / (Asukasluku / 1000)	0,78	0,72	0,78	0,72	0,78
Henkilöstökulut asukasta kohti (€)	33,30	30,19	33,19	30,13	33,11
Hankinnat / (Asukasluku / 1000)	553,55	332,03	399,05	347,90	528,30

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">• Kirjaston muuton aiheuttamaa kokoelman järjestelytyötä jatketaan	<ul style="list-style-type: none">• Kokoelman järjestelytyö on pääosin saatettu päätökseen.
<ul style="list-style-type: none">• Koululaisten parissa tehtävää kirjastonkäytönopetusta ja lukuinnostuksen herättämistä jatketaan mm. kirjavinkkarikäynnein	<ul style="list-style-type: none">• Koululaiset ovat käyneet kirjastossa sekä käytönopetuksen että vapaan kirjastokäynnin merkeissä. Vuosiluokille 1-9 on lisäksi järjestetty erityinen kirjavinkkaustilaisuus.
<ul style="list-style-type: none">• Järjestetään määrärahojen ja käytettävissä olevan tilan puitteissa kirjailijavierailuja tai muita kulttuuritapahtumia 1-2 kpl	<ul style="list-style-type: none">• Järjestettiin kaksi kulttuuritapahtumaa;• Runoratsut Leväsjoen lainausasemalla sekä

	<ul style="list-style-type: none"> • kevätkonsertti Kunnantuvalla kirjastossa. • Lukupiiri kokoontui 8 kertaa.
<ul style="list-style-type: none"> • Selvitetään mahdollisuutta kirjaston aukioloaikojen kasvattamiseen esimerkiksi teknisiä ratkaisuja hyväksi käyttäen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilanne kirjaston aukioloaikojen suhteen on riittävä, eikä teknisille ratkaisuille niiden kasvattamiseksi ole välitöntä tarvetta.

167460 Kulttuuritoimi

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta sivistystoimenjohtaja. Vastuuhenkilöitä ovat sivistystoimenjohtaja ja kirjastosihteeri.

Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Tulosalueeseen kuuluvat kulttuuripalvelut, avustukset, Siikaisten Päivät ja musiikkiopisto.

Kulttuuritoimen tehtäväalueella toimii erillinen kulttuuriryöryhmä, jonka tehtävänä on

1. kunnan kulttuurielämän monipuolinen kehittäminen,
2. tapahtumien järjestäminen,
3. messuille ja markkinointitapahtumiin osallistuminen sekä
4. kunnan matkailuelinkeinojen kehittäminen yhdessä kunnassa toimivien matkailutoimijoiden kanssa.

Siikaisten kunnalla ei ole varsinaista kulttuuripalvelujen tuotannosta vastaavaa viranhaltijaa. Nykyisten johtavien viranhaltijoiden tehtäväkuvat ovat niin laajoja, ettei kulttuuripalvelujen tuotantovastuuta voida lisätä heidän tehtäviinsä. Lisäksi ongelmia aiheuttaa kulttuuripalvelujen sesonkiluonteisuus Siikaisissa, mikä tarkoittaa sitä, että kulttuuripalvelujen järjestämiseen liittyvät työtehtävät painottuvat kevääseen ja kesään. Edellä mainituista lähtökohdista on rakennettu toimintamalli, jonka mukaan suunnitteluvastuu kulttuuritarjonnasta on kulttuuriryöryhmällä, jolla ei ole viranhaltijaesittelijää. Kulttuuriryöryhmän sihteerinä toimii kirjastosihteeri, joka huolehtii myös tiedonkulusta kulttuuritoimikunnan ja sivistystoimenjohtajan välillä. Kulttuuripalveluihin liittyvät hankintapäätökset tekee hallintosäännössä määriteltyjen hankintarajojen mukaisesti joko sivistystoimenjohtaja tai kunnanjohtaja. Suurempien kulttuuritapahtumien järjestelyjä varten voidaan palkata ulkopuolista henkilökuntaa ja/tai ostaa järjestelyjä varten ostopalveluja talousarvion asettamissa rajoissa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuripalveluihin liittyen talousarviovuoden aikana pyritään tuottamaan yksi maakunnallisesti merkittävä kulttuuritapahtuma, joka on talousarviovuonna 2019 konserttitapahtuma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten kunta järjesti Siikaisten urheilukentällä perjantaina 7.6.2019 perinteisen Siikainen Summer -tapahtuman, jossa esiintyjina olivat: Virve Rosti ja Freeman & Meneisyyden Vangit, Remix sekä Kamarikuoro Proosit. Tapahtumapäivänä oli hieno sää ja yleisöä oli runsaasti. Tapahtuma onnistui hyvin, joskin tapahtuman turvallisuusjärjestelyihin liittyvässä tarkastuksessa havaittiin puutteita.
<ul style="list-style-type: none"> • Kunta on mukana yhdessä muiden toimijoi- 	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten päivät järjestettiin kunnan sekä

den kanssa Siikaisten päivien järjestelyissä; Siikaisten päivien tavoitteena on olla monipuolinen kotiseutujuhla.	Pärjätään yhdessä -hankkeen yhdistämien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.
<ul style="list-style-type: none"> Kunta järjestää joko itse tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoisia ostopalveluna toteutettavia pienempiä kulttuuritapahtumia. Niitä varten varataan määräraha ja niistä päätetään erikseen tapauskohtaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Siikainen summer -konsertin ja Siikaisten päivien Varusmiessoittokunnan konsertin lisäksi ei pidetty muita kulttuuritapahtumia.
<ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten omaa kulttuurituotantoa tuetaan jakamalla kulttuuriavustuksia talousarviossa määritellyn määrärahan mukaisesti. Vuonna 2019 tarkoitusta varten varataan 2.100 euron määräraha. 	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuriavustusta jaettiin kolmelle siikaislaiselle yhteisölle määrärahan mukaisesti.

167470 Liikunta ja ulkoilu

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta, vapaa-aikasihteeri ja tehtäväalueen vastuhenkilö on vapaa-aikasihteeri.

Kuntien liikuntapalveluihin kuuluvat tehtävät perustuvat liikuntalakiin. Sen mukaan valtion ja kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tuemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Liikunta ja ulkoilu -tehtäväalueen toimintatilasto

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liikuntatapahtumia	17	15	14	14	16	17	17
Osallistujamäärä tapahtumiin	13.462	12.754	12.782	11.660	11.685	11.445	12.301
Liikuntahallin kävijämäärät	480	411	414	419	455	432	412

Henkilöstö: vapaa-aikasihteeri, oppisopimuskoulutuksessa liikunnan ja ulkoilun tehtäväalueella oleva vapaa-aikaohjaaja, ulkoilualueiden hoitotyössä voidaan käyttää tilapäistä henkilöstöä

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten kunnassa liikuntapalveluiden pääpaino on yleisten toimintaedellytysten luomisessa liikunnalle. Liikuntatoimessa toiminnan pääpainopiste on liikuntapaikkojen ylläpidos- 	<ul style="list-style-type: none"> Ylläpidettävissä liikuntapaikoissa ja ylläpidon tasossa ei ole tapahtunut muutoksia.

<p>sa ja tavoitteena on liikuntapaikkojen ylläpito nykyisen tasoisina. Vuonna 2018 Eteläpään ulkoliikunta-alueita uudistettiin Lisää liikettä Siikaisiin -hankkeen puitteissa. Lisäksi kuntosalin laitteistoja uusittiin ja täydennettiin vuonna 2018, ja samassa yhteydessä uudistettiin kuntosalin pintoja. Vuoden 2019 talousarvioesitykseen ei ole kirjattu merkittäviä perusranskohteita.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiminnallisena tavoitteena on, että Siikaisten kunta ylläpitää seuraavia liikuntapaikkoja: <ul style="list-style-type: none"> - liikuntahalli (sis. liikuntasalin ja kuntosalin) - koulun juhlasali - urheilukenttä (sis. yleisurheilun suorituspaiikat ja nurmikentän) - pesäpallokenttä (koulun kenttä) - monitoimiareena (koulun pihassa) - 1 tenniskenttä - 2 jääkiekkokaukaloa - Eteläpään alueella sijaitseva pururata, josta talvisin hiihtolatuna ylläpidetään 3 kilometriä (valaistu latuosuus 3,3 kilometriä). - Eteläpäässä sijaitsevat frisbeegolfrata ja minigolfrata, beach volley -kenttä, ulko-kuntoilualue kuntoilulaitteineen, lasten motoriikkarata - keskustasta sivukylille lähtevät ladut erillisen suunnitelman mukaan (yht. noin 50 kilometriä) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntapaikkojen käyttö on pidetty edullisena kuntalaisille ja seuroille.
<ul style="list-style-type: none"> • Muut liikuntatoimen palvelut ja toiminnot pyritään säilyttämään nykyisellään. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntatapahtumia on järjestetty aikaisempien vuosien tapaan, ja niiden määrä on pysynyt samana. Kuntotapahtumissa on ollut hyvin osallistujia. • Urheiluseurojen kanssa on tehty yhteistyötä mm. kilpailujen järjestämisessä.
<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntatoimi tukee koulun liikuntatoimintaa mm. järjestämällä pallopelien välituntisarjoja, oppilaskerhoja sekä osallistumalla kilpailujen järjestämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kevätlukukaudella 2019 järjestettiin liikunta- ja ulkoilu -tehtäväalueen ja esi- perusopetus -tehtäväalueen yhteistoimintana salibandyn välituntisarja yläkoululaisille. • Vuonna 2019 liikunta- ja ulkoilu -tehtäväalue osallistui koulun liikuntakerhojen järjestämiseen.
<ul style="list-style-type: none"> • Liikunta-avustuksilla tuetaan kolmannen sektorin toimijoita, ja sitä varten on varattu erillinen 6.000 euron määräraha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunta-avustukset olivat avoimesti haettavana ja niitä jaettiin budjetoidusti 6.000 euroa.

Investoinnit

Tavoitteet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">Liikuntatoimen alueille esitetään 15.000 euron investointimäärärahaa, joka tehdään ja osittain uusitaan Eteläpään kuntoradan kuorikepinnoite. Määrärahaesitys sisältää kuorikkeen, kuljetuksen ja levityksen. Kuorikepinnoite vähentää merkittävästi kuntoradan hoidon tarvetta, ja se mahdollistaa hiihtolatuksen tekemisen myös vähäiselle lumikerrokselle niin, etteivät mahdolliset lumettomat kohdat riko suksia.	<ul style="list-style-type: none">Kuorike on hankittu ja levitetty koko kuntoradan osuudelle lukuun ottamatta korkeimman kalliokohdan 50 metrin osuutta. Kuorikkeella pinnoitettua kuntorataosuutta on yhteensä noin 3,5 kilometriä. Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti.Investointihankkeen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 16.380,54 euroa

167480 Nuorisotyö

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta ja vapaa-aikasihteeri, tehtäväalueen vastuhenkilö on vapaa-aikasihteeri.

Kuntien nuorisotyön ja -politiikan toteuttamisesta säädetään nuorisolaissa. Sen mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä.

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Nuorisotoimi on mukana seudullisessa yhteistyössä Etsivän nuorisotyössä (Kankaanpää). Lisäksi nuorisotoimi on mukana seudullisissa hankkeissa.

Vuoden 2016 lopulla Siikaisten kunnassa aloitti toimintansa Nuorisoneuvosto, jonka hallintosäännön mukaisena tehtävänä on

1. edistää nuorten hyvinvointia kehittämällä nuorille suunnattuja vapaa-ajanpalveluja ja parantamalla nuorten vaikuttamismahdollisuuksia,
2. järjestää erilaisia päihitteettömiä tapahtumia nuorille ja osallistua kunnassa tehtäviin nuoriin vaikuttavien päätösten tekoon,
3. tukea omalla toiminnallaan nuorisotyötä,
4. tehdä tarvittaessa aloitteita ja kannustaa tällä tavalla myös kaikkia muita nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">Nuorisotoimessa nuorisoneuvoston toiminta on käynnistynyt ja sen toiminnan kehittämistä jatketaan vuonna 2019. Nuorisoneuvosto osallistuu mm. nuorille suunnattujen toimintojen ja tapahtumien suunnitteluun.	<ul style="list-style-type: none">Nuorisoneuvosto on toiminut suunnitellusti ja nuoret ovat valinneet keskuudestaan 7 jäsentä nuorisoneuvostoon. Jäsenet ovat eri puolilta Siikaisia.Nuorisoneuvosto kokoontui vuoden 2019

	<p>aikana kaksi kertaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nuorisoneuvosto oli mukana ideoimassa ja suunnittelemassa erilaisia tapahtumia, kuten laskettelumatka Himokselle ja Porin Ässien jääkiekkopeliin.
<ul style="list-style-type: none"> Vähäisen käytön vuoksi nuorisotilaa varten ei vuokrata enää erikseen tiloja, vaan nuorisotilat on järjestetty liikuntahallin yhteyteen. 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotilat ovat olleet avoinna klo 15.00 - 21.30. Varsinaista valvontaa ja ohjausta tiloissa ei ole, mutta tiloissa on tallentava kameravalvonta. Järjestely ei ole aiheuttanut ongelmia.
<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotoimi on mukana alueellisessa (Possa) ehkäisevässä päihdetoiminnassa (Pakka) 	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten kunta on ollut mukana Pakkatoiminnassa. Sen puitteissa on tehty ennaltaehkäisevää päihdetyötä mm. suorittamalla ostokokeita paikallisiin alkoholimyyntiluvan omaaviin liikkeisiin. Ostokokeita on tehty myös peliautomaattien käytön suhteen. Hankkeen puitteissa on tehty yhteistyötä koulun kanssa järjestämällä nuuskan käyttöä koskeva tietoisku oppilaille.
<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotoimen avustuksia varten on varattu erillinen määräraha. 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotoimen avustukset olivat avoimesti haettavana, ja niitä jaettiin budjetoidusti 2.160 euroa.

167485 Vanhus- ja vammaisneuvosto

Uuden hallintosäännön mukaan vammaisneuvoston tehtävänä on

1. edistää perusoikeuksien toteutumista kaikissa tilanteissa, vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallistumista yhteiskunnan toimintaan täysivaltaisena jäsenenä,
2. kiinnittää huomiota esteettömään tiedonsaantiin, rakentamiseen ja liikenteeseen sekä toimintaympäristön että yleisten palvelujen saavutettavuuteen ja hyvään käytettävyyteen,
3. seurata sekä yleisen että erityislainsäädännön kehittymisen vaikutuksia vammaisten henkilöiden tarvitsemiin palveluihin,
4. pyrkiä vaikuttamaan kunnan toimintatapoihin toteuttaa voimassa olevaa lainsäädäntöä tarkoituksenmukaisesti.

Vastaavasti uuden hallintosäännön mukaan vanhusneuvoston tehtävänä on

1. tutustua kunnan vanhuspalveluihin,
2. olla mukana laatimassa, seuraamassa ja arvioimassa ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaa ja sen toteutumista,
3. seurata vanhuspalveluiden laatua ja riittävyttä kuuntelemalla vanhuksia ja vanhustyöntekijöitä,
4. seurata vanhusväestön tarpeita ja niitä vastaavaa palvelutoimintaa,
5. tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan viranomaisille vanhuksia koskevissa asioissa,
6. lisätä vanhusten ja heitä edustavien viranomaisten yhteistoimintaa, edistää vanhusten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon,
7. vaikuttaa ympäristön ja liikenteen suunnitteluun ja toteutukseen vanhusten näkökulmasta,
8. tiedottaa vanhuksia koskevista asioista,
9. edistää vuorovaikutusta eri sukupolvien välillä,
10. laatia vuosittain toimistaan toimintasuunnitelma ja toimintakertomus.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen
<ul style="list-style-type: none"> • Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat lakisääteisiä toimielimiä, joiden toiminta on järjestetty seudullisena yhteistyönä. Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston toiminnan kautta Siikaisten kunta mahdollistaa niiden edustamien väestöryhmien edunvalvonnan ja vaikutusmahdollisuudet julkishallinnolliseen päätöksentekoon. 	<p><u>Vanhusneuvosto</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhusneuvosto on kokoontunut vuoden 2019 aikana 4 kertaa. Kokouksissa on käsitelty mm. <ul style="list-style-type: none"> – Siikaisten kunnan lääkäripalveluja – vanhuspalvelujen järjestämisestä Siikaisten kunnassa – esteettömyyden arviointeja – vanhuspalvelujen maksujärjestelyjä • Vanhusneuvosto on ollut mukana järjestämässä vanhusten viikkoa ja Vanhusten viikon juhlaa. • Vanhusneuvosto on ollut mukana järjestämässä Metsätähdessä asuvien vanhusten ulkoiluttamisia. <p><u>Vammaisneuvosto</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vammaisneuvoston toiminta on järjestetty seudullisena yhteistyönä. Siikaisten kuntaa seudullisessa vammaisneuvostossa vuonna 2019 edusti Sari Starck. • Vammaisneuvostolla oli vuonna 2019 viisi kokousta. Kokouksissa käsiteltiin mm. <ul style="list-style-type: none"> – kokouspalkkioita, – vammaisneuvoston kirkkopyhän järjestämistä, – esteettömyysasioita Kankaanpään kaupungissa – yhteiskuljetuksen järjestämistä apuvälinemessuille – vammaisneuvoston internetsivujen päivittämistä – kuntien vuosiavustuksia – Mielenterveysensisiapu 1:n järjestämistä ostopalveluna • Vammaisneuvolla ei ole varsinaista valmistelijaa eikä esittelijää, ja tästä syystä Siikaisten kuntaa koskevia asioita ei ole saatu valmisteltuna käsittelyyn ja toiminnan vaikutukset ovat olleet Siikaisten kunnan kannalta marginaalisia. Tästä syystä loppuvuonna 2019 päätettiin, että Siikaisten kunta eroaa seudullisesta vammaisneuvostosta ja että toiminta liitetään vuoden 2020 alusta osaksi Siikaisten vanhusneuvoston toimintaa.

167490 Varhaiskasvatus

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta sivistystoimenjohtaja ja päivähoitojohtaja ja tehtäväalueen vastuhenkilö on päivähoitojohtaja.

Uusi varhaiskasvatuslaki astuu voimaan 1.9.2018. Lailla vahvistetaan varhaiskasvatuksen asemaa osana koulutuspolkua. Säädosmuutokset selkiyttävät järjestäjien lakisääteisiä velvoitteita, mutta eivät luo uusia velvollisuuksia kunnille ja muille järjestäjille. Varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta keskeisin muutos on henkilöstön koulutusvaatimusten nouseminen.

Uudessa varhaiskasvatuslaissa lapsen oikeus varhaiskasvatukseen säilyy entisellään. Lapsen etu nostetaan keskiöön varhaiskasvatuksen toteutuksessa.

Uudistuneenkin varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on huolehdittava lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä asukkailleen sisällöltään sellaisena ja siinä laajuudessa kuin varhaiskasvatuslaissa ja -asetuksessa säädetään. Varhaiskasvatuslaki takaa vanhemmille oikeuden saada lapselleen varhaiskasvatuspaikan. Lapsella on myös oikeus varhaiskasvatukseen valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Jos kunnassa järjestetään yksityistä varhaiskasvatusta, joka tukee alueellista varhaiskasvatuspalvelujen saatavuutta, sitä tuetaan yksityisen varhaiskasvatuksen kuntalisällä erikseen päätettävällä tavalla. Kuntalisä voidaan maksaa esimerkiksi palvelusetelien muodossa. Erityistapauksissa varhaiskasvatuspalvelua voidaan ostaa ostopalveluna muista kunnista. Edellä mainittuja erityistapauksia ovat mm. sosiaalisin perustein järjestetyt varhaiskasvatuspalvelut. Pelkkä vanhempien työpaikkojen sijaitseminen naapurikunnassa ei riitä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ostopalveluna toisesta kunnasta. Vuonna 2019 varhaiskasvatuksen ostopalveluja ei hankittu eikä yksityisen varhaiskasvatuksen kuntalisää maksettu.

Siikaisten kunnassa varhaiskasvatus on kunnanvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti maksutonta vuonna 2019.

Siikaisten kunnan järjestämä varhaiskasvatus on keskitetty Päiväkotikoti Pikku-Santraan, joka on avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 17.00. Edellä mainittujen aukioloaikojen ulkopuolella järjestettävästä varhaiskasvatuksesta käytetään nimitystä vuorovarhaiskasvatus, ja sitä järjestetään varhaiskasvatuslain mukaisesti tarvittaessa.

Henkilöstön säädöksen mukaiset hoitosuhteet

- Alle 3-vuotiaiden ryhmä; yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva neljää kokopäiväistä lasta kohti
- 3 – 6-vuotiaiden ryhmä; yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva kahdeksaa kokopäivähoidossa olevaa lasta kohti ja yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva kolmeatoista tilapäisessä hoidossa olevaa lasta kohti (suhdeluku lasketaan edellä mainittujen lasten määrään suhteutettuna).
- Edellä mainitut suhdeluvut voivat ylittyä tilapäisesti.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja henkilöstötarve tilanteen mukaan

		ALLE 3-VUOTIAIDEN VARHAISKASVATUSRYHMÄ			3 – 5 -VUOTIAIDEN VARHAISKASVATUSRYHMÄ				YHTEENSÄ
		1-vuotiaat ja sitä nuoremmat	2-vuotiaat ja 3-vuotiaat	Henkilöstömitoitust	3-vuotiaat	4-vuotiaat	5-vuotiaat	Henkilöstömitoitust	Henkilöstömitoitust
1.9.2018	Kokopäivähoito	4	7	2,75	5	3	5	1,6	-
	Osapäivähoito	-	-	-	1	0	0	0,1	-
	YHT.	-	7	1,75	-	-	-	1,7	3,45
1.9.2019	Kokopäivähoito	3	6	2,25	1	13	5	2,4	-
	Osapäivähoito	-	-	-	0	1	0	0,1	-
	YHT.	3	6	2,25	-	-	-	2,5	4,75
31.12.2019	Kokopäivähoito	3	7	2,5	1	11	9	2,6	-
	Osapäivähoito	-	-	-	0	1	1	0,2	-
	YHT.	-	-	2,5	-	-	-	3	5,5

* Lasten määrä on yleensä aina suurempi vuodenvaihteessa kuin toimintakauden alussa elokuussa.

** Merkittävin kasvu varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrässä on tapahtunut 3 – 6-vuotiaiden ryhmässä kokopäivähoidossa olevien lasten osalta. Näiden lasten molemmilla huoltajilla on pääsääntöisesti työhön, opiskeluun tai yritystoimintaan liittyvä peruste lasten kokoaikaiselle varhaiskasvatukselle. Paikka kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen on voitu myöntää myös lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseksi.

*** Siikaisten yhtenäiskoulu ja Päiväkotikoti Pikku-Santra tekevät yhteistyötä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja koululaisten aamutoiminnan järjestämisessä aamuisin klo 6.00 – 7.00. Koulutyön keskeytysajan sekä vuorovarhaiskasvatuksen järjestelyistä päätetään tilanteen mukaan erikseen.

Henkilöstö(suunnitelma) (talousarvio 2019)

- sivistystoimenjohtaja, jonka tehtäviin on liitetty varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtajan tehtävät
- päivähoiton johtaja, joka toimii päiväkodin johtajana ja lastentarhanopettajana
- 2 lastentarhanopettajaa, joista toinen toimii myös erityislastentarhanopettajana
- 2 lastenhoitajaa
- 1 päiväkotiaavustaja-laitoshuoltaja
- määräaikaista henkilöstöä tarvittaessa (henkilöstön ja hoidettavien suhteen niin edellyttäessä)

Henkilöstö 31.12.2019

- sivistystoimenjohtaja, jonka tehtäviin on liitetty varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtajan tehtävät
- päiväkodinjohtaja, joka toimii päiväkodin johtajana ja varhaiskasvatuksen opettajana
- 2 varhaiskasvatuksen opettajaa, joista toinen toimii myös varhaiskasvatuksen erityisopettajana
- 3 lastenhoitajaa
- 1 päiväkotivastustaja-laitoshuoltaja, joka on lastenhoitajan kelpoisuuden tuottavassa oppisopimuskoulutuksessa
- 1 oppisopimuskoulutettava, koulutus tuottaa lastenhoitajan kelpoisuuden

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnallisena tavoitteena on alle 3-vuotiaiden ryhmän lasten pesumahdollisuuksien parantaminen teknisillä ratkaisuilla sekä turvallisuuden parantaminen rakentamalla alle 3-vuotiaiden ja 3 – 5-vuotiaiden ulkoilupaikoiden välille aita. (Edellä mainittuja toimenpiteitä varten teknisen toimen tulisi varata määrärahat talousarvioon.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pesualtaat nostettiin oikealle korkeudelle, jolloin alle 3-vuotiaiden ryhmä lasten pesumahdollisuuksiin liittyvät ongelmat poistuvat. • Alle 3-vuotiaiden ja 3 - 5-vuotiaiden ulkoilupaikoiden välille rakennettiin päiväkodin henkilöstön toivomusten mukainen aita, jolloin lasten valvontaan liittyvät turvallisuusriskit pienenevät oleellisesti.
<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelu- ja hallintotyötä kehitetään ja tehostetaan hankkimalla varhaiskasvatuksen opettajien henkilökohtaiseen käyttöön kannettavat tietokoneet sekä muun henkilökunnan yhteiskäyttöön yhteinen kannettava tietokone. (yht. 4 kpl) ohjelmiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen opettajille hankittiin henkilökohtaiset kannettavat tietokoneet ohjelmistoinen. • Muun henkilökunnan käyttöön hankittiin kannettava tietokone ohjelmistoinen. • Samassa yhteydessä suunniteltiin ja otettiin käyttöön varhaiskasvatuksen tietojärjestelmä.
<ul style="list-style-type: none"> • Päiväkodin yhteisiä tilaisuuksia varten leikkisaliin hankitaan kiinteästi asennettava dataprojektori. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dataprojektori ja valkokangas on hankittu ja asennettu leikkisaliin. Dataprojektorilla voi käyttää mm. päiväkodin uusilla kannettavilla tietokoneilla.
<ul style="list-style-type: none"> • Maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutuksia toimintaan arvioidaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten kunnan varhaiskasvatuspalveluja käyttää noin 20 perhettä. Näin ollen otos erilaisten kyselytutkimusten tekemiseen muodostuu todella pieneksi, ja yksittäiset vastaukset korostuisivat liikaa. Myös vanhempien motiivien tiedusteleminen varhaiskasvatuspalvelujen käyttöön koettiin ongelmalliseksi. • Maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutusten arviointi toteutettiin varhaiskasvatuksen pedagogisen asiantuntijatiimin toimesta, johon kuuluvat sivistystoimenjohtaja, päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatuksen opettajat. Asiantuntijatiimi totesi, että ilman huoltajien työhön, opiskeluun, yritystoimintaan tai

	<p>pedagogisiin ja sosiaalisiin liittyvää perustetta lapsi on oikeutettu varhaiskasvatukseen enintään 20 tuntia viikossa. Näiden lasten määrässä tapahtuneet muutokset ovat normaalivaihtelun mukaisia. Yli 20 tuntia viikossa varhaiskasvatusta saavien lasten tuomisella varhaiskasvatukseen on edellä mainittu perusteltu syy. Joillakin viikoilla viimeksi mainittujen lasten varhaiskasvatustunnit voivat nousta jopa lähes viiteenkymmeneen tuntiin viikossa. Näin on ollut myös ennen maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönottoa. Varattavalla hoitoajan määrällä (ts. hoitopäivien pituuksilla) ei aikaisemminkaan ollut kovin suurta vaikutusta varhaiskasvatusmaksuihin, eikä merkittävää muutosta päivien lasten hoitopäivien pituuksissa ei ole tapahtunut maksuttoman varhaiskasvatuksen käyttöönoton jälkeen. Jos perheessä on alle 3-vuotiaita lapsia, suurempi kynnyskysymys lasten laittamiselle varhaiskasvatukseen on todennäköisesti lasten kotihoidon tuen menettäminen. Muutoliikettä kuntaan maksuttoman varhaiskasvatuksen ei arvioitu saaneen aikaan.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen henkilöstöjärjestelyihin liittyviä uusia järjestelyjä ”sisäänajetaan” ja kehitetään ratkaisuja henkilön erikoisosaimisen hyödyntämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen henkilöstöjärjestelyjen tavoitteena on ollut henkilöstön erityisosaamisen hyödyntäminen sekä sellaisten ratkaisujen löytäminen, jossa tehtävistä vastaa kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilöstö. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi on toteutettu seuraavat toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatuksen hallinnollisia tehtäviä on siirretty päiväkodinjohtajalta sivistystoimenjohtajalle ja hallintosihteerille, joilla on hallinnollisiin tehtäviin liittyvää erityisosaamista. - Päiväkodinjohtajan tehtäväkuva on selkiytetty, ja tehtävät muodostuvat henkilöstöhallinnon tehtävistä, hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä varhaiskasvatukseen liittyvistä tehtävistä. Erytisesti henkilöstöhallinnon tehtävien hoitoa on pyritty kehittämään. - Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitelmallisuutta on kehitetty ja henkilöstö on otettu aikaisempaa enemmän mukaan toiminnan suunnitteluun. Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kirjalliset toimintakausi- ja viikkosuunnitelmat. - Henkilöstökokousten ja -palaverien järjestämistä on systematisoitu. Varhaiskasvatuksessa toimii kerran viikossa ko-

	<p>koontuvat varhaiskasvatusryhmittäin muodostetut henkilöstön tiimipalaverit. Koko henkilöstön henkilöstökokouksia pidetään säännöllisesti (tavoitteen mukaan kerran kuukaudessa). Varhaiskasvatuksen kehittämistä varten on perustettu pedagoginen asiantuntijatiimi, johon kuuluvat sivistystoimenjohtaja, päiväkodinjohtaja ja varhaiskasvatuksen opettaja. Edellä mainittu asiantuntijatiimi vastaa mm. erilaisten varhaiskasvatusta koskevien suunnitelmien laadinnasta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Esimiehen (päiväkodinjohtaja) ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden väliset kehityskeskustelut on päätetty ottaa uudelleen käyttöön. Kehityskeskustelut käynnistyvät vuoden 2020 aikana.
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistoimintaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välillä kehitetään. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintakaudella 2018 – 2019 tehtiin kokeilu, jossa osa koulunkäynninohjaajien työstä käytettiin säännöllisesti varhaiskasvatuksessa. Kokeilun jälkeen järjestelystä päätettiin hyvinvointilautakunnan päätöksellä luopua, ja koulunkäynninohjaajat toimivat varhaiskasvatuksen tehtävissä lähinnä lastenhoitajien sijaisina.

Elinvoimalautakunnan toimialueen tavoitteet talousarviovuodelle 2019

167510 Teknisen toimen hallinto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja

Tehtävänä on elinvoimalautakunnan kokousasioiden valmistelu ja toimeenpano.

Kunnan tielautakunnan tehtävät ovat lakiuudistuksen myötä siirtyneet Maanmittauslaitokselle ja vain keskeneräiset asiat käsitellään tielautakunnassa.

Henkilöstö: tekninen johtaja (47,15 %) ja hallintosihteeri (100 %). Tekninen toimi käyttää kuntouttavia työntekijöitä ja tukityöllistettyjä eri tehtävissä.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> • Talouden hallinta 	<ul style="list-style-type: none"> • Talouden seuranta on tehty neljännesvuosittain ja lähettämällä talousarvion toteumaraportti sähköpostilla elinvoimalautakunnan jäsenille • Teknisen osaston hallintosihteeri toimii myös yleishallinnon palkkayhdyshenkilönä, mutta hänen palkkansa kohdistuu kokonaan teknisen hallinnon menokohtaan
<ul style="list-style-type: none"> • Elinvoimalautakunta kokoontuu 7 kertaa vuodessa ja lautakunnan jaosto kokoontuu elinkeinotoiminnan asioissa tilanteen 	<ul style="list-style-type: none"> • Elinvoimalautakunta kokoontui 8 kertaa, lisäksi pidettiin yksi sähköinen kokous

mukaan yritystoimintaan liittyvissä asioissa.	<ul style="list-style-type: none"> Tielautakunta kokoontui 2 kertaa toimintuskokoukseen Lautakunnan jaosto järjesti yrittäjille keskusteluillan Niinionton Sorsahovissa, paikalla oli 27 henkilöä
---	---

167520 Kiinteistötoimi

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja. Tekninen toimi hoitaa kunnan vuokra-asuntojen vuokrauksen ja huoneistojen kunnossapidon. Muita tiloja on Heikintalon rakennukset. Määrärahoista suurin osa menee lämmitykseen, sähkөөn ja rakennusten ulkoalueiden kunnossapitoon. Piha-alueiden auraukset ja hiekoitukset teetetään ostopalveluna urakoitsijalla. Asuntoja on 51 kpl, joista vuokrattuna syksyllä 43 kpl. Asunto-osakeyhtiön taloissa olevat asunnot pyritään myymään niiden vapauduttua. Asunto-osakeyhtiöissä on yhteensä 3 asuntoa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Vuokra-asuntojen vuokrausasteen pitäminen 70 % 	<ul style="list-style-type: none"> Asuntojen vuokrausaste vuodenvaihteessa on 84 % Kaksi osakehuoneistoa on myynnissä ja näissä ei ole vuokralaisia
<ul style="list-style-type: none"> Vuokralaisten vaihtuessa pyritään huoneistoissa tekemään välttämätön pintamaalaus ennen seuraavaa vuokralaista 	<ul style="list-style-type: none"> Vuoden aikana on kaksi asuntoa remontoitu vuokralaisten vaihduttua
<ul style="list-style-type: none"> Vuokran pitäminen kohtuullisena, huomioiden valtakunnallisen indeksinousun 	<ul style="list-style-type: none"> Vuokrankorotusta ei tehty vuoden aikana. Verrattuna naapurikuntiin vuokrat ovat lähes samalla tasolla.

167530 Tilahallintapalvelut

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja.

Tekninen toimi huolehtii kunnanviraston, kunnantuvan, peruspalvelukeskuksen, paloaseman, Metsätähden, päiväkodin, keittiön, kuistikoulun, yhtenäiskoulun ja liikuntahallin kunnossapidosta. Näiden rakennusten piha-alueiden auraukset ja hiekoitukset teetetään ostopalveluna urakoitsijalla. Eteläpään matkailukeskuksen kiinteistöjen ylläpito yhdessä alueella toimivan yrittäjän kanssa.

Henkilöstö: kiinteistöhoitaja, 2 henkilöä

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistöjen vuosittaisesta kunnossapidosta huolehtiminen seinäpintojen maalausten osalta mm. koululla. 	<ul style="list-style-type: none"> Koululla ei maalattu seinäpintoja vaan liikuntahallilla paikkamaalauksia. Metsätähdessä on maalattu kahden asukashuoneen seiniä kuluneiden alaosien osalta.
<ul style="list-style-type: none"> Käyttökustannusten pitäminen kohtuullisessa tasossa 	<ul style="list-style-type: none"> Kustannusten osalta nousua oli vuoden 2018 kustannuksiin n. 3 %.
<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistökohtaisen energiatodistuksen laatimisen jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Energiatodistukset on tehty 3 kiinteistön osalta. Kaikissa kohteissa on käyty ja

	lähtötiedot annettu suunnittelijalle. Energiatodistusten laadinta jatkuu vuonna 2020.
--	---

167540 Liikenneväylät

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja. Liikennealueisiin kuuluvat kaavatiet sekä yksityistieavustukset. Kaavateiden auraukset, hiekoitukset ja kesähoito teetetään ostopalveluna urakoitsijalla. Yksityistieavustuksia jaetaan vuosittain talousarvion varattujen määrärahojen puitteissa. Kaavateitä 12,4 km, avustettavia yksityisteitä n. 117 km. Tehtävänä on hoitaa ja pitää kunnossa asemakaava-alueen puistot, pitää yllä matonpesupaikkaa sekä valvoa sen käyttöä ja kerätä käyttömaksuja. Lisäksi pidetään yllä venelaituripaikkoja sekä valvotaan niiden käyttöä ja kerätä käyttömaksuja. Venelaituripaikkoja 18 kpl. Matkailuun liittyvät kodat ja tuvat Eteläpäässä sekä Katselmassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">• Hoitaa ja ylläpitää kaavatiet siten, että tiestön kunto säilyy vähintään nykyisellä tasolla	<ul style="list-style-type: none">• Aurausurakoitsija ja traktoriurakoitsija huolehtivat oma-aloitteiset teiden aurauksen, hiekoituksen ja lanauksen
<ul style="list-style-type: none">• Yksityistieavustuksia jaetaan tiekunnille	<ul style="list-style-type: none">• Yksityistieavustukset jaettiin jakoperusteiden mukaan tiekuntien tilille
<ul style="list-style-type: none">• Metsäisten puistoalueiden hoitaminen metsää raivaamalla risukoista	<ul style="list-style-type: none">• Työllistetyt henkilöt ovat raivanneet kunnan keskustassa puistoalueina olevia metsiä
<ul style="list-style-type: none">• Matkailun rakenteiden ylläpito yhdistysten kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Matkailuun liittyvistä rakenteista on sopimus yhdistysten kanssa, kunnan tuki yhdistyksille

167550 Palvelujen myynti ja varastot

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja. Huolehditaan teknisen osaston varasto- ja huoltotarpeesta.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">• Konekeskuksen konekanta vuokrataan ulkopuolisille tarpeen mukaan saaden vuokratuloja	<ul style="list-style-type: none">• Vuokrausta oli telineiden osalta

167555 Ruokapalveluyksikkö

Tehtäväalueen tilivelvollisia ovat kunnanhallitus ja ruokapalveluesimies ja vastuuhenkilö ruokapalveluesimies.

Keittiö tuottaa keskitetysti ja joustavasti kunnan ruokahuoltopalvelut sekä PoSan Siikasten alueella tarvitsemat ruokahuoltopalvelut. Ravintopalvelut vastaavat kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä. Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa asiakkailleen maukasta ja ravitsevaa ruokaa ammattitaitoisen henkilökunnan avulla.

Henkilöstö ja toimintatapa: Keittiöllä on yhteensä neljä vakituista työntekijää. Ruokapalveluesimies ja kolme keittäjää. Keittiö toimii myös tarvittavien työkokeilujen ja kuntouttavan työtoiminnan toimintaympäristönä.

Keskuskeittiö Metsätähdessä on valmistuskeittiö, joka on auki vuoden jokaisena päivänä. Pesula toimii keittiön yhteydessä työpajatyypisenä yksikkönä.

Keittiö valmistaa koko päivän ateriat Metsätähden vanhainkodin asukkaille. Päiväkoti Pikku-Santraan valmistetaan aamupala, lounas ja välipala. Päiväkotiin ruoka kuljetetaan vaunulla jaoteltuna kahteen paikkaan. Esikoululaiset ruokailevat ruokasalissa heti kun he aloittavat esikoulussa. Koululaisille valmistetaan lounas ja välipala. Tukeen oikeutetuille valmistetaan lounas ja he ruokailevat ruokasalissa. Kotipalvelun henkilökunta, Posan henkilökunta ja kunnan oma henkilökunta ruokailee satunnaisesti lounasaikaan. Keittiö valmistaa satunnaisesti myös erilaisia tarjoiluja kahvitukseen ja muihin tilaisuuksiin.

- Metsätähden palvelukeskuksessa on asukkaita noin 23 ja intervallipaikoilla on satunnaisesti 2-3 henkilöä.
- Päiväkoti Pikku-Santrassa on lapsia 30 ja ohjaajia 8.
- Koululaisia on 115 ja opettajat sekä ohjaajat keskimäärin 17 henkilö päivittäin
- Esikoululaisia on 6 ja ohjaajia 1
- Tukeen oikeutettuja käy 1 henkilö satunnaisesti lounaalla
- Kotipalvelu ja Posan henkilökunta ruokailee satunnaisesti

Ateriasuoritteet ja niiden kehitys 2013-2019

Vuosi	Koulu oppilaat Eskarit	Päiväkoti ja Ryhmis	Iltis	Posa
2013	31636		550	12831
2014	24779		468	12567
2015	24732		399,50	11241
2016	24270,9		249,5	10980
2017	24700	9400	250	10900
2018	23718 <i>27694 toteutunut</i>	7440 <i>5709 toteutunut</i>	1556 <i>toteutunut</i>	10720 <i>toteutunut</i>
2019	28444 <i>toteutunut</i>	5837 <i>toteutunut</i>	1780 <i>toteutunut</i>	8824 <i>toteutunut</i>

Talousarvioita tehdessä lounasmäärät on arvioitu henkilömäärien ja edellisvuosien toteutumien mukaan. Koululaisten määrä on tasaisesti laskenut joka vuosi ja ensi vuosi on samansuuntainen. Myös PoSan vanhusten osuus on vähentynyt. Koulun ja päiväkodin luvuissa on mukana valvova henkilökunta. Päiväkodin, eskarin ja ryhmiksen lukuja ei ole erotettu 2013-2015. Keittiöllä on kokonaissuoritemäärä seuranta, joten erittelyt henkilöittäin puuttuvat keittiöltä.

2018 luvut punaisella toteutuneiden määrien mukaan, luvuista on jäänyt henkilökunnan määrä pois koulun ja päiväkodin kohdalta. Nyt ne ovat tuossa toteutuneissa luvuissa. Iltiksen määrä on laitettu toteuman mukaan koko vuosi sisältäen henkilökunnan.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Tuottaa aterioita kunnan eri yksiköille koulu, päiväkotiki sekä PoSan laitos- ja avopalvelut. Kunnanhallituksen päätöksellä käytetään mahdollisuuksien mukaan lähiruokaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Yksikön tehtäväkuvien ja työjärjestelyjen tarkastaminen toteutettiin ja sen pohjalta uusi keittiön toiminta-aika ja työvuorot on koettu hyväksi ja toimivaksi. Ruuan tuotannon osalta on pysytty aiemmassa volyymissa ja ruuan laadusta on pystytty pitämään kiinni. Keittiön laitekanta ikääntyy, mikä näkyy isoissa korjauskuluissa. Uuden pikajäähdytyskaapin hankinta oli isoin kuluerä viime vuonna laitteiden osalta
<ul style="list-style-type: none"> Tuotannonohjausjärjestelmä Aromi on otettu käyttöön 2016 vuoden alusta ja reseptiikka on saatu järjestelmään, raaka-aineiden hinnat sekä ravintoainetietojen järjestelmään on saatu, mutta tietojen päivittäminen on haaste. Laskutuksen ja annoksen hinta/henkilö saadaan järjestelmästä ja reseptiikan kautta vähentämään biojätteen määrää. 	<ul style="list-style-type: none"> Reseptiikka on saatu järjestelmään ja päivitys jatkuu ja kuuluu osana koko toimintaan sekä on koettu hyvänä asiana päivittäisessä toiminnassa. Aromi järjestelmä toimii tukena hinnanmuodostukselle ja raaka-aineiden optimaaliselle tilaamiselle Tuotannonohjaus järjestelmä on hyvä, mutta vaatii resursseja

167560 Jätehuolto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja. Porin jätehuoltojaosto hoitaa jätehuollon järjestämisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kunnan alueella on hyötyjätepisteitä yhteiskäytössä 10 kpl, vaarallisen jätteen keräys ja SE-romun keräys yhteistyössä Kankaanpään Tekevien kanssa. Kunnan toimintana on maanlajitysalue ja risujen vastaanottoaika.

Henkilöstö: Kunnan teknisen toimen henkilöt huolehtivat yhteisten jätepisteiden huollosta keskustassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Keräyspisteiden siistinä pitäminen kunnan keskustan alueella ja valvonta väärinkäytösten osalta 	<ul style="list-style-type: none"> Vanhalle puhdistamolle asennettu valvontakamera on vähentänyt väärinkäytöksiä

<ul style="list-style-type: none"> Jakeiden siirtyminen tuottajavastuun piiriin siirtyminen saattaa vähentää jätepisteiden määrää 	<ul style="list-style-type: none"> Porin jätehuolto ylläpitää jätepisteitä Pisteiden määrä ei ole viime vuonna vähentynyt
--	---

167570 Energiahuolto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja. Kunta omistaa kirkonkylän aluelämpölaitoksen ja -verkon. Lämpöenergia ja aluelämpölaitoksen ylläpito ostetaan Siikaisten Puusuuskunnalta. Kunta laskuttaa verkostoon liittyneiltä asiakkailta kulutuksen mukaisen energian (kh:n vuosittain määrittämän taksan mukaisena). Henkilöstö: kiinteistöhoitaja 10 %. Tuntikirjanpidon mukaan toteutuneet tunnit kirjataan kohteelle.

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Ostettu energia Mwh/v	3.562	3.600	3499	3730	3668
Laskutettu energia Mwh/v	2.372,48	2.537,73	2559,40	2426,75	2355,17
Keskimääräinen ostohinta	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50
Kaukolämpölinja km	2,95	2,95	2,95	2,95	2,95
Hukkalämpö	33 %	29,5 %	26,85 %	34,9 %	35,8

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Hukkalämmön vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Verkon uusimista ei tehty, kun määräraha ei riittänyt

167580 Kaavoitus ja rakennusvalvonta

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja. Vastuhenkilö on tekninen johtaja. Tehtävänä on kunnallisen kaavoituksen ajan tasalla pitäminen. Rakennusvalvonnan tehtävä on neuvoa ja valvoa rakennustoimintaa siten, että se tapahtuu annettujen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti hyvää rakennustapaa noudattaen.

Henkilöstö: Tekninen johtaja toimii rakennustarkastajana (palkkauksesta 50 %)

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Myönnetty rakennusluvut	38	30	33	35	31
Poikkeamislupalausunnot	2	4	7	4	5
Rakennustarkastajan katselmukset	59	46	46	50	51
Rakennusilmoitukset	18	20	19	12	18

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Mäkitalon asemakaavan hyväksyminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Mäkitalon asemakaava on hyväksytty vuoden 2018 lopussa.
<ul style="list-style-type: none"> Rakennusrekisterin tietojen päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusvalvontaohjelmasta ei lähtenyt

nen vastaamaan todellisuutta kiinteistöilä.	vuonna 2019 automaattisesti verottajalle tietoja johtuen verohallinnon muutoksista. Nämä vuoden aikana valmistuneet pitää tarkastaa kiinteistöverotuksesta myöhemmin, kun kuntaan saadaan viime vuotta koskeva kiinteistöverotustieto.
<ul style="list-style-type: none"> • Haetut rakennus- ja toimenpideluvat käsitellään kahden viikon kuluessa täydellisen lupahakemuksen vastaanottamisesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Rakennuslupahakemukset on pystytty käsittelemään tavoitteen mukaisessa ajassa
<ul style="list-style-type: none"> • Poikkeamislupalausunnot annetaan puolentoista kuukauden kuluessa täydellisen lupahakemuksen vastaanottamisesta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poikkeamislupalausunnot on pystytty käsittelemään tavoitteen mukaisessa ajassa
<ul style="list-style-type: none"> • Lupasuunnitelmien taso nostetaan määräysten mukaiselle tasolle omakotitaloissa, loma-asunnoissa ja isommissa rakennuksissa sekä katselmukset ja tarkastukset suoritetaan viikon kuluessa pyynnöstä 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusissa omakotitaloissa ja lomiasunnoissa lupasuunnitelmien tavoitteeseen on päästy • Katselmukset on pystytty tekemään tavoiteaikataulussa

167590 Palo- ja pelastustoimi

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja.

Pelastustoimen tehtävät on sopimusperusteisesti siirretty Satakunnan pelastuslaitoksen toiminnaksi. Pelastuslaitos maksaa vuokraa kunnan omistamasta paloasemakiinteistöistä ja tämä vastaava summa peritään pelastustoimen menoina.

SIIKAISTEN VESIHUOLTOLAITOS TILINPÄÄTÖS 2019

167600 Liikelaitokset

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja. Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

Vesihuoltolaitos tuottaa toiminta-alueensa vesihuoltopalvelut kunnan strategian mukaisesti. Henkilöstö: vesilaitoksen hoitaja.

Yhteisvedenottamot: Kernikanta I vedenottamo käsittää kaksi siiviläputkikaivoa ja Kernikanta II vedenottamo yhden kuilukaivon. Lisäksi järjestelmään kuuluu Tallikankaan laitos, jossa suoritetaan raakaveden kemiallinen käsittely sisältäen alkaloinnin. Runkovesijohto-yhteys on Kankaanpäästä, josta ostetaan vuosittain noin 600 m³ vuorokaudessa. Tehtävänä on toimittaa laatuvaatimukset täyttävää vettä Merikarvian ja Siikaisten vedenkäyttäjille.

Oma vesilaitos: Käsittää jakeluverkoston, johon tällä hetkellä sisältyy keskustaaajaman lisäksi Ota-mon, Leväsjoen kyläkeskukset, Itäluoman, Krakan, Saarikosken, Venesjärven ja Hirvijärven sekä Leppijärven suunnan johtohaarat. Tehtävänä on jakaa vettä ja pitää jakeluverkosto asianmukaisessa kunnossa, sekä häiriön sattuessa turvata vedensaanti kuluttajille tilapäisjärjestelyin. Kuntastrategian mukaisesti huolletaan verkostoa säännöllisesti.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Huoltaa ja ylläpitää verkostoa siihen liittyvine venttiileineen ja mittareineen siten, että saavutetaan veden laadussa hyvät tulokset 	<ul style="list-style-type: none"> Vesilaitoksen veden laatu on tutkimustulosten mukaan hyvää talousvettä
<ul style="list-style-type: none"> Kriisitilanteisiin varautuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Varavoimakone hankittu aikaisemmin sekä 1000 litran vesisäiliö mahdollista veden jakelua varten, hankittiin toinen 1000 litran vesisäiliö vuonna 2019 Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys on tehnyt vuonna 2018 Vesi- huollon varautumissuunnitelman
<ul style="list-style-type: none"> Korjataan vesivuodot viikon kuluessa havainnosta 	<ul style="list-style-type: none"> Runkovesivuotoja oli yksi Siikaisten kunnan puolella ja se saatiin korjattua määräajassa ilmakellokaivosta.
<ul style="list-style-type: none"> Venttiilien ja kaivojen paikkojen saattaminen sähköiselle kartalle 	<ul style="list-style-type: none"> Soveltuvasta karttaohjelmasta johtuen hanketta ei pystytty toteuttamaan yhdessä naapurikunnan kanssa Vesilaitoksen verkosto tulee saattaa ensin vesilaitoksille tarkoitettuun karttaohjelmaan

Viemärlaitos: Käsittää viemäriverkoston, jätevedenpumppaamot, jätevedenpuhdistamon sekä siihen liittyvän viranomaisseurannan.

Tehtävänä on huolehtia laitoksen alueella syntyvien jätevesien käsittelystä siten, että ne voidaan puhdistettuna laskea takaisin vesistöön. Jätevedet on johdettu käsiteltäväksi Merikarvialle 1.1.2010 lukien.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Merikarvialle johdetun jätevesimäärän pienentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Laskuttamaton jätevesimäärä on 64,9 %. KVVY on tehnyt vuotovesitutkimusta ja kartoittanut alueet, joista eniten tulee vuotovesiä.
<ul style="list-style-type: none"> Kaivojen paikkojen saattaminen sähköiselle kartalle ja kaivokorttien laatiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Soveltuvasta karttaohjelmasta johtuen hanketta ei pystytty toteuttamaan yhdessä naapurikunnan kanssa Vesihuoltolaitoksen verkosto tulee saattaa ensin vesilaitoksille tarkoitettuun karttaohjelmaan

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
OMA VESILAITOS					
Pumpattu vesi keskim. m ³ /d	155,00	157,83	138,00	161,79	150,15
Pumpattu vesi m ³ /v	187.100	201.967	194.304	184.289	174.443
Ostettu vesi Kankaanpää m ³	186.884	202.932	199.253	194.778	183.158
Vesijohtolinja km	126,86	126,86	126,86	126,96	126,96
Vesilaitos liittyviä	511	516	520	524	529

Vesilaitos kulutus m ³ /v	56.596	55.737	50.513	59.054	54.803
--------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
VIEMÄRILAITOS					
Pumppaamot kpl	15	15	15	15	15
Viemärit muoviputkea km	31,65	31,65	31,65	31,75	31,75
Johdettu jätevettä Merikarvialle m ³	72.128	59.888	55.369	42.502	58.467
Laskutettu jätevesi m ³	22.681	22.337	20.661	21.824	20.548
Laskuttamaton jätevesimäärä %	68,6	62,7	62,7	48,7	64,9
Viemärilaitos liittymiä	205	206	208	209	210

Hulevesi: Hulevesipumppaamo on toiminnassa keskustassa Leijonapuiston läheisyydessä.

INVESTOINNIT

Kunnan ja vesilaitoksen investoinnit on esitetty numero-osassa.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN 2019

Huom! Sarakkeessa **Poikkeama %** olevat luvut ovat virheellisesti kokonaislukumuodossa.
 %-poikkeama saadaan kertomalla ko.sarakkeen kokonaisluku sadalla. Esimerkiksi $-0,30 \cdot 100 = -30 \%$.
 Luvut ovat oikein, ainoastaan esitysmuoto on otsikkoon nähden poikkeava.

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Vaalit							
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	2 714,80	7 600,00		7 600,00	5 341,60	-2 258,40	-0,30
Toimintatuotot	2 714,80	7 600,00		7 600,00	5 341,60	-2 258,40	-0,30
Henkilöstökulut	-4 661,55	-13 853,00		-13 853,00	-9 823,46	4 029,54	-0,29
Palvelujen ostot	-144,88	-740,00		-740,00	-365,59	374,41	-0,51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32,86	-310,00		-310,00	-184,46	125,54	-0,40
Toimintamenot	-4 839,29	-14 903,00		-14 903,00	-10 373,51	4 529,49	-0,30
Toimintakate (netto)	-2 124,49	-7 303,00		-7 303,00	-5 031,91	2 271,09	-0,31
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-546,86	0,00	0,00	0,00	-948,01	-948,01	
Vyörytyskulut	-546,86				-948,01	-948,01	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 671,35	-7 303,00	0,00	-7 303,00	-5 979,92	1 323,08	-0,18
Tilintarkastajat							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-1 880,00	-2 360,00		-2 360,00	-1 868,83	491,17	-0,21
Palvelujen ostot	-7 058,69	-9 200,00		-9 200,00	-7 365,12	1 834,88	-0,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-150,00		-150,00	-3,14	146,86	-0,98
Toimintamenot	-8 938,69	-11 710,00		-11 710,00	-9 237,09	2 472,91	-0,21
<i>josta sisäiset</i>					-18,38	-18,38	
Toimintakate (netto)	-8 938,69	-11 710,00		-11 710,00	-9 237,09	2 472,91	-0,21
Toimintakate ulkoinen					-9 218,71		
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-241,98	-242,00		-242,00	-241,95	0,05	0,00
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-1 010,10	0,00	0,00	0,00	-866,28	-866,28	
Vyörytyskulut	-1 010,10				-866,28	-866,28	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 190,77	-11 952,00	0,00	-11 952,00	-10 345,32	1 606,68	-0,13

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Yleishallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	49 623,44	22 553,00		22 553,00	11 316,81	-11 236,19	-0,50
Maksutuotot					48,80	48,80	
Tuet ja avustukset	9 108,03	10 000,00		10 000,00	9 638,94	-361,06	-0,04
Muut toimintatuotot	5,50	8 750,00		8 750,00	4 859,72	-3 890,28	-0,44
Toimintatuotot	58 736,97	41 303,00		41 303,00	25 864,27	-15 438,73	-0,37
<i>josta sisäiset</i>	<i>42 767,95</i>	<i>32 103,00</i>		<i>32 103,00</i>	<i>1 843,12</i>	<i>-30 259,88</i>	<i>-0,94</i>
Henkilöstökulut	-266 209,92	-253 125,00		-253 125,00	-238 960,10	14 164,90	-0,06
Palvelujen ostot	-366 214,63	-437 736,00		-437 736,00	-429 731,99	8 004,01	-0,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 099,78	-14 180,00		-14 180,00	-8 581,37	5 598,63	-0,39
Avustukset	-15 809,05	-24 400,00		-24 400,00	-11 149,52	13 250,48	-0,54
Muut toimintakulut	-6 315,89	-10 600,00		-10 600,00	-5 020,04	5 579,96	-0,53
Toimintamenot	-662 649,27	-740 041,00		-740 041,00	-693 443,02	46 597,98	-0,06
<i>josta sisäiset</i>	<i>-3 239,14</i>	<i>-3 500,00</i>		<i>-3 500,00</i>	<i>-2 318,76</i>	<i>1 181,24</i>	<i>-0,34</i>
Toimintakate (netto)	-603 912,30	-698 738,00		-698 738,00	-667 578,75	31 159,25	-0,04
Toimintakate ulkoinen	-643 441,11	-727 341,00		-727 341,00	-667 103,11	60 237,89	-0,08
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-10 494,70	-10 285,00		-10 285,00	-10 957,83	-672,83	0,07
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	376 731,58	0,00	0,00	0,00	411 912,49	411 912,49	
Vyörytystuotot	382 190,30				422 026,01	422 026,01	
Vyörytyskulut	-5 458,72				-10 113,52	-10 113,52	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-237 675,42	-709 023,00	0,00	-709 023,00	-266 624,09	442 398,91	-0,62
Joukkoliikenne							
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	1 324,20	1 250,00		1 250,00		-1 250,00	-1,00
Toimintatuotot	1 324,20	1 250,00		1 250,00		-1 250,00	-1,00
Palvelujen ostot	-2 648,42	-2 360,00		-2 360,00	-1 275,25	1 084,75	-0,46
Toimintamenot	-2 648,42	-2 360,00		-2 360,00	-1 275,25	1 084,75	-0,46
Toimintakate (netto)	-1 324,22	-1 110,00		-1 110,00	-1 275,25	-165,25	0,15
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 324,22	-1 110,00	0,00	-1 110,00	-1 275,25	-165,25	0,15
Työllistetyt							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot					68,80	68,80	
Tuet ja avustukset	57 229,94	50 000,00	11 000,00	61 000,00	80 828,84	19 828,84	0,33
Toimintatuotot	57 229,94	50 000,00	11 000,00	61 000,00	80 897,64	19 897,64	0,33
Henkilöstökulut	-150 714,81	-178 628,00	-35 000,00	-213 628,00	-222 837,69	-9 209,69	0,04
Palvelujen ostot	-2 998,48				-3 584,46	-3 584,46	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					-241,85	-241,85	
Muut toimintakulut	-102,11				-350,70	-350,70	
Toimintamenot	-153 815,40	-178 628,00	-35 000,00	-213 628,00	-227 014,70	-13 386,70	0,06
Toimintakate (netto)	-96 585,46	-128 628,00	-24 000,00	-152 628,00	-146 117,06	6 510,94	-0,04
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-96 585,46	-128 628,00	-24 000,00	-152 628,00	-146 117,06	6 510,94	-0,04

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Maa- ja metsätilat							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	188 827,59	160 000,00		160 000,00	226 014,91	66 014,91	0,41
Muut toimintatuotot	27 953,14	25 325,00		25 325,00	10 758,15	-14 566,85	-0,58
Toimintatuotot	216 780,73	185 325,00		185 325,00	236 773,06	51 448,06	0,28
Henkilöstökulut	-90,00					0,00	
Palvelujen ostot	-41 505,59	-40 000,00		-40 000,00	-34 307,62	5 692,38	-0,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 634,51				-3 429,56	-3 429,56	
Muut toimintakulut	-1 756,53				-1 874,07	-1 874,07	
Toimintamenot	-48 986,63	-40 000,00		-40 000,00	-39 611,25	388,75	-0,01
Toimintakate (netto)	167 794,10	145 325,00		145 325,00	197 161,81	51 836,81	0,36
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	167 794,10	145 325,00	0,00	145 325,00	197 161,81	51 836,81	0,36
Maaseututoimi							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot					13 097,60	13 097,60	
Muut toimintatuotot		9 380,00		9 380,00		-9 380,00	-1,00
Toimintatuotot		9 380,00		9 380,00	13 097,60	3 717,60	0,40
Henkilöstökulut	-4 616,08	-14 656,00		-14 656,00	-17 119,68	-2 463,68	0,17
Palvelujen ostot	-35 336,90	-39 200,00		-39 200,00	-34 678,82	4 521,18	-0,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2,82				-67,39	-67,39	
Toimintamenot	-39 955,80	-53 856,00		-53 856,00	-51 865,89	1 990,11	-0,04
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2,82</i>				<i>-2,76</i>	<i>-2,76</i>	
Toimintakate (netto)	-39 955,80	-44 476,00		-44 476,00	-38 768,29	5 707,71	-0,13
Toimintakate ulkoinen	-39 952,98				-38 765,53		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-4 299,24	0,00	0,00	0,00	-3 440,63	-3 440,63	
Vyörytyskulut	-4 299,24				-3 440,63	-3 440,63	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-44 255,04	-44 476,00	0,00	-44 476,00	-42 208,92	2 267,08	-0,05
Erikoissairaanhoido							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-24 653,80	-27 123,00		-27 123,00	-24 724,80	2 398,20	-0,09
Palvelujen ostot	-1 834 403,63	-1 825 000,00	-105 000,00	-1 930 000,00	-2 192 429,46	-262 429,46	0,14
Toimintamenot	-1 859 057,43	-1 852 123,00	-105 000,00	-1 957 123,00	-2 217 154,26	-260 031,26	0,13
Toimintakate (netto)	-1 859 057,43	-1 852 123,00	-105 000,00	-1 957 123,00	-2 217 154,26	-260 031,26	0,13
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 859 057,43	-1 852 123,00	-105 000,00	-1 957 123,00	-2 217 154,26	-260 031,26	0,13

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	142,63				292,54	292,54	
Toimintatuotot	142,63				292,54	292,54	
Henkilöstökulut	-116 789,37	-128 440,00		-128 440,00	-126 804,88	1 635,12	-0,01
Palvelujen ostot	-3 519 819,72	-3 944 799,00		-3 944 799,00	-2 576 344,87	1 368 454,13	-0,35
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-224,56				-15,95	-15,95	
Avustukset	-26 087,63	-43 560,00		-43 560,00	-49 545,56	-5 985,56	0,14
Toimintamenot	-3 662 921,28	-4 116 799,00		-4 116 799,00	-2 752 711,26	1 364 087,74	-0,33
<i>josta sisäiset</i>	<i>-33,53</i>				<i>-6,35</i>	<i>-6,35</i>	
Toimintakate (netto)	-3 662 778,65	-4 116 799,00		-4 116 799,00	-2 752 418,72	1 364 380,28	-0,33
Toimintakate ulkoinen	-3 662 745,12				-2 752 412,37		
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-141,00		-141,00		141,00	-1,00
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-834,76	0,00	0,00	0,00	-6 624,92	-6 624,92	
Vyörytyskulut	-834,76				-6 624,92	-6 624,92	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 663 613,41	-4 116 940,00	0,00	-4 116 940,00	-2 759 043,64	1 357 896,36	-0,33
Sote -harkinnanvaraiset							
Tuloarviot ja määrärahat							
Avustukset		-1 500,00		-1 500,00		1 500,00	-1,00
Toimintamenot		-1 500,00		-1 500,00		1 500,00	-1,00
Toimintakate (netto)		-1 500,00		-1 500,00		1 500,00	-1,00
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	0,00	-1 500,00	0,00	-1 500,00	0,00	1 500,00	-1,00
VSS-toiminta							
Tuloarviot ja määrärahat							
Palvelujen ostot	-100,00	-150,00		-150,00		150,00	-1,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-850,00		-850,00		850,00	-1,00
Toimintamenot	-100,00	-1 000,00		-1 000,00		1 000,00	-1,00
Toimintakate (netto)	-100,00	-1 000,00		-1 000,00		1 000,00	-1,00
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-100,00	-1 000,00	0,00	-1 000,00	0,00	1 000,00	-1,00

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Sivistystoimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	18,32					0,00	
Toimintatuotot	18,32					0,00	
Henkilöstökulut	-43 593,83	-61 291,00		-61 291,00	-59 509,89	1 781,11	-0,03
Palvelujen ostot	-21 658,78	-25 200,00		-25 200,00	-16 013,51	9 186,49	-0,36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 203,92	-2 370,00		-2 370,00	-1 626,44	743,56	-0,31
Muut toimintakulut	-606,19					0,00	
Toimintamenot	-68 062,72	-88 861,00		-88 861,00	-77 149,84	11 711,16	-0,13
<i>josta sisäiset</i>	<i>-148,53</i>	<i>-1 100,00</i>		<i>-1 100,00</i>	<i>-16,92</i>	<i>1 083,08</i>	<i>-0,98</i>
Toimintakate (netto)	-68 044,40	-88 861,00		-88 861,00	-77 149,84	11 711,16	-0,13
Toimintakate ulkoinen	-67 895,87	-87 761,00		-87 761,00	-77 132,92	10 628,08	-0,12
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-403,30	-403,00		-403,00	-403,29	-0,29	0,00
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-8 843,83	0,00	0,00	0,00	-9 251,51	-9 251,51	
Vyörytyskulut	-8 843,83				-9 251,51	-9 251,51	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-77 291,53	-89 264,00	0,00	-89 264,00	-86 804,64	2 459,36	-0,03
Esi- ja perusopetus							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	185 978,65	183 681,00		183 681,00	175 670,76	-8 010,24	-0,04
Maksutuotot	4 242,60	3 000,00		3 000,00	3 174,00	174,00	0,06
Tuet ja avustukset	16 012,82	18 000,00		18 000,00	24 868,78	6 868,78	0,38
Muut toimintatuotot	899,40	2 750,00		2 750,00		-2 750,00	-1,00
Toimintatuotot	207 133,47	207 431,00		207 431,00	203 713,54	-3 717,46	-0,02
Henkilöstökulut	-889 916,72	-960 136,00		-960 136,00	-956 392,57	3 743,43	0,00
Palvelujen ostot	-566 253,34	-629 687,00		-629 687,00	-616 306,68	13 380,32	-0,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 070,86	-38 400,00		-38 400,00	-35 513,34	2 886,66	-0,08
Muut toimintakulut	-4 942,62	-1 820,00		-1 820,00	-5 022,37	-3 202,37	1,76
Toimintamenot	-1 497 183,54	-1 630 043,00		-1 630 043,00	-1 613 234,96	16 808,04	-0,01
<i>josta sisäiset</i>	<i>-102 308,29</i>	<i>-96 897,00</i>		<i>-96 897,00</i>	<i>-114 375,92</i>	<i>-17 478,92</i>	<i>0,18</i>
Toimintakate (netto)	-1 290 050,07	-1 422 612,00		-1 422 612,00	-1 409 521,42	13 090,58	-0,01
Toimintakate ulkoinen	-1 187 741,78	-1 325 715,00		-1 325 715,00	-1 295 145,50	30 569,50	-0,02
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-50 027,53	-10 000,00		-10 000,00	-57 002,10	-47 002,10	4,70
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-290 654,75	0,00	0,00	0,00	-251 695,20	-251 695,20	
Vyörytyskulut	-290 654,75				-251 695,20	-251 695,20	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 630 732,35	-1 432 612,00	0,00	-1 432 612,00	-1 718 218,72	-285 606,72	0,20
Aikuiskoulutus							
Tuloarviot ja määrärahat							
Palvelujen ostot	-33 179,53	-35 000,00		-35 000,00	-29 636,80	5 363,20	-0,15
Avustukset	-1 840,00	-1 600,00		-1 600,00	-1 840,00	-240,00	0,15
Muut toimintakulut	-78,28					0,00	
Toimintamenot	-35 097,81	-36 600,00		-36 600,00	-31 476,80	5 123,20	-0,14
Toimintakate (netto)	-35 097,81	-36 600,00		-36 600,00	-31 476,80	5 123,20	-0,14
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-3 966,20	0,00	0,00	0,00	-2 876,62	-2 876,62	
Vyörytyskulut	-3 966,20				-2 876,62	-2 876,62	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-39 064,01	-36 600,00	0,00	-36 600,00	-34 353,42	2 246,58	-0,06

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Kirjastotoimi							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	477,85	500,00		500,00	409,96	-90,04	-0,18
Maksutuotot	600,40				259,80	259,80	
Toimintatuotot	1 078,25	500,00		500,00	669,76	169,76	0,34
Henkilöstökulut	-49 532,65	-48 869,00		-48 869,00	-47 687,28	1 181,72	-0,02
Palvelujen ostot	-6 510,29	-6 350,00		-6 350,00	-3 826,70	2 523,30	-0,40
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 237,05	-16 650,00		-16 650,00	-16 616,94	33,06	0,00
Muut toimintakulut	-4 001,46	-1 300,00		-1 300,00	-1 256,00	44,00	-0,03
Toimintamenot	-76 281,45	-73 169,00		-73 169,00	-69 386,92	3 782,08	-0,05
<i>josta sisäiset</i>	<i>-81,11</i>	<i>-50,00</i>		<i>-50,00</i>	<i>-26,34</i>	<i>23,66</i>	<i>-0,47</i>
Toimintakate (netto)	-75 203,20	-72 669,00		-72 669,00	-68 717,16	3 951,84	-0,05
Toimintakate ulkoinen	-75 122,09	-72 619,00		-72 619,00	-68 690,82	3 928,18	-0,05
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-16 236,48	0,00	0,00	0,00	-20 457,63	-20 457,63	
Vyörytyskulut	-16 236,48				-20 457,63	-20 457,63	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-91 439,68	-72 669,00	0,00	-72 669,00	-89 174,79	-16 505,79	0,23
Kulttuuritoimi							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 673,28	18 400,00		18 400,00	13 724,00	-4 676,00	-0,25
Maksutuotot	11 660,00				0,00	0,00	
Toimintatuotot	16 333,28	18 400,00		18 400,00	13 724,00	-4 676,00	-0,25
Henkilöstökulut	-6 839,94	-5 304,00		-5 304,00	-5 448,39	-144,39	0,03
Palvelujen ostot	-33 008,84	-33 500,00		-33 500,00	-30 549,05	2 950,95	-0,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-329,43				-388,81	-388,81	
Avustukset	-2 000,00	-2 100,00		-2 100,00	-2 100,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	-1 075,00					0,00	
Toimintamenot	-43 253,21	-40 904,00		-40 904,00	-38 486,25	2 417,75	-0,06
<i>josta sisäiset</i>	<i>-17,96</i>				<i>-5,80</i>	<i>-5,80</i>	
Toimintakate (netto)	-26 919,93	-22 504,00		-22 504,00	-24 762,25	-2 258,25	0,10
Toimintakate ulkoinen	-26 901,97				-24 756,45		
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 007,05				-3 006,98	-3 006,98	
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-6 838,40	0,00	0,00	0,00	-4 798,19	-4 798,19	
Vyörytyskulut	-6 838,40				-4 798,19	-4 798,19	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-36 765,38	-22 504,00	0,00	-22 504,00	-32 567,42	-10 063,42	0,45

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Liikunta ja ulkoilu							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 459,23	3 300,00		3 300,00	2 945,68	-354,32	-0,11
Maksutuotot		500,00		500,00		-500,00	-1,00
Toimintatuotot	4 459,23	3 800,00		3 800,00	2 945,68	-854,32	-0,22
Henkilöstökulut	-47 685,65	-51 690,00		-51 690,00	-47 827,79	3 862,21	-0,07
Palvelujen ostot	-10 178,55	-8 100,00		-8 100,00	-11 169,80	-3 069,80	0,38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 246,46	-7 230,00		-7 230,00	-6 258,82	971,18	-0,13
Avustukset	-6 000,00	-6 000,00		-6 000,00	-6 000,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	-872,00				-10,00	-10,00	
Toimintamenot	-70 982,66	-73 020,00		-73 020,00	-71 266,41	1 753,59	-0,02
<i>josta sisäiset</i>	<i>-264,66</i>	<i>-230,00</i>		<i>-230,00</i>	<i>-212,48</i>	<i>17,52</i>	<i>-0,08</i>
Toimintakate (netto)	-66 523,43	-69 220,00		-69 220,00	-68 320,73	899,27	-0,01
Toimintakate ulkoinen	-66 258,77	-68 990,00		-68 990,00	-68 108,25	881,75	-0,01
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-22 456,08	-21 609,00		-21 609,00	-29 791,27	-8 182,27	0,38
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-68 122,34	0,00	0,00	0,00	-63 573,08	-63 573,08	
Vyörytyskulut	-68 122,34				-63 573,08	-63 573,08	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-157 101,85	-90 829,00	0,00	-90 829,00	-161 685,08	-70 856,08	0,78
Nuorisotyö							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot					1 080,10	1 080,10	
Maksutuotot	450,00	500,00		500,00	1 290,00	790,00	1,58
Tuet ja avustukset	1 850,00				850,00	850,00	
Muut toimintatuotot	220,00				700,00	700,00	
Toimintatuotot	2 520,00	500,00		500,00	3 920,10	3 420,10	6,84
Henkilöstökulut	-4 122,86	-6 652,00		-6 652,00	-3 394,85	3 257,15	-0,49
Palvelujen ostot	-6 305,12	-11 093,00		-11 093,00	-8 858,42	2 234,58	-0,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82,69	-500,00		-500,00	-2 217,38	-1 717,38	3,43
Avustukset	-2 250,00	-2 160,00		-2 160,00	-1 790,00	370,00	-0,17
Muut toimintakulut	-1 170,55	-100,00		-100,00		100,00	-1,00
Toimintamenot	-13 931,22	-20 505,00		-20 505,00	-16 260,65	4 244,35	-0,21
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 055,84</i>	<i>-843,00</i>		<i>-843,00</i>	<i>-2 885,40</i>	<i>-2 042,40</i>	<i>2,42</i>
Toimintakate (netto)	-11 411,22	-20 005,00		-20 005,00	-12 340,55	7 664,45	-0,38
Toimintakate ulkoinen	-10 355,38	-19 162,00		-19 162,00	-9 455,15	9 706,85	-0,51
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-1 454,97	0,00	0,00	0,00	-1 486,06	-1 486,06	
Vyörytyskulut	-1 454,97				-1 486,06	-1 486,06	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-12 866,19	-20 005,00	0,00	-20 005,00	-13 826,61	6 178,39	-0,31
Vanhus- ja vammaisneuvosto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-1 100,00	-826,00		-826,00	-879,50	-53,50	0,06
Palvelujen ostot	-1 241,03	-2 500,00		-2 500,00	-588,85	1 911,15	-0,76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149,46					0,00	
Avustukset	-150,00	-150,00		-150,00		150,00	-1,00
Muut toimintakulut	-104,80					0,00	
Toimintamenot	-2 745,29	-3 476,00		-3 476,00	-1 468,35	2 007,65	-0,58
<i>josta sisäiset</i>	<i>-18,03</i>					<i>0,00</i>	
Toimintakate (netto)	-2 745,29	-3 476,00		-3 476,00	-1 468,35	2 007,65	-0,58
Toimintakate ulkoinen	-2 727,26						
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-308,19	0,00	0,00	0,00	-134,19	-134,19	
Vyörytyskulut	-308,19				-134,19	-134,19	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 053,48	-3 476,00	0,00	-3 476,00	-1 602,54	1 873,46	-0,54

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Varhaiskasvatus							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	50,48					0,00	
Maksutuotot	22 102,16					0,00	
Tuet ja avustukset	60,48	200,00		200,00	110,07	-89,93	-0,45
Muut toimintatuotot	279,67					0,00	
Toimintatuotot	22 492,79	200,00		200,00	110,07	-89,93	-0,45
<i>josta sisäiset</i>	<i>50,48</i>					<i>0,00</i>	
Henkilöstökulut	-262 546,62	-263 013,00		-263 013,00	-269 551,50	-6 538,50	0,02
Palvelujen ostot	-45 192,69	-56 186,00		-56 186,00	-44 041,17	12 144,83	-0,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 702,93	-7 400,00		-7 400,00	-4 672,18	2 727,82	-0,37
Avustukset	-58 985,77	-80 000,00		-80 000,00	-55 272,76	24 727,24	-0,31
Muut toimintakulut	-2 329,38	-500,00		-500,00	-1 620,73	-1 120,73	2,24
Toimintamenot	-372 757,39	-407 099,00		-407 099,00	-375 158,34	31 940,66	-0,08
<i>josta sisäiset</i>	<i>-37 201,21</i>	<i>-49 986,00</i>		<i>-49 986,00</i>	<i>-39 279,27</i>	<i>10 706,73</i>	<i>-0,21</i>
Toimintakate (netto)	-350 264,60	-406 899,00		-406 899,00	-375 048,27	31 850,73	-0,08
Toimintakate ulkoinen	-313 113,87	-356 913,00		-356 913,00	-335 769,00	21 144,00	-0,06
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-28 803,32				-28 803,24	-28 803,24	
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-71 463,85	0,00	0,00	0,00	-79 632,27	-79 632,27	
Vyörytyskulut	-71 463,85				-79 632,27	-79 632,27	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-450 531,77	-406 899,00	0,00	-406 899,00	-483 483,78	-76 584,78	0,19
Teknisen toimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 558,78				664,01	664,01	
Tuet ja avustukset	909,92				128,42	128,42	
Toimintatuotot	2 468,70				792,43	792,43	
Henkilöstökulut	-80 303,19	-83 828,00		-83 828,00	-72 755,57	11 072,43	-0,13
Palvelujen ostot	-4 047,48	-8 184,00		-8 184,00	-3 646,69	4 537,31	-0,55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-575,50	-1 864,00		-1 864,00	-1 174,41	689,59	-0,37
Muut toimintakulut	-32,86	-300,00		-300,00	-2,50	297,50	-0,99
Toimintamenot	-84 959,03	-94 176,00		-94 176,00	-77 579,17	16 596,83	-0,18
<i>josta sisäiset</i>	<i>-203,86</i>	<i>-300,00</i>		<i>-300,00</i>	<i>-169,59</i>	<i>130,41</i>	<i>-0,43</i>
Toimintakate (netto)	-82 490,33	-94 176,00		-94 176,00	-76 786,74	17 389,26	-0,18
Toimintakate ulkoinen	-82 286,47	-93 876,00		-93 876,00	-76 617,15	17 258,85	-0,18
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-403,30	-403,00		-403,00	-403,29	-0,29	0,00
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-11 677,42	0,00	0,00	0,00	-11 017,04	-11 017,04	
Vyörytyskulut	-11 677,42				-11 017,04	-11 017,04	
						0,00	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-94 571,05	-94 579,00	0,00	-94 579,00	-88 207,07	6 371,93	-0,07

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Kiinteistötoimi							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	8 795,35	7 990,00		7 990,00	9 795,95	1 805,95	0,23
Tuet ja avustukset					2 284,00	2 284,00	
Muut toimintatuotot	178 580,16	158 878,00		158 878,00	181 197,18	22 319,18	0,14
Toimintatuotot	187 375,51	166 868,00		166 868,00	193 277,13	26 409,13	0,16
Henkilöstökulut	-6 307,50	-20 836,00		-20 836,00	-11 176,95	9 659,05	-0,46
Palvelujen ostot	-33 624,69	-43 905,00		-43 905,00	-30 349,54	13 555,46	-0,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74 102,16	-95 966,00		-95 966,00	-59 173,44	36 792,56	-0,38
Muut toimintakulut	-7 352,40	-13 200,00		-13 200,00	-17 715,01	-4 515,01	0,34
Toimintamenot	-121 386,75	-173 907,00		-173 907,00	-118 414,94	55 492,06	-0,32
<i>josta sisäiset</i>	<i>-46 385,37</i>	<i>-63 113,00</i>		<i>-63 113,00</i>	<i>-40 378,30</i>	<i>22 734,70</i>	<i>-0,36</i>
Toimintakate (netto)	65 988,76	-7 039,00		-7 039,00	74 862,19	81 901,19	-11,64
Toimintakate ulkoinen	112 374,13	56 074,00		56 074,00	115 240,49	59 166,49	1,06
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-21 033,49	-21 238,00		-21 238,00	-65 401,90	-44 163,90	2,08
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-8 475,40	0,00	0,00	0,00	-16 798,79	-16 798,79	
Vyörytyskulut	-8 475,40				-16 798,79	-16 798,79	
Tehtävän kokonaiskustannukset	36 479,87	-28 277,00	0,00	-28 277,00	-7 338,50	20 938,50	-0,74
Tiliahallintapalvelut							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	283,39	180,00		180,00	453,27	273,27	1,52
Tuet ja avustukset	18,32				18,35	18,35	
Muut toimintatuotot	195 125,95	196 411,00		196 411,00	175 505,10	-20 905,90	-0,11
Toimintatuotot	195 427,66	196 591,00		196 591,00	175 976,72	-20 614,28	-0,10
Henkilöstökulut	-126 360,81	-201 913,00		-201 913,00	-93 072,98	108 840,02	-0,54
Palvelujen ostot	-103 459,65	-122 590,00		-122 590,00	-90 922,28	31 667,72	-0,26
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-203 145,87	-235 008,00		-235 008,00	-205 024,73	29 983,27	-0,13
Muut toimintakulut	-117,71				-91,62	-91,62	
Toimintamenot	-433 084,04	-559 511,00		-559 511,00	-389 111,61	170 399,39	-0,30
<i>josta sisäiset</i>	<i>-115 457,28</i>	<i>-122 202,00</i>		<i>-122 202,00</i>	<i>-111 003,00</i>	<i>11 199,00</i>	<i>-0,09</i>
Toimintakate (netto)	-237 656,38	-362 920,00		-362 920,00	-213 134,89	149 785,11	-0,41
Toimintakate ulkoinen	-122 199,10	-240 718,00		-240 718,00	-102 131,89	138 586,11	-0,58
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-107 417,04	-174 358,00		-174 358,00	-94 530,86	79 827,14	-0,46
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	245 082,01	0,00	0,00	0,00	210 850,98	210 850,98	
Vyörytystuotot	259 629,18				235 921,53	235 921,53	
Vyörytyskulut	-14 547,17				-25 070,55	-25 070,55	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-99 991,41	-537 278,00	0,00	-537 278,00	-96 814,77	440 463,23	-0,82

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Liikenneväylät							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 217,48	800,00		800,00	847,58	47,58	0,06
Muut toimintatuotot	725,79	490,00		490,00	782,24	292,24	0,60
Toimintatuotot	1 943,27	1 290,00		1 290,00	1 629,82	339,82	0,26
Henkilöstökulut	-1 572,56	-5 835,00		-5 835,00	-2 032,62	3 802,38	-0,65
Palvelujen ostot	-31 516,77	-35 266,00		-35 266,00	-31 679,62	3 586,38	-0,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 043,63	-26 752,00		-26 752,00	-20 376,65	6 375,35	-0,24
Avustukset	-38 714,21	-40 600,00		-40 600,00	-39 534,63	1 065,37	-0,03
Muut toimintakulut	-436,45				-380,00	-380,00	
Toimintamenot	-88 283,62	-108 453,00		-108 453,00	-94 003,52	14 449,48	-0,13
<i>josta sisäiset</i>	<i>-719,62</i>	<i>-802,00</i>		<i>-802,00</i>	<i>-444,01</i>	<i>357,99</i>	<i>-0,45</i>
Toimintakate (netto)	-86 340,35	-107 163,00		-107 163,00	-92 373,70	14 789,30	-0,14
Toimintakate ulkoinen	-85 620,73	-106 361,00		-106 361,00	-91 929,69	14 431,31	-0,14
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-59 076,26	-54 112,00		-54 112,00	-52 676,84	1 435,16	-0,03
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-9 895,04	0,00	0,00	0,00	-13 404,90	-13 404,90	
Vyörytyskulut	-9 895,04				-13 404,90	-13 404,90	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-155 311,65	-161 275,00	0,00	-161 275,00	-158 455,44	2 819,56	-0,02
Palvelujen myynti							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	73 436,60	50,00		50,00	7 212,89	7 162,89	143,26
Tuet ja avustukset	1 050,00					0,00	
Muut toimintatuotot	282,26				266,13	266,13	
Toimintatuotot	74 768,86	50,00		50,00	7 479,02	7 429,02	148,58
<i>josta sisäiset</i>	<i>73 325,95</i>				<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	
Henkilöstökulut	-69 625,96	-16,00		-16,00	-542,80	-526,80	32,93
Palvelujen ostot	-7 159,07	-5 452,00		-5 452,00	-3 019,81	2 432,19	-0,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 564,81	-3 100,00		-3 100,00	-6 412,31	-3 312,31	1,07
Muut toimintakulut	-8,71					0,00	
Toimintamenot	-78 358,55	-8 568,00		-8 568,00	-9 974,92	-1 406,92	0,16
Toimintakate (netto)	-3 589,69	-8 518,00		-8 518,00	-2 495,90	6 022,10	-0,71
Toimintakate ulkoinen	-76 915,64						
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-450,02	0,00	0,00	0,00	-911,59	-911,59	
Vyörytyskulut	-450,02				-911,59	-911,59	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 039,71	-8 518,00	0,00	-8 518,00	-3 407,49	5 110,51	-0,60

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Ruoka- ja puhtaanapalvelut							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	301 958,57	318 526,00		318 526,00	293 513,21	-25 012,79	-0,08
Tuet ja avustukset	2 554,96					0,00	
Toimintatuotot	304 513,53	318 526,00		318 526,00	293 513,21	-25 012,79	-0,08
<i>josta sisäiset</i>	<i>141 114,10</i>	<i>147 026,00</i>		<i>147 026,00</i>	<i>157 668,38</i>	<i>10 642,38</i>	0,07
Henkilöstökulut	-193 374,19	-201 390,00		-201 390,00	-195 235,62	6 154,38	-0,03
Palvelujen ostot	-2 742,46	-2 950,00		-2 950,00	-1 797,14	1 152,86	-0,39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 684,05	-118 000,00		-118 000,00	-113 057,12	4 942,88	-0,04
Muut toimintakulut	-85,20	-300,00		-300,00	-43,95	256,05	-0,85
Toimintamenot	-317 885,90	-322 640,00		-322 640,00	-310 133,83	12 506,17	-0,04
<i>josta sisäiset</i>	<i>-70,00</i>				<i>-1,37</i>	<i>-1,37</i>	
Toimintakate (netto)	-13 372,37	-4 114,00		-4 114,00	-16 620,62	-12 506,62	3,04
Toimintakate ulkoinen	-154 416,47	-151 140,00		-151 140,00	-174 287,63	-23 147,63	0,15
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-5 836,01				-5 835,86	-5 835,86	
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-71 819,85	0,00	0,00	0,00	-56 733,07	-56 733,07	
Vyörytyskulut	-71 819,85				-56 733,07	-56 733,07	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-91 028,23	-4 114,00	0,00	-4 114,00	-79 189,55	-75 075,55	18,25
Jätehuolto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	741,65				1 774,15	1 774,15	
Toimintatuotot	741,65				1 774,15	1 774,15	
Henkilöstökulut		-132,00		-132,00	-88,80	43,20	-0,33
Palvelujen ostot	-3 211,53	-6 400,00		-6 400,00	-3 755,48	2 644,52	-0,41
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9,60	-1 000,00		-1 000,00		1 000,00	-1,00
Toimintamenot	-3 221,13	-7 532,00		-7 532,00	-3 844,28	3 687,72	-0,49
Toimintakate (netto)	-2 479,48	-7 532,00		-7 532,00	-2 070,13	5 461,87	-0,73
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-190,04					0,00	
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-363,99	0,00	0,00	0,00	-351,33	-351,33	
Vyörytyskulut	-363,99				-351,33	-351,33	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 033,51	-7 532,00	0,00	-7 532,00	-2 421,46	5 110,54	-0,68
Energiahuolto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	173 395,03	183 844,00		183 844,00	163 141,21	-20 702,79	-0,11
Toimintatuotot	173 395,03	183 844,00		183 844,00	163 141,21	-20 702,79	-0,11
<i>josta sisäiset</i>	<i>135 562,26</i>	<i>153 844,00</i>		<i>153 844,00</i>	<i>128 860,64</i>	<i>-24 983,36</i>	-0,16
Henkilöstökulut	-11 238,59	-8 933,00		-8 933,00	-787,03	8 145,97	-0,91
Palvelujen ostot	-29 055,10	-28 200,00		-28 200,00	-19 621,13	8 578,87	-0,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-147 409,88	-164 200,00		-164 200,00	-144 760,65	19 439,35	-0,12
Toimintamenot	-187 703,57	-201 333,00		-201 333,00	-165 168,81	36 164,19	-0,18
<i>josta sisäiset</i>	<i>-0,24</i>						
Toimintakate (netto)	-14 308,54	-17 489,00		-17 489,00	-2 027,60	15 461,40	-0,88
Toimintakate ulkoinen	-149 870,56	-171 333,00		-171 333,00	-130 888,24	40 444,76	-0,24
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-62 105,56	-59 348,00		-59 348,00	-59 348,83	-0,83	0,00
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-21 211,19	0,00	0,00	0,00	-20 518,37	-20 518,37	
Vyörytyskulut	-21 211,19				-20 518,37	-20 518,37	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-97 625,29	-76 837,00	0,00	-76 837,00	-81 894,80	-5 057,80	0,07

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Kaavoitus- ja rakennusvalvonta							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	3 284,32				1 592,52	1 592,52	
Maksutuotot	12 322,75	7 400,00		7 400,00	8 838,68	1 438,68	0,19
Tuet ja avustukset	36,63					0,00	
Toimintatuotot	15 643,70	7 400,00		7 400,00	10 431,20	3 031,20	0,41
Henkilöstökulut	-39 713,37	-41 093,00		-41 093,00	-52 096,39	-11 003,39	0,27
Palvelujen ostot	-8 429,96	-26 750,00		-26 750,00	-10 488,15	16 261,85	-0,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 969,97	-2 100,00		-2 100,00	-573,29	1 526,71	-0,73
Muut toimintakulut	-22,40				-300,00	-300,00	
Toimintamenot	-50 135,70	-69 943,00		-69 943,00	-63 457,83	6 485,17	-0,09
<i>josta sisäiset</i>	<i>-417,94</i>				<i>-263,15</i>	<i>-263,15</i>	
Toimintakate (netto)	-34 492,00	-62 543,00		-62 543,00	-53 026,63	9 516,37	-0,15
Toimintakate ulkoinen	-34 074,06				-52 763,48		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-5 618,33	0,00	0,00	0,00	-5 799,32	-5 799,32	
Vyörytyskulut	-5 618,33				-5 799,32	-5 799,32	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-40 110,33	-62 543,00	0,00	-62 543,00	-58 825,95	3 717,05	-0,06
Palo- ja pelastustoimi							
Tuloarviot ja määrärahat							
Palvelujen ostot	-156 830,03	-163 666,00	-4 687,00	-168 353,00	-166 353,00	2 000,00	-0,01
Toimintamenot	-156 830,03	-163 666,00	-4 687,00	-168 353,00	-166 353,00	2 000,00	-0,01
<i>josta sisäiset</i>		<i>-2 000,00</i>		<i>-2 000,00</i>		<i>2 000,00</i>	<i>-1,00</i>
Toimintakate (netto)	-156 830,03	-163 666,00	-4 687,00	-168 353,00	-166 353,00	2 000,00	-0,01
Toimintakate ulkoinen		-161 666,00		-166 353,00			
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	-17 722,38	0,00	0,00	0,00	-15 202,77	-15 202,77	
Vyörytyskulut	-17 722,38				-15 202,77	-15 202,77	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-174 552,41	-163 666,00	-4 687,00	-168 353,00	-181 555,77	-13 202,77	0,08

	TP 2018	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Poikkeama %
Liikelaitokset							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	302 097,26	290 918,00		290 918,00	293 634,15	2 716,15	0,01
Tuet ja avustukset					18,35	18,35	
Muut toimintatuotot	110,49					0,00	
Toimintatuotot	302 207,75	290 918,00		290 918,00	293 652,50	2 734,50	0,01
<i>josta sisäiset</i>	<i>27 130,57</i>	<i>32 145,00</i>		<i>32 145,00</i>	<i>23 371,35</i>	<i>-8 773,65</i>	<i>-0,27</i>
Henkilöstökulut		-104 070,00		-104 070,00	-75 059,97	29 010,03	-0,28
Palvelujen ostot	-130 575,63	-77 329,00		-77 329,00	-30 540,18	46 788,82	-0,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 146,31	-190 739,00		-190 739,00	-161 630,52	29 108,48	-0,15
Muut toimintakulut	-705,92				-107,11	-107,11	
Toimintamenot	-308 427,86	-372 138,00		-372 138,00	-267 337,78	104 800,22	-0,28
<i>josta sisäiset</i>	<i>-112 325,88</i>	<i>-24 095,00</i>		<i>-24 095,00</i>	<i>-335,69</i>	<i>23 759,31</i>	<i>-0,99</i>
Toimintakate (netto)	-6 220,11	-81 220,00		-81 220,00	26 314,72	107 534,72	-1,32
Toimintakate ulkoinen	78 975,20	-89 270,00		-89 270,00	3 279,06	92 549,06	-1,04
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-121 892,26	-122 250,00		-122 250,00	-129 306,80	-7 056,80	0,06
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-36 241,70	-36 241,70	
Vyörytyskulut					-36 241,70	-36 241,70	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-128 112,37	-203 470,00	0,00	-203 470,00	-139 233,78	64 236,22	-0,32

KÄYTTÖTALOUSOSA							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 301 001,58	1 190 742,00		1 190 742,00	1 217 250,10	26 508,10	0,02
Maksutuotot	51 377,91	11 400,00		11 400,00	13 611,28	2 211,28	0,19
Tuet ja avustukset	92 888,42	87 050,00	11 000,00	98 050,00	124 087,35	26 037,35	0,27
Muut toimintatuotot	404 182,36	401 984,00		401 984,00	374 068,52	-27 915,48	-0,07
Toimintatuotot	1 849 450,27	1 691 176,00	11 000,00	1 702 176,00	1 729 017,25	26 841,25	0,02
<i>josta sisäiset</i>	<i>419 951,31</i>	<i>365 118,00</i>		<i>365 118,00</i>	<i>311 743,49</i>	<i>-53 374,51</i>	<i>-0,15</i>
Henkilöstökulut	-2 403 449,97	-2 684 012,00	-35 000,00	-2 719 012,00	-2 535 679,94	183 332,06	-0,07
Palvelujen ostot	-7 044 411,48	-7 627 493,00	-109 687,00	-7 737 180,00	-6 433 247,18	1 303 932,82	-0,17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-822 669,11	-926 769,00		-926 769,00	-792 000,75	134 768,25	-0,15
Avustukset	-151 836,66	-202 070,00		-202 070,00	-167 232,47	34 837,53	-0,17
Muut toimintakulut	-32 116,46	-28 120,00		-28 120,00	-33 794,10	-5 674,10	0,20
Toimintamenot	-10 454 483,68	-11 468 464,00	-144 687,00	-11 613 151,00	-9 961 954,44	1 651 196,56	-0,14
<i>josta sisäiset</i>	<i>-419 951,31</i>	<i>-365 118,00</i>		<i>-365 118,00</i>	<i>-311 743,49</i>	<i>53 374,51</i>	<i>-0,15</i>
Toimintakate (netto)	-8 605 033,41	-9 777 288,00	-133 687,00	-9 910 975,00	-8 232 937,19	1 678 037,81	-0,17
Toimintakate ulkoinen							
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-493 387,92	-474 389,00		-474 389,00	-537 711,04	-63 322,04	0,13
Korko sitoutuneelle pääomalle						0,00	
Muut laskennalliset kustannukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vyörytystuotot	641 819,48				657 947,54	657 947,54	
Vyörytyskulut	-641 819,48				-657 947,54	-657 947,54	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 098 421,33	-10 251 677,00	-133 687,00	-10 385 364,00	-8 770 648,23	1 614 715,77	-0,16

4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötalousosan tehtävien tulot ja menot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuolarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Tuloslaskelmaosan erät, esimerkiksi toimintatulot ja toimintamenot, esitetään samalla tarkkuustasolla kuin ne on esitetty talousarviossakin.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalennuksia ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä. Poistojen esittämistä tilinpäätöksessä sitovat kuitenkin valtuuston hyväksymät poistosuunnitelman perusteet.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA 2019	TA muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	1 691 376,00	11 000,00	1 702 376,00	1 729 017,25	26 641,25
Myyntituotot	1 190 742,00		1 190 742,00	1 217 250,10	26 508,10
Maksutuotot	11 400,00		11 400,00	13 611,28	2 211,28
Tuet ja avustukset	87 050,00	11 000,00	98 050,00	124 087,35	26 037,35
Muut toimintatuotot	402 184,00		402 184,00	374 068,52	-28 115,48
Toimintamenot	11 886 965,00	144 687,00	12 031 652,00	9 961 954,44	-2 069 697,56
Henkilöstömenot	2 684 012,00	35 000,00	2 719 012,00	2 535 679,94	-183 332,06
Palvelujen ostot	8 017 493,00	109 687,00	8 127 180,00	6 433 247,18	-1 693 932,82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	936 769,00		936 769,00	792 000,75	-144 768,25
Avustukset	202 070,00		202 070,00	167 232,47	-34 837,53
Muut toimintamenot	46 621,00		46 621,00	33 794,10	-12 826,90
Toimintakate	-10 195 589,00	-133 687,00	-10 329 276,00	-8 232 937,19	2 096 338,81
Verotulot	4 901 000,00	-135 000,00	4 766 000,00	4 784 772,54	18 772,54
Valtionosuudet	4 929 755,00		4 929 755,00	5 050 181,00	120 426,00
Rahoitustulot ja -menot	-7 418,00		-7 418,00	-5 820,78	1 597,22
Muut rahoitustulot muilta	10 832,00		10 832,00	10 659,25	-172,75
Korkomenot	16 000,00		16 000,00	14 720,36	-1 279,64
Muut rahoitusmenot	2 250,00		2 250,00	1 759,67	-490,33
Vuosikate	-372 252,00	-268 687,00	-640 939,00	1 596 195,57	2 237 134,57
Poistot ja arvonalentumiset	474 389,00		474 389,00	537 711,04	63 322,04
Suunnitelman mukaiset poistot	474 389,00		474 389,00	493 610,86	19 221,86
Arvonalentumiset				44 100,18	44 100,18
Tilikauden tulos	-846 641,00	-268 687,00	-1 115 328,00	1 058 484,53	2 173 812,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-846 641,00	-268 687,00	-1 115 328,00	1 058 484,53	2 173 812,53

	Alkup. TA 2019	TA muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Verotulot	4 901 000	-135 000	4 766 000	4 784 773	18 773
Kunnan tulovero	3 518 000	-135 000	3 383 000	3 402 779	19 779
Osuus yhteisöveron tuotosta	623 000		623 000	612 892	-10 108
Kiinteistövero	760 000		760 000	769 101	9 101

	Alkup. TA 2019	TA muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Valtionosuudet	4 929 755,00	0,00	4 929 755,00	5 050 181,00	120 426,00
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus ml. Tasaukset	4 929 755,00	0,00	4 929 755,00	5 270 258,00	340 503,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	-220 077,00	-220 077,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos %
2008	20,00	17,00	3,10
2009	20,00	15,90	-6,70
2010	20,00	15,40	-3,10
2011	20,00	16,40	6,40
2012	20,00	17,30	5,50
2013	21,00	17,20	-0,60
2014	21,00	17,90	4,07
2015	21,00	17,40	-2,79
2016	21,00	17,50	0,57
2017	21,00	17,00	-2,86
2018	22,00	17,50	2,70

(Lähteet: Tilastokeskus, Kunnallisverotuksessa verotettavat tulot ja Kuntaliiton kuntakohtainen verokehikko)

Kiinteistöveroprosentit vuosina 2009-2019											
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,32
Muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,10	1,10	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,92
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,00	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	0,00	0,00	0,00	0,00

4.3.3 Investointien toteutuminen

Investointiosan toteutuminen esitetään hankkeittain tai hankeryhmittäin vastaavalla tavalla kuin talousarviossa.

Kustannusarvioon ja sen muutokseen sisällytetään kaikki valtuuston hyväksymät muutokset, myös talousarviovuotta aikaisemmin tehdyt muutokset.

Toteutumisvertailussa seurataan myös hankkeen tai hankeryhmän tulojen sekä nettomenojen toteutumista. Investointituloja ovat rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit. Rahoitusosuudet merkitään toteutumisvertailuun tuloksi, kun oikeus tuloon on syntynyt.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

		Kust.arv. ja muutos	Edellis- vuosien käyttö	Ta alkuper. 2019	Ta:n muutos 2019	Ta yhteensä 2019	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arv. 31.12. käytetty
INVESTOINTIOSA									
Tulosalueet									
Kunnanhallitus									
Inv.osuudet SHP ky:lle	m	0	0,00	-18 501	0	-18 501	-18 500,64	0,36	-18 500,64
Kiinteän om. myynti	t	0	0,00	200	0	200	267,66	67,66	267,66
Osakkeet	t	0	0,00	0	0	0	6 500,00	6 500,00	6 500,00
Hyvinvointiltk									
Liikunta-alueet	m	0	0,00	-15 000	0	-15 000	-16 380,54	-1 380,54	-16 380,54
Yhtenäiskoulu	m			-10 000	0	-10 000	-9 759,06	240,94	-9 759,06
Elinvoimalk									
Kiinteistöjen maalaus	m	0	0,00	-100 000	1 100	-98 900	-19 863,16	79 036,84	-19 863,16
Kallion rt A	m	0	0,00	-15 000	0	-15 000	-14 926,50	73,50	-14 926,50
Keskuskoulu	m	0	0,00	-20 000	0	-20 000	-18 685,33	1 314,67	-18 685,33
Metsätähden remontointi	m	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-16 900,14	33 099,86	-16 900,14
Päiväkodin remontti	m	0	0,00	-15 000	-1 100	-16 100	-16 081,48	18,52	-16 081,48
Keskustan ranta-alueen asemakaava	m	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-15 098,32	34 901,68	-15 098,32
Kaavateiden sorastus	m	0	0,00	-25 000	0	-25 000	-13 204,22	11 795,78	-13 204,22
Kaukolämmön uusiminen	m	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-317,31	49 682,69	-317,31
Omatoimilinjojen avustus	m	0	0,00	-10 000	0	-10 000	0,00	10 000,00	0,00
Kaukovalvonnan valvomon päivittäminen	m	0	0,00	-10 000	0	-10 000	-8 139,00	1 861,00	-8 139,00
Keskukyläntien vesijohdon esiselvitys	m	0	0,00	-10 000		-10 000	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Jätevesikaivojen ja -vesilinja	m	0	0,00	-20 000	0	-20 000	0,00	20 000,00	0,00
YHTEENSÄ	m	0	0,00	-418 501	0	-418 501	-177 855,70	240 645,30	-177 855,70
YHTEENSÄ	t	0	0,00	200	0	200	6 767,66	6 567,66	6 767,66
YHTEENSÄ	n	0	0,00	-418 301	0	-418 301	-171 088,04	247 212,96	-171 088,04

	Alkuperäinen TA 2019	TA 2019 Muutoksineen	TOT 2019	Tot-%, TA	Jäljellä, TA (euroa)
16700701 Investointiosuudet Satakunnan sairaanhoitopiiri					
TOIMINTAKULUT	18 501	18 501	18 500,64	100,00%	0
TILIKAUDEN TULOS	-18 501	-18 501	-18 500,64	100,00%	0

Kuntaosuus Satakunnan sairaanhoitopiiriin investointeihin.

16700002 Kiinteän omaisuuden myynnit					
TOIMINTATUOTOT	200	200	267,66	133,83%	-68
TILIKAUDEN TULOS	200	200	267,66	133,83%	-68

Maanmittauslaitokselle myydyn maa-alueen ja vanhan maakaupan purkamisen erotus näkyy nettomyyntinä.

16700601 Osakkeiden ja osuuksien myynnit					
TOIMINTATUOTOT	0	0	6 500,00	0,00%	6 500,00
TILIKAUDENTULOS	0	0	6 500,00	0,00%	6 500,00

Pohjois-Satakunnan kehittämiskeskuksen (PSKK) purkautumisen lopputilitys, kunnan osuus.

16710001 Kiinteistöjen maalaus ja korjaus					
TOIMINTAKULUT	100 000	98 900	19 863,16	20,08%	79 037
TILIKAUDEN TULOS	-100 000	-98 900	-19 863,16	20,08%	-79 037

Kerttusen rivitalon puuosat maalattiin ulkopuolelta.

Liikuntahallilla tehtiin pieniä maalauskorjauksia, pellityskorjauksia ja laajarunkoisen hallin tarkastus.

16710002 Kallion rt A					
TOIMINTAKULUT	15 000	15 000	14 926,50	99,51%	74
TILIKAUDEN TULOS	-15 000	-15 000	-14 926,50	99,51%	-74

Tyhjentynyt asunto remontoitiin uusimalla kalusteet, uudet lattiamatot ja maalaamalla seinäpinnat.

16710003 Keskuskoulu					
TOIMINTAKULUT	20 000	20 000	18 685,33	93,43%	1 315
TILIKAUDEN TULOS	-20 000	-20 000	-18 685,33	93,43%	-1 315

Yhtenäiskoululla vaihdettiin väliovia, asennettiin pimennysverhoja, leikkitelineeseen uusittiin verkko, korjattiin sähkötkarkastuksessa ilmenneitä vikojen ja laadittiin energiatodistus

16710004 Metsätähden remontointi					
TOIMINTAKULUT	50 000	50 000	16 900,14	33,80%	33 100
TILIKAUDEN TULOS	-50 000	-50 000	-16 900,14	33,80%	-33 100

Metsätähden palvelukeskukseen asennettiin ilmalämpöpumppu pesulaan ja kotipalvelun toimipisteeseen jäähdytystä varten.

Tasakaton osuuteen ns. talvipuutarhan kohdalla uusittiin huopakate ja pellitettiin piippu.

Sisäpihan terassille uusittiin kalusteet ja markiisi.

Asukkaiden huoneisiin vaihdettiin uudet metalliset roska-astiat vessatiloihin.

16710009 Päiväkodin remontti					
TOIMINTAKULUT	15 000	16 100	16 081,48	99,88%	19
TILIKAUDEN TULOS	-15 000	16 100	-16 081,48	99,88%	19

Päiväkodille uusittiin sisäkäynteihin portaat ja tasot. Käyntiportti aidassa uusittiin ja rakennettiin uusi väliaita sisäpihalle.

16730001 Keskustan ranta-alueen asemakaava					
TOIMINTAKULUT	50 000	50 000	15 098,32	30,20%	34 902
TILIKAUDEN TULOS	-50 000	-50 000	-15 098,32	30,20%	-34 902

Keskustan ranta-alueen asemakaavan lähtötietojen kerääminen ja luontoselvitys kaavaluonnosta varten.

16730002 Kaavateiden sorastus, asfalttien korjaukset					
TOIMINTAKULUT	25 000	25 000	13 204,22	52,82%	11 796
TILIKAUDEN TULOS	-25 000	-25 000	-13 204,22	52,82%	-11 796

Kankaanpänttiellä korjattiin ns. Heinon mutkassa routiva rumpu ja asfaltoitiin pinta.

	Alkuperäinen TA 2019	TA 2019 Muutoksineen	TOT 2019	Tot-%, TA	Jäljellä, TA (euroa)
16730005 Kaukolämpölinjan uusiminen					
TOIMINTAKULUT	50 000	50 000	317,31	0,63%	49 683
TILIKAUDEN TULOS	-50 000	-50 000	-317,31	0,63%	-49 683

Hanke on kesken.

16730006 Liikunta-alueet/Eteläpään ulkoilualan kuorikepinnoite					
TOIMINTAKULUT	15 000	15 000	16 380,54	109,20%	-1 381
TILIKAUDEN TULOS	-15 000	-15 000	-16 380,54	109,20%	1 381

Kuorike on hankittu ja levitetty koko kuntoradan osuudelle lukuun ottamatta korkeimman kalliokohdan 50 metrin osuutta. Kuorikkeella pinnoitettua kuntorataosuutta on yhteensä noin 3,5 kilometriä. Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti.

16750002 Yhtenäiskoulu/oppimisympäristöjen kehittäminen					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	9 759,06	97,59%	241
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	-9 759,06	97,59%	-241

Investointihankkeena toteutettu kalustohankinta toteutettiin suunnitellusti, ja sen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 9.759,06 euroa.

16780001 Omatoimilinjien avustaminen					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	0,00	0,00%	10 000
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	0,00	0,00%	-10 000

16780003 Kaukovalvonnan valvomon päivittäminen					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	8 139,00	81,39%	1 861
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	-8 139,00	81,39%	-1 861

Vesilaitoksen kaukovalvontaohjelmaa käyttävä kone uusittiin ja päivitettiin ohjelmisto.

16780004 Keskukyläntien vesijohdon esiselvitys					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	10 000,00	100,00%	0
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	-10 000,00	100,00%	0

Keskukyläntien vesijohdon alustava suunnittelu ja paalutus maastoon sekä kustannusarvion laskenta.

16781001 Jätevesikaivojen ja -vesilinjan					
TOIMINTAKULUT	20 000	20 000	0,00	0,00%	20 000
TILIKAUDEN TULOS	-20 000	-20 000	0,00	0,00%	-20 000
TOIMINTAKULUT	418 501	418 501	177 855,70	42,50%	240 645,30
TOIMINTATUOTOT	200	200	6 767,66	3 383,83%	-6 567,66
TILIKAUDEN TULOS	418 301	418 301	171 088,04	40,90%	247 212,96

4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää sellaisia eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä sellaisia eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	46 049,00	-268 687,00	-222 638,00	1 596 195,57	1 818 833,57
Tulorahoituksen korjauserät	-9 800,00	0,00	-9 800,00	39 777,54	49 577,54
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-418 501,00	0,00	-418 501,00	-177 855,70	240 645,30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 000,00	0,00	10 000,00	808,35	-9 191,65
Toiminta ja investoinnit, netto	-372 252,00	-268 687,00	-640 939,00	1 458 925,76	2 099 864,76
Rahoitustoiminta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-112 968,00	0,00	-112 968,00	-112 968,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	-10 929,93	-10 929,93
Muut maksuvalmiuden muutokset	11 000,00	0,00	11 000,00	7 435,82	-3 564,18
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	-479,13	-479,13
Saamisten muutos	2 000,00	0,00	2 000,00	64 520,41	62 520,41
Korottomien velkojen muutos	9 000,00	0,00	9 000,00	-56 605,46	-65 605,46
Rahoituksen rahavirta	-101 968,00	0,00	-101 968,00	-116 462,11	-14 494,11
Rahavarojen muutos	-474 220,00	-268 687,00	-742 907,00	1 342 463,65	2 085 370,65

4.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, toteutuma, poikkeama, talousarvion muutos ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen.

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus		Määrärahat				Tuloarvot				Poikkeama %		
	N	B	Alkup. talousarvio	TA-muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2019	Poikkeama	Poikkeama %	TA-muutokset	TA Muutoksineen		Toteuma 1 - 12 / 2019	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta	N		7 303	0	7 303	5 031,91	2 271,09	31,10%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Vaalit													
Tarkastuslautakunta	N		11 710	0	11 710	9 237,09	2 472,91	21,12%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Tilintarkastajat													
Kunnanhallitus	N		698 738	0	698 738	667 578,75	31 159,25	4,46%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Yleishallinto	N		1 110	0	1 110	1 275,25	-165,25	-14,89%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Joukkoliikenne	N		128 628	24 000	152 628	146 117,06	6 510,94	4,27%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Työllistetyt	N		-145 325	0	-145 325	-197 161,81	51 836,81	-35,67%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Maa- ja metsätilat	N		44 476	0	44 476	38 768,29	5 707,71	12,83%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Maaseutu- ja eläintalouden palvelut	N		1 852 123	105 000	1 957 123	2 217 154,26	-260 031,26	-13,29%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Erikoissairaanhoidot	N		4 116 799	0	4 116 799	2 752 418,72	1 364 380,28	33,14%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N		1 500	0	1 500	0,00	1 500,00	100,00%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Sote -harkinnanvaraiset	N		1 000	0	1 000	0,00	1 000,00	100,00%	0	0	0,00	0,00	0,00%
VSS-toiminta	N												
Hyvinvointilautakunta													
Sivistystoimen hallinto	N		88 861	0	88 861	77 149,84	11 711,16	13,18%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Sivistystoimen hallinto	N		1 422 612	0	1 422 612	1 409 521,42	13 090,58	0,92%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Esi- ja perusopetus	N		36 600	0	36 600	31 476,80	5 123,20	14,00%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Aikuiskoulutus	N		72 669	0	72 669	68 717,16	3 951,84	5,44%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	N		22 504	0	22 504	24 762,25	-2 258,25	-10,03%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Liikunta ja ulkoilu	N		69 220	0	69 220	68 320,73	899,27	1,30%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Nuorisotyö	N		20 005	0	20 005	12 340,55	7 664,45	38,31%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Vanhus- ja vammaisneuvosto	N		3 476	0	3 476	1 468,35	2 007,65	57,76%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Varhaiskasvatus	N		406 899	0	406 899	375 048,27	31 850,73	7,83%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Elinvoimalautakunta													
Teknisen toimen hallinto	N		94 176	0	94 176	76 786,74	17 389,26	18,46%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Kiinteistötoimi	N		7 039	0	7 039	-74 862,19	81 901,19	1 163,53%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Tilinhallintapalvelut	N		362 920	0	362 920	213 134,89	149 785,11	41,27%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Liikenneväylät	N		107 163	0	107 163	92 373,70	14 789,30	13,80%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Palvelujen myynti	N		8 518	0	8 518	2 495,90	6 022,10	70,70%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Ruoka- ja puhtaanapitopalvelut	N		4 114	0	4 114	16 620,62	-12 506,62	-304,00%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Jätehuolto	N		7 532	0	7 532	2 070,13	5 461,87	72,52%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Energiahuolto	N		17 489	0	17 489	2 027,60	15 461,40	88,41%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Kaavoitus- ja rakennusvalvonta	N		62 543	0	62 543	53 026,63	9 516,37	15,22%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Palo- ja pelastustoimi	N		163 666	4 687	168 353	166 353,00	2 000,00	1,19%	0	0	0,00	0,00	0,00%
Liikelaitokset	N		81 220	0	81 220	-26 314,72	107 534,72	132,40%	0	0	0,00	0,00	0,00%
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ			9 777 288	133 687	9 910 975	8 232 937,19	1 678 037,81	16,93 %	0	0	0,00	0,00	0,00%

TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot									4 766 000	4 784 772,54	18 772,54	0,39%
Valitonsuudet								4 929 755	4 929 755	5 050 181,00	120 426,00	2,44%
Muut rahoitustulot								10 832	10 832	10 659,25	-172,75	-1,59%
Korkomenot	B	16 000	14 720,36	1 279,64	8,00%							
Muut rahoitusmenot	B	2 250	1 759,67	490,33	21,79%							
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ		18 250	16 480,03	1 769,97	9,70%			9 841 587	9 706 587	9 845 612,79	139 025,79	1,43%
Varausten ja rahastojen muutos												
INVESTOINTIOSA												
Kierteäomaisuus	B	18 501	18 500,64	0,36	0,00%		200	200	200	267,66	67,66	33,83%
Osakkeet ja osuudet	B	200 000	86 456,61	113 543,39	56,77%		0	0	0	6 500,00	6 500,00	
Talorakennus	B	140 000	45 000,39	94 999,61	67,86%							
Kummallistekniikka	B	10 000	9 759,06	240,94	2,41%							
Irtain omaisuus	B	30 000	18 139,00	11 861,00	39,54%							
Vesilaitos	B	20 000		20 000,00	100,00%							
Vienäriiätös	B	418 501	177 855,70	240 645,30	57,50%		200	200	200	6 767,66	6 567,66	3 283,83%
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		418 501	177 855,70	240 645,30			200	200	200	6 767,66	6 567,66	3 283,83%
RAHOITUSOSA												
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	112 968	112 968,00	0,00								
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0								
Muu maksuvalmiuden muutos									11 000	7 435,82	-3 564,18	-32,40%
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		112 968	123 897,93	-10 929,93	-9,68%		11 000	11 000	11 000	7 435,82	-3 564,18	-32,40%
YHTEENSÄ		10 327 007	8 551 170,85	1 909 523,15	18,25%		9 852 787	9 717 787	9 893 634,50	175 847,50	1,81%	

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1. TILINPÄÄTÖSLASKELMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja –tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja –asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Jos tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen. Vastaavaa vertailutiedon esittämistapaa noudatetaan myös rahoituslaskelman ja konsernituloslaskelman ja –taseen sekä konsernin rahoituslaskelman esittämisessä.

5.2 TULOSLASKELMA

	1.1.2019 - 31.12.2019		1.1.2018 - 31.12.2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	905 506,61		881 050,27	
Maksutuotot	13 611,28		51 377,91	
Tuet ja avustukset	124 087,35		92 888,42	
Muut toimintatuotot	<u>374 068,52</u>	1 417 273,76	<u>404 182,36</u>	1 429 498,96
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot yhteensä	-1 924 449,77		-1 826 442,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-574 198,84		-539 522,44	
Muut henkilösivukulut	-37 031,33		-37 485,53	
Palvelujen ostot	-6 275 578,80		-6 791 026,12	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-637 925,64		-656 103,16	
Avustukset	-167 232,47		-151 836,66	
Muut toimintakulut	<u>-33 794,10</u>	<u>-9 650 210,95</u>	<u>-32 116,46</u>	<u>-10 034 532,37</u>
Toimintakate		-8 232 937,19		-8 605 033,41
Verotulot		4 784 772,54		4 650 419,49
Valtionosuudet		5 050 181,00		4 845 853,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	10 659,25		11 459,50	
Korkokulut	-14 720,36		-15 996,13	
Muut rahoituskulut	<u>-1 759,67</u>	<u>-5 820,78</u>	<u>-1 794,82</u>	<u>-6 331,45</u>
Vuosikate		1 596 195,57		884 907,63
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-493 610,86		-493 387,92	
Arvonalentumiset	<u>-44 100,18</u>	<u>-537 711,04</u>	<u>0,00</u>	<u>-493 387,92</u>
Tilikauden tulos		1 058 484,53		391 519,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 058 484,53		391 519,71

5.3 RAHOITUSLASKELMA

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 596 195,57		884 907,63	
Tulorahoituksen korjauserät	39 777,54	1 635 973,11	-10 301,25	874 606,38
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-177 855,70		-371 140,41	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0,00		38 037,39	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	808,35	-177 047,35	12 005,00	-321 098,02
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 458 925,76		553 508,36
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-112 968,00		-112 968,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-112 968,00	0,00	-112 968,00
Oman pääoman muutokset		-10 929,93		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-479,13		-3 127,10	
Saamisten muutos	64 520,41		-164 994,28	
Korottomien velkojen muutos	-56 605,46	7 435,82	129 081,92	-39 039,46
Rahoituksen rahavirta		-116 462,11		-152 007,46
Rahavarojen muutos		1 342 463,65		401 500,90
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 320 298,73		1 977 835,08	
Rahavarat 1.1.	1 977 835,08	1 342 463,65	1 576 334,18	401 500,90

5.4 TASE

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	9 262 698,67	9 629 321,67	A OMA PÄÄOMA	10 171 150,86	9 123 596,26
I Aineettomat hyödykkeet	434 432,65	471 990,58	I Peruspääoma	6 943 263,57	6 943 263,57
3. Muut pitkävaikutteiset menot	434 432,65	471 990,58	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 169 402,76	2 113 031,08
			TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 058 484,53	391 519,71
II Aineelliset hyödykkeet	7 488 541,51	7 785 507,04	C PAKOLLISET VARAUKSET	33 818,23	
1. Maa- ja vesialueet	1 443 833,90	1 444 101,56	2. Muut pakolliset varaukset	33 818,23	
2. Rakennukset	3 577 618,01	3 745 404,53	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 497,98	11 497,98
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 365 480,94	2 506 702,61	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	11 497,98	11 497,98
4. Koneet ja kalusto	71 266,53	89 298,34	E VIERAS PÄÄOMA	3 112 348,83	3 281 922,29
6. Ennakkomaksut ja keskener.	30 342,13	0,00	I Pitkäaikainen	1 780 557,10	2 145 721,10
			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 530 000,00	1 900 064,00
III Sijoitukset	1 339 724,51	1 371 824,05	7. Muut velat	250 557,10	245 657,10
1. Osakkeet ja osuudet	1 306 132,51	1 338 232,05	II Lyhytaikainen	1 331 791,73	1 136 201,19
4. Muut saamiset	33 592,00	33 592,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	370 064,00	112 968,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11 497,98	11 497,98	5. Saadut ennakot	0,00	582,60
2. Lahjoitusrahastojen varat	11 497,98	11 497,98	6. Ostovelat	441 988,14	566 909,69
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 054 619,25	2 776 196,88	7. Muut velat	67 027,33	52 858,39
I Vaihto-omaisuus	18 606,31	18 127,18	8. Siirtovelat	452 712,26	402 882,51
4. Muu vaihto-omaisuus	18 606,31	18 127,18	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>13 328 815,90</u>	<u>12 417 016,53</u>
II Saamiset	715 714,21	780 234,62			
Lyhytaikaiset saamiset	715 714,21	780 234,62			
1. Myyntisaamiset	214 800,43	156 355,33			
2. Lainasaamiset	33 757,26	26 257,26			
3. Muut saamiset	12 819,90	23 691,98			
4. Siirtosaamiset	454 336,62	573 930,05			
III Rahoitusarvopaperit	10 988,00	10 988,00			
1. Osakkeet ja osuudet	10 988,00	10 988,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>3 309 310,73</u>	<u>1 966 847,08</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>13 328 815,90</u>	<u>12 417 016,53</u>			

5.5. Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toimintatuotot	8 754 468,28	9 017 869,08
Toimintakulut	-17 184 412,43	-17 530 803,59
Toimintakate	-8 429 944,15	-8 512 934,51
Verotulot	4 784 772,54	4 650 419,49
Valtionosuudet	5 348 862,54	4 845 853,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	265,17	454,83
Muut rahoitustuotot	15 283,90	19 643,33
Korkokulut	-16 718,22	-17 390,56
Muut rahoituskulut	-3 766,68	-4 672,14
Vuosikate	1 698 755,10	981 373,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-623 572,81	-615 173,94
Omistuksen eliminointierot	-714,40	0,00
Arvonalentumiset	-44 100,18	-60,08
Tilikauden tulos	1 030 367,71	366 139,42
Tilinpäättösiirrot	-15 744,83	0,00
Tilikauden verot	-266,72	39,49
Laskennalliset verot	-20,91	135,58
Vähemmistöosuudet	-25,09	160,88
Tilikauden ylijäämä	1 014 310,16	366 475,37

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta

	2019		2018	
Vuosikate	1 698 755,10		981 373,44	
Tilikauden verot	-266,72		39,49	
Tulorahoituksen korjauserät	22 898,54	1 721 386,92	3 035,28	984 448,21
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-334 964,53		-636 260,11	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 863,87		38 037,39	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	-3 074,96	-333 175,62	20 027,95	-578 194,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 388 211,30		406 253,44	
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaiset lainat lis.	81 766,99		134 460,00	
Pitkäaikaiset lainat väh.	-132 965,54	-51 198,55	-133 982,82	477,18
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	18 000,00	18 000,00
Muu maksuvalmiuden muutos				
Toimeksiantojen muutos	501,70		-200,99	
Vaihto-omaisuus muutos	-59,26		-5 584,27	
Saamisten muutos	323 758,36		-318 034,09	
Korottomat velat muutos	-108 944,19	215 256,61	139 827,48	-183 991,87
Rahoituksen rahavirta		164 058,06		-165 514,69
Rahavarojen muutos		1 552 269,36		240 738,75
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 978 503,55		2 426 234,20	
Rahavarat 1.1.	2 426 234,19	1 552 269,36	2 185 495,45	240 738,75

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 756 742,75	10 100 906,03	OMA PÄÄOMA	10 219 943,13	9 206 826,03
Aineettomat hyödykkeet	442 398,12	484 785,55	Peruspääoma	6 943 263,57	6 943 263,57
Aineettomat oikeudet	6 802,20	10 926,40	Muut omat rahastot	48 040,24	48 504,90
Muut pitkävaikutteiset menot	435 595,92	473 859,15	Ed. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 214 329,16	1 848 582,19
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 014 310,16	366 475,37
Aineelliset hyödykkeet	9 054 314,19	9 309 945,80	VÄHEMMISTÖOSUUDET	970,02	0,00
Maa- ja vesialueet	1 539 452,45	1 531 747,16			
Rakennukset	4 784 705,95	4 979 758,96	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR.	15 744,83	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 411 601,61	2 538 797,63			
Koneet ja kalusto	210 676,85	241 910,09	PAKOLLISET VARAUKSET	125 610,14	109 259,97
Muut aineelliset hyödykkeet	2 372,45	2 290,75	Muut pakolliset varaukset	125 610,14	109 259,97
Enn.maksut ja keskener. hank.	105 504,88	15 441,21			
Sijoitukset	260 030,44	306 174,68	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19 485,42	21 959,39
Osakkuusyht.osakkeet ja osuudet	6 500,00	31 075,13			
Muut osakkeet ja osuudet	217 657,81	239 226,92	VIERAS PÄÄOMA	4 749 082,30	4 910 111,86
Muut saamiset	35 872,63	35 872,63	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 946 484,18	2 271 457,80
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	250 557,10	245 657,10
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	12 568,41	15 544,08	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	406 740,63	132 965,55
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 145 300,39	2 260 031,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 361 524,68	4 131 707,14	VASTATTAVAA	15 130 835,84	14 248 157,25
Vaihto-omaisuus	86 949,70	86 890,44			
Saamiset	1 296 071,43	1 618 582,50			
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	18,63			
Lyhytaikaiset saamiset	1 296 071,43	1 618 563,87			
Rahoitusarvopaperit	87 129,65	86 420,56			
Rahat ja pankkisaamiset	3 891 373,90	2 339 813,64			
VASTAAVAA	15 130 835,84	14 248 157,25			

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedoista on säädetty kuntalaissa sekä kirjanpitolaissa ja –asetuksessa. Kirjanpitolain 3:2 §:n mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Liitetietojen antamisesta on kuntajaosto antanut erillisen yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän liitetiedoista. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Ne ovat pakollinen julkistettava osa tilinpäätöstä.

LIITE 1

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alhaisempaan arvoon. Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-periaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa (liite 11).

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

LIITTEET 2 - 5

Ei selvitettävää

LIITE 6

Kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain

	2019	2018
Kunnanhallitus	360 423,59	294 161,32
Hyvinvointilautakunta	225 083,15	253 984,86
Elinvoimalautakunta	831 767,02	881 352,78
Toimintatuotot yhteensä	1 417 273,76	1 429 498,96

LIITE 7

Verotulojen erittely

	2019	2018
Kunnan tulovero	3 402 779,40	3 323 979,86
Osuus yhteisöveron tuotosta	612 892,28	570 916,17
Kiinteistövero	769 100,86	755 523,46
Verotulot yhteensä	4 784 772,54	4 650 419,49

LIITE 8

Valtionosuuksien erittely

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 270 258,00	5 098 466,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	1 547 701,00	1 544 740,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	-220 077,00	-252 613,00
Valtionosuudet yhteensä	5 050 181,00	4 845 853,00

Valtionosuuksissa mukana vuonna 2020 maksettava lisä yhteensä 20869 euroa.

LIITE 9

Palvelujen ostojen erittely

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	5 087 141,27	5 653 852,68
Muiden palvelujen ostot	1 188 437,03	1 137 173,44
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	6 275 578,30	6 791 026,12

LIITE 10

Ei selvitettävää

LIITE 11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Kv131212§46 poistosuunnitelman muutos tilikaudesta 2013 lähtien vuonna 2013 ja sen jälkeen käyttöön otettaviin ja hankittaviin investointeihin. Lisäys poistosuunnitelmaan kv 070917§34.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjatun Valokuituverkko-hankkeen poistoksi 15 vuotta. Aineettomien hyödykkeiden enimmäispoistoajasta on säädetty KPL 5:7-11§:ssä.

	Tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	2
Aineettomat oikeudet	5
Liikearvo	2
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmisto	2
Muut	2
Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin	15
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseränmenot	5
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20
Talousrakennukset	10
Vapaa-ajan rakennukset	20
Asuinrakennukset	30
Muut rakennukset	10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puisto	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15
Vedenjakeluverkosto	30
Viemäriverkko	30
Kaukolämpöverkko	20
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15
Muut putki- ja kaapeliverkot	15
Sähkö, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	4
Muut liikkuvat työkoneet	5
Atk-laitteet	3
Muut laitteet ja kalusteet	3
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

LIITE 12

Pakollisten varausten muutokset	2019	2018
Lisäykset tilikaudella, SHP	33 818,23	0,00
Pakollisten varausten muutokset 31.12.	33 818,23	0,00

Pohjois-Satakunnan Peruspalvelukuntayhtymä v. 2019 varauksen lisäys 430.000 euroa.

LIITE 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Muut toimintatuotot		
Maa-alueen myyntivoitto	-5 959,31	11 137,19
Myyntivoitot yhteensä	-5 959,31	11 137,19
Muut toimintakulut		
Jämijärven Hiihtotunneli Oy:n osakkeiden myynti	0,00	835,94
Myyntitappiot yhteensä	0,00	835,94

Myyntivoitto negatiivinen aiemman maa-alueen kaupan purkamisen vuoksi.

LIITE 14

ei selvitettävää

LIITE 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2019	2018
Metsäliitto Osuuskunnan osuuskorot	4 264,65	3 469,84
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	831,52	831,52
Kuntarahhoitus Oyj	528,00	528,00
Kuntapro Oy	258,00	0,00
Yhteensä	5 882,17	4 829,36

LIITEET 16 - 18

ei selvitettävää

LIITE 19	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	471 990,58	471 990,58	1 444 101,56	3 745 404,53	2 506 702,61	89 298,34	0,00	7 785 507,04
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	10 000,00	10 000,00	0,00	71 530,11	29 584,76	17 898,06	30 342,13	149 355,06
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	267,66	0,00	0,00	0,00	0,00	267,66
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	47 557,93	47 557,93	0,00	239 316,63	170 806,43	35 929,87	0,00	446 052,93
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	434 432,65	434 432,65	1 443 833,90	3 577 618,01	2 365 480,94	71 266,53	30 342,13	7 488 541,51
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	434 432,65	434 432,65	1 443 833,90	3 577 618,01	2 365 480,94	71 266,53	30 342,13	7 488 541,51

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 105 537,36	232 694,69	1 338 232,05	33 592,00	33 592,00
Lisäykset	18 500,64	0,00	18 500,64	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	6 500,00	6 500,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 124 038,00	226 194,69	1 350 232,69	33 592,00	33 592,00
Arvonlennukset tilikaudella	0,00	44 100,18	44 100,18	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 124 038,00	182 094,51	1 306 132,51	33 592,00	33 592,00

Maa- ja vesialueet erittely	
Maa- ja vesialueet	
Kiinteistöjen liittymismaksut	19 512,10
Muut maa- ja vesialueet	1 424 321,80
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 443 833,90

LIITE 20

Ei selvittävää

LIITE 21

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Kuntayhtymät					
Satakunnan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	Pori	0,90 %	875	994	-22
Satakuntaliitto	Pori	0,49 %	6	29	1
Satakunnan Koulutuskuntayhtymä	Kokemäki	1,52 %	288	56	0
Pohjois-Satakunnan peruspalvelu- kuntayhtymä	Kankaanpää	7,05 %	-30	595	-29

LIITE 22

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	omasta	vieraasta	tilikauden
			pääomasta	pääomasta	tuloksesta
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
As Oy Siikaranta	Siikainen	22,44 %	30	0	1

LIITE 23

	2018		2017	
	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamisten erittely				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	23 592,83		
Siirtosaamiset	391 346,39	439 834,60		
Yhteensä	391 346,39	463 427,43		

LIITE 24

	Kunta		Konserni	
	2019	2018	2019	2018
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	9 602,25	8 668,03	571,02	5 734,61
Eu-tuet ja avustukset	0,00	38 037,39	116,34	0,00
Työllistämisen- ja lisätuet	27 950,26	30 373,58	49 388,15	3 776,46
Puun myyntitulot	0,00	31 346,15	0,00	0,00
Vo syrjäisyyslisä	20 869,00	0,00	0,00	0,00
Muut tulojäämät	4 568,72	25 670,30	452 924,25	474 174,95
Tulojäämät yhteensä	62 990,23	134 095,45	502 999,76	483 686,02
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	62 990,23	134 095,45	502 999,76	483 686,02

LIITE 25

	Kunta	
	2019	2018
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma 1.1.	6 943 263,57	6 943 263,57
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	
Peruspääoma 31.12.	6 943 263,57	6 943 263,57
Muut omat rahastot 1.1.	0,00	0,00
Siirrot	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 180 332,69	1 464 594,88
Pakollinen varaus	10 929,93	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 169 402,76	1 788 812,98
Tilikauden yli/alijäämä	1 058 484,53	391 519,71
Oma pääoma yhteensä	10 171 150,86	9 123 596,26

Konsernin tiedot puuttuvat, koska järjestelmämuutoksen vuoksi tiedot eivät olisi vertailukelpoisia.

LIITE 26

Ei selvittävää

LIITE 27 Pitkäaikaiset velat, jotka eräänyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	Kunta		Konserni	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 090 000,00	1 446 960,00	1 249 936,16	1 446 960,00
Muut velat	250 557,10	245 657,10	250 557,10	245 657,10
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 340 557,10	1 692 617,10	1 500 493,26	1 692 617,10

LIITTEET 28-29

Ei selvítettävää

LIITE 30 Vieras pääoma Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	2019	2018
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
Ostovelat	179 577,01	203 919,70
Siirtovelat	144 892,00	28 628,00
Yhteensä	324 469,01	232 547,70

LIITE 31

	2019	2018
Shekkilimiitti		
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000,00	500 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000,00	500 000,00

LIITE 32

Muiden velkojen erittely	2019	2018
Liittymismaksut	249 557,10	244 657,10
Muut velat	1 000,00	1 000,00
Muut velat yhteensä	250 557,10	245 657,10

LIITE 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Kunta		Konserni	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	237 859,64	216 128,82	793 039,17	756 127,04
Korkojaksotukset	2 200,96	2 548,74	2 525,76	2 548,74
Verotilitys 12/2018	0,00	110 115,62	0,00	110 115,62
Muut menojäämät	60 030,72	59 151,48	354 423,71	213 926,64
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	300 091,32	387 944,66	1 149 988,64	1 082 718,04
Siirtovelat yhteensä	300 091,32	387 944,66	1 149 988,64	1 082 718,04

LIITE 34-37

Ei selvítettävää

LIITE 38

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteisumma

(arvonlisäveroineen)	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 475,84	5 475,84
Myöhemmin maksettava osuus	4 349,92	9 825,76
Yhteensä	9 825,76	15 301,60

LIITE 39

Ei selvítettävää

LIITE 40

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset	2019	2018
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 102 100,01	3 102 100,01
Jäljellä oleva pääoma	756 703,53	865 939,79
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	8 777 590,00	8 426 376,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	5 775,00	5 413,56

LIITE 41

ei selvittävää

LIITE 42

Kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2019 (henkilöiden lukumäärä 31.12.2018)

Toimintayksikkö	Sijaiset ja				Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
	Vakinaiset	määräaikaiset	Työllistetyt	Oppisopimus		
Keskushallinto	4 (5)	0 (2)	1 (2)	0 (0)	5 (9)	4 (7)
Sivistystoimi; sis. päivähoito	26 (24)	5 (8)	0 (2)	3 (1)	34 (35)	34 (33)
Tekninen toimi sis.ruokapalv.	11 (10)	1 (1)	3 (0)	0 (0)	15 (11)	12 (11)
Yhteensä	41 (39)	6 (11)	4 (4)	3 (1)	54 (55)	50 (51)

LIITE 43

HENKILÖSTÖKULUT	2019	2018
Palkat ja palkkiot	1 939 250,14	1 839 422,09
Henkilöstösivukulut	611 230,17	577 007,97
Eläkekulut	574 198,84	539 522,44
Muut henkilösivukulut	37 031,33	37 485,53
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	14 800,37	12 980,09
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 535 679,94	2 403 449,97
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	6 471,36	7 557,32
Yhteensä henkilöstökulut	2 542 151,30	2 411 007,29

LIITE 44

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2019	2018
Suomen Keskusta	426,75	450,75
Perussuomalaiset	144,50	115,50
Suomen sosiaalidemokraattinen puolue	344,25	181,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	915,50	747,75

LIITE 45

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2019	2018
Tarkastusyhteisö Auditor/BDO oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3 232,25	3 082,50
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 805,75	3 467,25
Palkkiot yhteensä	6 038,00	6 549,75

LIITE 46

KUNNAN JA INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLINEN LIIKETOIMINTA

Kunnanjohtajan kanssa on 15.9.2015 solmittu ja 28.1.2019 tarkastettu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kk:n palkan suuruudesta erokorvauksesta.

KONSERNIN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät osuuspääoman suhteessa, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty.

Siikaisten kunnanhallitus on vahvistanut 07.02.1999 § 22 Konserniohjeet. Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET:

Kuntayhtymät on yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden lopun omistusosuuden suhteessa rivi riviltä, kuntayhtymäosuuksien kirjanpitoarvo on eliminoitu peruspääoman osuutta vastaan ja osuus kuntayhtymän oman pääoman lisäyksestä on siirretty omalle rivilleen.

Sisäiset velat ja saamiset sekä keskinäiset lainat on eliminoitu vastapuolipareittain, kuntayhtymillä omistusosuuden suhteessa. Käyttöomaisuushyödykkeet eivät sisällä sisäistä katetta.

Konsernitaseen liitetietoihin on yhdistetty kuntayhtymät omistusosuuden suhteessa.

Konsernin peruspääoma on sama kuin kunnan peruspääoma.

Kuntayhtymät		omistus- osuus
Pohjois-Satakunnan Peruspalvelukuntayhtymä	Kankaanpää	7,05 %
Satakunnan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	Pori	0,90 %
Satakunnan Koulutuskuntayhtymä	Kokemäki	1,52 %
Satakuntaliitto	Pori	0,49 %
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Siikaranta	Siikainen	22,44 %

7. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa esitetään liikelaitosten, muiden taseyksiköiden ja laskennallisesti eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat ja niiden liitetiedot. Siikaisten kunnan vesilaitos on kirjanpidollisesti eriytetty yksikkö, jonka tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase esitetään tässä erikseen.

SIIKAISTEN VESIHUOLTOLAITOS TILINPÄÄTÖS 2019

167600 Liikelaitokset

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja. Vastuuhenkilö on tekninen johtaja.

Vesihuoltolaitos tuottaa toiminta-alueensa vesihuoltopalvelut kunnan strategian mukaisesti.

Henkilöstö: vesilaitoksen hoitaja.

Yhteisvedenottamot: Kernikanta I vedenottamo käsittää kaksi siiviläputkikaivoa ja Kernikanta II vedenottamo yhden kuilukaivon. Lisäksi järjestelmään kuuluu Tallikankaan laitos, jossa suoritetaan raakaveden kemiallinen käsittely sisältäen alkaloinnin. Runkovesijohto-yhteys on Kankaanpäästä, josta ostetaan vuosittain noin 600 m³ vuorokaudessa. Tehtävänä on toimittaa laatuvaatimukset täyttävää vettä Merikarvian ja Siikaisten vedenkäyttäjille.

Oma vesilaitos: Käsittää jakeluverkoston, johon tällä hetkellä sisältyy keskustaajaman lisäksi Otamon, Leväsjoen kyläkeskukset, Itäluoman, Krakan, Saarikosken, Venesjärven ja Hirvijärven sekä Leppijärven suunnan johtohaarat. Tehtävänä on jakaa vettä ja pitää jakeluverkosto asianmukaisessa kunnossa, sekä häiriön sattuessa turvata vedensaanti kuluttajille tilapäisjärjestelyin. Kuntastrategian mukaisesti huolletaan verkostoa säännöllisesti.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none">Huoltaa ja ylläpitää verkostoa siihen liittyvine venttiileineen ja mittareineen siten, että saavutetaan veden laadussa hyvät tulokset	<ul style="list-style-type: none">Vesilaitoksen veden laatu on tutkimustulosten mukaan hyvää talousvettä
<ul style="list-style-type: none">Kriisitilanteisiin varautuminen	<ul style="list-style-type: none">Varavoimakone hankittu aikaisemmin sekä 1000 litran vesisäiliö mahdollista veden jakelua varten, hankittiin toinen 1000 litran vesisäiliö vuonna 2019Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys on tehnyt vuonna 2018 Vesihuollon varautumissuunnitelman
<ul style="list-style-type: none">Korjataan vesivuodot viikon kuluessa havainnosta	<ul style="list-style-type: none">Runkovesivuotoja oli yksi Siikaisten kunnan puolella ja se saatiin korjattua määräajassa ilmakellokaivosta.
<ul style="list-style-type: none">Venttiilien ja kaivojen paikkojen saatta-	<ul style="list-style-type: none">Soveltuvasta karttaohjelmasta johtuen

minen sähköiselle kartalle	<p>hanketta ei pystytty toteuttamaan yhdessä naapurikunnan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> Vesilaitoksen verkosto tulee saattaa ensin vesilaitoksille tarkoitettuun karttaohjelmaan
----------------------------	--

Viemärlaitos: Käsittää viemäriverkoston, jätevedenpumppaamot, jätevedenpuhdistamon sekä siihen liittyvän viranomaisseurannan.

Tehtävänä on huolehtia laitoksen alueella syntyvien jätevesien käsittelystä siten, että ne voidaan puhdistettuna laskea takaisin vesistöön. Jätevedet on johdettu käsiteltäväksi Merikarvialle 1.1.2010 lukien.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2019	Toteutuminen 2019
<ul style="list-style-type: none"> Merikarvialle johdetun jätevesimäärän pienentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Laskuttamaton jätevesimäärä on 64,9 %. KVVY on tehnyt vuotovesitutkimusta ja kartoittanut alueet, joista eniten tulee vuotovesiä.
<ul style="list-style-type: none"> Kaivojen paikkojen saattaminen sähköiselle kartalle ja kaivokorttien laatiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Soveltuvasta karttaohjelmasta johtuen hanketta ei pystytty toteuttamaan yhdessä naapurikunnan kanssa Vesihuoltolaitoksen verkosto tulee saattaa ensin vesilaitoksille tarkoitettuun karttaohjelmaan

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
OMA VESILAITOS					
Pumpattu vesi keskim. m ³ /d	155,00	157,83	138,00	161,79	150,15
Pumpattu vesi m ³ /v	187.100	201.967	194.304	184.289	174.443
Ostettu vesi Kankaanpää m ³	186.884	202.932	199.253	194.778	183.158
Vesijohtolinja km	126,86	126,86	126,86	126,96	126,96
Vesilaitos liittymiä	511	516	520	524	529
Vesilaitos kulutus m ³ /v	56.596	55.737	50.513	59.054	54.803

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
VIEMÄRILAITOS					
Pumppaamot kpl	15	15	15	15	15
Viemärit muoviputkea km	31,65	31,65	31,65	31,75	31,75
Johdettu jätevettä Merikarvialle m ³	72.128	59.888	55.369	42.502	58.467
Laskutettu jätevesi m ³	22.681	22.337	20.661	21.824	20.548
Laskuttamaton jätevesimäärä %	68,6	62,7	62,7	48,7	64,9
Viemärlaitos liittymiä	205	206	208	209	210

Hulevesi: Hulevesipumppaamo on toiminnassa keskustassa Leijonapuiston läheisyydessä.

INVESTOINNIT

Kunnan ja vesilaitoksen investoinnit on esitetty numero-osassa.

TOIMINTAKERTOMUS VESILAITOS 2019

Talouden saaminen tasapainoiseksi on vesilaitoksen toiminnan tähtäimessä, mutta näillä verkostopituuksilla ja asiakasmäärillä se tuntuu epätodennäköiseltä. Taksojen tarkistusta pitäisi painottaa enemmän perusmaksuun, koska se toisi tasaisemmin tuloja. Perusmaksu tulisi ottaa käyttöön myös jätevesimaksun osalta. Suuret investoinnit vaikuttavat poistojen kautta talouteen ja kestää vuosia, että ne saadaan myynnillä kalettua. Taloudessa tulisi myös varautua tuleviin saneerausinvestointeihin.

Siikaisten kunnan vesilaitoksella on kaksi siiviläputkikaivoa ja yksi kuilukaivo Marjamäenkankaan pohjavesialueella, joista vesi johdetaan Tallikankaan laitokselle. Tallikankaan laitoksella vesi alkaloidaan yhä lipeällä, jota johdetaan omilta ottamoilta tulevaan veteen. Tallikankaalle tulee myös Kankaanpään vesilaitokselta ostettu vesi, jossa se yhdistyy omaan käsiteltyyn veteen.

Vettä myydään Merikarvialle ja sitä johdetaan kahta linjaa pitkin. Kankaanpään vesilaitokselta ostetaan vettä noin puolet koko käytetystä määrästä.

Jätevedet johdetaan Merikarvian kunnan jätevedenpuhdistamoon. Kevät- ja syystulvat aiheuttavat jätevesiverkostossa hulevesien kasvua ja siten ongelmia puhdistamalla. Hulevesien vähentämiseen jätevesiverkostosta jatkettiin KVVY:n toimesta vuonna 2019.

Vesihuollon toimialaan liittyy sen luonteen mukaisesti monenlaisia riskejä. Riskeistä suurimmat ovat talousveden laatuongelmat, veden johtamisessa katkokset ja laitteistoviat. Jäteveden osalta suurimmat riskit ovat pumppaamojen ja kaivojen tulviminen. Riskejä on kartoitettu ja niihin on varauduttu. Vakuutuksissa on vastuuvakuutus voimassa tällä sektorilla. Sisäinen valvonta on kunnan yleisten ohjeiden mukaan.

Toiminnalliset tavoitteet kertomusvuonna pääosin saavutettiin. Talous on kehittynyt tavoitteen mukaisesti.

HULEVESIVIEMÄRÖINTI

Siikaisten kunnalla on hulevesiverkostoa kunnan keskustassa ja vesihuoltolaitos huolehtii verkostosta. Hulevesipumppaamo on rakennettu keskustaan estämään vesien nousua korkealle kaivoissa ja alavimmilla alueilla urheilukentän ympäristössä.

Hulevesistä ei peritä keskustan kiinteistöiltä perusmaksua, joka olisi lain mukaan mahdollinen.

Tuloslaskelma (valitut yksiköt peräkkäin)

	Alkuperäinen TA 2019	TA- muutokset 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 1- 12/2019	Jäljellä MKS 2019	Toteuma-% MKS 2019	TP2018
Yhteisvedenottamot	1						
TOIMINTATUOTOT	126 000		126 000	137 669,97	-11 670	109,26%	131 294
Myyntituotot	126 000		126 000	137 651,62	-11 652	109,25%	131 294
Tuet ja avustukset				18,35	-18		
TOIMINTAKULUT	-172 588		-172 588	-149 431,70	-23 156	86,58%	-162 324
Henkilöstökulut	-44 669		-44 669	-37 343,29	-7 326	83,60%	
Palvelujen ostot	-27 569		-27 569	-14 793,35	-12 776	53,66%	-64 679
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 350		-100 350	-97 288,13	-3 062	96,95%	-97 640
Muut toimintakulut				-6,93	7		-5
TOIMINTAKATE	-46 588		-46 588	-11 761,73	-34 826	25,25%	-31 030
VUOSIKATE	-46 588		-46 588	-11 761,73	-34 826	25,25%	-31 030
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 889		-5 889	-6 566,66	678	111,51%	-5 889
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 889		-5 889	-6 566,66	678	111,51%	-5 889
TILIKAUDEN TULOS	-52 477		-52 477	-18 328,39	-34 149	34,93%	-36 919
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-52 477		-52 477	-18 328,39	-34 149	34,93%	-36 919
VYÖRYTYSERÄT				-14 256,48	14 256		
Vyörytyskulut				-14 256,48	14 256		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	-52 477		-52 477	-32 584,87	-19 892	62,09%	-36 919
Oma vesilaitos	1						
TOIMINTATUOTOT	102 131		102 131	120 277,33	-18 146	117,77%	120 393
Myyntituotot	102 131		102 131	120 277,33	-18 146	117,77%	120 283
Muut toimintatuotot				0,00	0		110
TOIMINTAKULUT	-55 039		-55 039	-35 747,12	-19 292	64,95%	-36 325
Henkilöstökulut	-22 918		-22 918	-18 198,99	-4 719	79,41%	
Palvelujen ostot	-18 999		-18 999	-7 197,13	-11 802	37,88%	-23 533
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 122		-13 122	-10 250,82	-2 871	78,12%	-12 438
Muut toimintakulut				-100,18	100		-354
TOIMINTAKATE	47 092		47 092	84 530,21	-37 438	179,50%	84 069
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				77,82	-78		407
Muut rahoitustuotot				80,64	-81		441
Muut rahoituskulut				-2,82	3		-34
VUOSIKATE	47 092		47 092	84 608,03	-37 516	179,67%	84 476
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-45 006		-45 006	-50 005,15	4 999	111,11%	-45 419
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 006		-45 006	-50 005,15	4 999	111,11%	-45 419
TILIKAUDEN TULOS	2 086		2 086	34 602,88	-32 517	1 658,81%	39 057
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 086		2 086	34 602,88	-32 517	1 658,81%	39 057
VYÖRYTYSERÄT				-7 829,67	7 830		
Vyörytyskulut				-7 829,67	7 830		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	2 086		2 086	26 773,21	-24 687	1 283,47%	39 057
Hulevesi	1						
TOIMINTAKULUT	-1 500		-1 500	-691,41	-809	46,09%	-1 106
Palvelujen ostot	-500		-500	0,00	-500	0,00%	-112
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000		-1 000	-691,41	-309	69,14%	-994
TOIMINTAKATE	-1 500		-1 500	-691,41	-809	46,09%	-1 106
VUOSIKATE	-1 500		-1 500	-691,41	-809	46,09%	-1 106
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 158		-1 158	-1 157,52	0	99,96%	-1 158
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 158		-1 158	-1 157,52	0	99,96%	-1 158
TILIKAUDEN TULOS	-2 658		-2 658	-1 848,93	-809	69,56%	-2 264
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 658		-2 658	-1 848,93	-809	69,56%	-2 264
VYÖRYTYSERÄT				-168,97	169		
Vyörytyskulut				-168,97	169		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	-2 658		-2 658	-2 017,90	-640	75,92%	-2 264

	Alkuperäinen TA 2019	TA- muutokset 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma 1- 12/2019	Jäljellä MKS 2019	Toteuma-% MKS 2019	TP2018
Viemärlaitos	1						
TOIMINTATUOTOT	62 787		62 787	35 705,20	27 082	56,87%	50 521
Myyntituotot	62 787		62 787	35 705,20	27 082	56,87%	50 521
TOIMINTAKULUT	-143 011		-143 011	-81 467,55	-61 543	56,97%	-108 672
Henkilöstökulut	-36 483		-36 483	-19 517,69	-16 965	53,50%	
Palvelujen ostot	-30 261		-30 261	-8 549,70	-21 711	28,25%	-42 251
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 267		-76 267	-53 400,16	-22 867	70,02%	-66 074
Muut toimintakulut				0,00	0		-347
TOIMINTAKATE	-80 224		-80 224	-45 762,35	-34 462	57,04%	-58 152
VUOSIKATE	-80 224		-80 224	-45 762,35	-34 462	57,04%	-58 152
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-70 197		-70 197	-71 577,47	1 380	101,97%	-69 427
Suunnitelman mukaiset poistot	-70 197		-70 197	-71 577,47	1 380	101,97%	-69 427
TILIKAUDEN TULOS	-150 421		-150 421	-117 339,82	-33 081	78,01%	-127 578
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-150 421		-150 421	-117 339,82	-33 081	78,01%	-127 578
VYÖRYTYSERÄT				-13 986,58	13 987		
Vyörytyskulut				-13 986,58	13 987		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	-150 421		-150 421	-131 326,40	-19 095	87,31%	-127 578

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN INVESTOINNIT 2019

	Alkuperäinen TA 2019	TA 2019 Muutoksineen	TOT 2019	Tot-%, TA	Jäljellä, TA
16780001 Omatoimilinjojen avustaminen					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	0,00	0,00%	10 000
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	0,00	0,00%	-10 000
16780003 Kaukovalvonnan valvomon päivittäminen					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	8 139,00	81,39%	1 861
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	-8 139,00	81,39%	-1 861
Vesilaitoksen kaukovalvontaohjelmaa käyttävä kone uusittiin ja päivitettiin ohjelmisto.					
16780004 Keskukyläntien vesijohdon esiselvitys					
TOIMINTAKULUT	10 000	10 000	10 000,00	100,00%	0
TILIKAUDEN TULOS	-10 000	-10 000	-10 000,00	100,00%	0
Keskukyläntien vesijohdon alustava suunnittelu ja paalutus maastoon sekä kustannusarvion laskenta.					
16781001 Jätevesikaivojen ja -vesilinjan					
TOIMINTAKULUT	20 000	20 000	0,00	0,00%	20 000
TILIKAUDEN TULOS	-20 000	-20 000	0,00	0,00%	-20 000
Investoinnit yhteensä		-50 000	-18 139,00	36,28%	31 861

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2018 €	TA 2019 €	TAMRM 2019 €	TA YHT. 2019 €	TP 2019 €	ALLE/YLI €
Liikevaihto	302 207,75	290 918,00	0,00	290 918,00	293 652,50	2 734,50
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-177 146,31	-190 739,00	0,00	-190 739,00	-161 630,52	29 108,48
Palvelujen ostot	-130 575,63	-77 329,00	0,00	-77 329,00	-30 540,18	46 788,82
Henkilöstömenot						
Palkat ja palkkiot	0,00	-87 390,00	0,00	-87 390,00	-61 378,91	26 011,09
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	0,00	-15 075,00	0,00	-15 075,00	-12 571,86	2 503,14
Muut henkilöstösivukulut	0,00	-1 605,00	0,00	-1 605,00	-1 109,20	495,80
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-121 892,26	-122 250,00	0,00	-122 250,00	-129 306,80	-7 056,80
Liiketoiminnan muut kulut	-705,92	0,00	0,00	0,00	-36 348,81	-36 348,81
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-128 112,37	-203 470,00	0,00	-203 470,00	-139 233,78	64 236,22
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Muut rahoitustuotot	441,16	0,00	0,00	0,00	80,64	80,64
Muut rahoituskulut	-33,73	0,00	0,00	0,00	-2,82	-2,82
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	407,43	0,00	0,00	0,00	77,82	77,82
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-127 704,94	-203 470,00	0,00	-203 470,00	-139 155,96	64 314,04
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-127 704,94	-203 470,00	0,00	-203 470,00	-139 155,96	64 314,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-127 704,94	-203 470,00	0,00	-203 470,00	-139 155,96	64 314,04
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		2019	2018			
Sijoitetun pääoman tuotto, %		-7,43	-6,35			
Voitto, %		-47,39	-42,26			

Sijoitetun pääoman tuotto, % -7,43 % (2018: -6,35 %)

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, % -42,26 % (2018: -42,26 %)

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

VESILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-139 233,78		-128 112,37	
Poistot ja arvonalentumiset	129 306,80		121 892,26	
Rahoitustuotot ja -kulut	77,82	-9 849,16	407,43	-5 812,68
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-18 139,00		-20 301,42	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	-18 139,00	0,00	-20 301,42
Toiminnan ja investointien rahavirta		-27 988,16		-26 114,10
Vaihto-omaisuuden muutos	-479,13		-3 127,10	
Saamisten muutos muilta	-57 376,73		82 980,81	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	106 180,60		102 062,79	
Korottomien velkojen muutos muilta	-3 909,53	44 415,21	8 737,85	190 654,35
Rahoituksen rahavirta		44 415,21		190 654,35
Rahavarojen muutos		16 427,05		164 540,25
	2019		2018	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1000 €)	-236		-236	
Investointien tulorahoitus, %	-54,30		-28,63	
Kassan riittävyys (pv)	287		351	
Quick ratio	0,88		0,92	
Current ratio	0,93		0,98	

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta -236 (1000 €) (2018: *)

* Vuoden 2014 tilinpäätöksessä ei ole rahoituslaskelmaa, jonka vuoksi 2018 tunnusluku puuttuu

Investointien tulorahoitus, % -54,30 (2018: -28,63 %)

= 100 * (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Kassan riittävyys 287 (pv) (2018: 351 (pv))

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio 0,88 (2018: 0,92)

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhyt-aikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio 0,93 (2018: 0,98)

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimi-alojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1

VL:ssa ei ole lainoja, jonka vuoksi lainanhoitokatteen tunnusluku puuttuu.

VESILAITOKSEN TASE 31.12.2019

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 169 778,56	2 280 946,36	A OMA PÄÄOMA	1 872 961,70	2 012 117,66
Aineettomat hyödykkeet	356 405,26	385 129,99	I Peruspääoma	3 118 423,94	3 118 423,94
Muut pitkävaikutteiset menot	356 405,26	385 129,99	IV Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-1 106 306,28	-978 601,34
			V Tilikauden yli/alijäämä	-139 155,96	-127 704,94
Aineelliset hyödykkeet	1 793 913,30	1 876 356,37	D VIERAS PÄÄOMA	691 055,77	588 784,70
Maa- ja vesialueet	9 858,00	9 858,00	I Pitkäaikainen vieras pääoma	266 057,10	261 157,10
Rakennukset	23 827,29	29 715,71	9. Muut velat	266 057,10	261 157,10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 750 116,52	1 830 301,26	II Lyhytaikainen vieras pääoma	424 998,67	327 627,60
Koneet ja kalusto	10 111,49	6 481,40	7. Ostovelat	54 060,50	70 110,23
Sijoitukset	19 460,00	19 460,00	8. Korottomat velat kunnalta	342 370,75	236 190,15
Muut saamiset	19 460,00	19 460,00	9. Muut velat	19 604,62	20 702,02
			10. Siirtovelat	8 962,80	625,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT	394 238,91	319 956,00			
Vaihto-omaisuus	18 606,31	18 127,18	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 564 017,47	2 600 902,36
Muu vaihto-omaisuus	18 606,31	18 127,18	TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	73,05	77,36
Saamiset	151 199,08	93 822,35	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	255,68	214,04
Lyhytaikaiset saamiset	151 199,08	93 822,35	Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-1245	-1106
Myyntisaamiset lyhytaikaiset	151 199,08	93 794,55			
Siirtosaamiset	0,00	27,80			
Rahat ja pankkisaamiset	224 433,52	208 006,47			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 564 017,47	2 600 902,36			

Omavaraisuusaste, % 73,5 % (2018: 77,36 %)

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % 255,68 % (2018: 214,04 %)

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) -1245, 1000 € (2018: - 1106, 1000 €)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

TOSITELAJIT 2020:

Käytettävissä olevat kirjauskansiot ja niiden numerosarjan koodi

Nimi	Kuvaus	Numerosarjan koodi	Muoto
AKT	Aktivoinnit	167AKT	AKT#####
HYV	Hyvitysten palautus	167HYV	HYV#####
Kman	Asiakkaan man. kuittaukset	167ManKu	31#####
KOM	Käyttöomaisuus	167KOM	KOM#####
KOMB	Käyttöomaisuusbudjetti	167KOMB	KOMB#####
Ltappio	Luottotappio	167MR_7	38#####
Man	Manuaaliset suoritukset	167ManSu	34#####
Muistio	Muistiotositteet	167Muist	11#####
MuistioE	Muistiotositteet excelistä	167MuisE	17#####
	Muistiotositteet sisäinen		
MuistSisLa	laskutus	167Sisl	29#####
OL	Ostolaskut	167IP	2#####
OLsis	Sisäiset ostolaskut	167IP	2#####
OM	Ostoreskontran maksut	167OSM	21#####
Palkka	Palkkatositteet	167Palkka	13#####
Pankki	Pankkitositteet	167Pankki	120#####
Vii	Viitesuoritukset	167Viite	31#####
XAKOM	Kom konversio	167XAKOM	XAKOM###

Käytettävissä olevat numerosarjat

Numerosarjan koodi	Nimi	Muoto
167AKT	167 Aktivoinnit	AKT#####
167ALV	167 Alv-maksuajo	ALV#####
167ARK	167 Alareskontran kirjauskansiovienti	ARK#####
167AS	167 Asiakasnumero	#####
167AS	1000001-9999999	#####
167Doc1	167 Dokumentit	DOC#####
167Doc2	167 Dokumentin tunnus	DOT#####
167EN	167 Elementin numero	EN#####
167ETE	167 EndToEnd SEPA	167ETE#####
167EUALV	167 EU-myyntien arvonlisäveroilmoitus	EU#####
167HT	167 Hierarkiatunnus	HT#####
167HYV	167 Hyvitysten palautus	HYV#####
167INSID	167 InstructionIdentification SEPA	167IID#####
167IP	167 Ostolaskut Basware IP	2#####
167JA	167 Jaksotustosite	JA#####
167JT	167 Järjestelmätunnus	JT#####
167K	167 Kirjauskansion eränumero	#####
167KKS	167 Kirjauskansiosiiro	KKS#####

167KL	167 Korkolasku	37#####
167KLT	167 Korkolaskutosite	377#####
167KOM	167 Käyttöomaisuustapahtumat	KOM#####
167KOMB	167 Käyttöomaisuusbudjetti	KOMB#####
167KPA	167 Kirjanpilotapahtuman palautustapahtuma	KPA#####
167KPJ	167 Kirjanpilotapahtuman peruutuksen jäljitysnumero	KPJ#####
167LT	167 Laskujen tuonnin eränumerosarja	167-#####
167ManKu	167 Asiakkaan manuaaliset kohdistukset	31#####
167ManSu	167 Asiakkaan manuaaliset suoritukset	34#####
167MK	167 Maksukehotus	39#####
167MKT	167 Maksukehotustosite	399#####
167MR_1	167 Vapaatekstilaskut	30#####
167MR_2	167 Hyvitys	559####
167MR_4	167 Myren kohdistustapahtumat maksutosite	33#####
167MR_5	167 Myren kohdistustapahtumat päätöstitite (peruu-	35#####
167MR_7	167 Luottotappiokirjaus	38#####
167MR_8	167 Luottotappioiden kirjauserä	LT#####
167MsgID	167 MessageIdentification SEPA	167MID#####
167MuisE	167 Muistiotositteet Excelistä	17#####
167Muist	167 Muistiotositteet	11#####
167MY_32	167 Tarjousten kirjaus	TK#####
167MY_33	167 Tarjousten vahvistus	TAV#####
167MY_4	167 Keräysluettelo	KL#####
167MY_5	167 Pakkausluettelo	PL#####
167MY_6	167 Myyntilasku	117#####
167MY_7	167 Myynnin hyvityslasku	1177#####
167MY_8	167 Portaalilaskutunniste	P#####
167MY_9	167 Alennuskirjaukset	MA#####
167MYL10	167 Laskulaji 10	10#####
167MYL22	167 Laskulaji 22	22#####
167MYL23	167 Laskulaji 23	23#####
167MYL42	167 Laskulaji 42	42#####
167MYL43	167 Laskulaji 43	43#####
167MYL70	167 Laskulaji 70	70#####
167MYL75	167 Laskulaji 75	75#####
167MYT	167 Myyntitilaus	MT#####
167MYTV	167 Tilausvahvistus	TV#####
167NH_1	167 Lähetysnumero, varastokirjaukset	VS#####

167NH_10	167 Lähetyksennumero lähetysluettelolle	LA#####
167NH_11	167 Varastotilaus	VT#####
167NH_2	167 Nimiketunnus	NK#####
167NH_3	167 Nimikkeen erätunnus	NE#####
167NH_4	167 Nimikedimensionumero	ND#####
167NH_5	167 Varastokirjauskansiot	NJ#####
167NH_6	167 Varaston päätösiteet	NP#####
167NH_7	167 Varaston oikaisuteet	NO#####
167NH_8	167 Tilitystapahtuman numero	NT#####
167NH_9	167 Keräilyreitti	KR#####
167OR	167 Ostolaskut Rondo	2#####
167ORK	167 Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite	233#####
167ORK2	167 Ostoreskontran kohdistustapahtumat päätösite	234#####
167ORKO	167 Ostoreskontran kurssioikaisuteet	22#####
167OSM	167 Ostoreskontramaksut	21#####
167Palkka	167 Palkkatositteet	13#####
167Pankki	167 Pankkitositeet	120#####
167Perintä	167 Perintä toimeksiantoliittymä	#####
167PerSu	167 Perintätoimiston suoritukset	32#####
167PerusS	167 Perustesääntö	PS#####
167PR_1	167 Projektinumero	####
167PR_10	167 Projektihyvityslasku	7####
167PR_11	167 Projektin ennakkohyvityslasku	67###
167PR_12	167 Projektikirjauskansio, nro	PR#####
167PR_13	167 Oikaisutosite	OI#####
167PR_15	167 Kirjaustosite	KTO#####
167PR_17	167 Projektin tuntitapahtumat	PH#####
167PR_18	167 Projektin tulotapahtumat	PT#####
167PR_19	167 Projektin kulutapahtumat alv 0	PK#####
167PR_2	167 Projektilaskuehdotus	LE#####
167PR_20	167 Projektin kulutapahtumat alvillinen	PKA#####
167PR_21	167 Projektisopimus (manuaalinen)	#####
167PR_3	167 Projektilasku	KT#####
167PR_4	167 Tapahtumatunnus	TN#####
167PR_5	167 Projektin budjetti	167#####

167PR_6	167 Projektin ennakkolasku	EL#####
167PR_8	167 Nimikkeen kulutus	NKU#####
167Sisl	167 Sisäisten laskujen tositteet	29#####
167SndInf	167 Laskuttajailmoitus	167SI#####
167TN	167 Tehtävän numero	TNO#####
167TO	167 toimittajanumerosarja (henkilö- ja ulkomaiset toimittajat)	J#####
167TT	167 Tapaustunnus	TT#####
167Ttun	167 Työajantunnus, Henkilöstöhallinto, Työajan seuranta	#####
167Viite	167 Asiakkaan viitemaksut	31#####
167ViiteMu	167 Viitteen muoto	167#####
167Vtap	167 Vastatapahtumien numerosarja	VN#####
167Vyöry	167 Vyörytykset	15#####
167Välit	167 Väliaikainen tositenumero	VTO#####
167XAKOM	167 Käyttöomaisuuden konversio	XAKOM###
167YT	167 Yhteystunnus	#####

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT:

Päiväkirjat sähköisinä
Pääkirjat sähköisinä
Palkkakortistot palkanlaskennassa
Irtaimistokortistot hallintokunnilla
Kiinteistökortisto
Talousarvio
Talousarvion toteutuminen

Kirjanpitokirjat säilytetään voimassa olevan arkistosäännön mukaan.

8. Allekirjoitukset ja merkinnät

Vuoden 2019 tilinpäätökset ja allekirjoitukset

Siikaisissa 30.3.2020

Siikaisten kunnanhallitus

Tilinpäätösmerkintä:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Siikaisissa ____ . ____ . 2020

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso
JHTT